POLIROM

Georges
SIMENON

Maigret în Arizona

Maigret

restaurat imagerie

GEORGES SIMENON

Seria Maigret

MAIGRET ÎN ARIZONA

Original: *Maigret chez le coroner* (1949)

Traducerea:

NICOLAE CONSTANTINESCU

virtual-project.eu

Editura: POLIROM

2007

1. *Maigret,* deputy-sheriff

— Hei, dumneata!

Maigret întoarse capul, ca la şcoală, să vadă cui i se adresa bătrânul.

— Da, dumneata de-acolo…

Numai piele şi os, cu o imensă mustaţă albă, bătrânul, care părea ieşit direct din Biblie, întinsese un braţ tremurător. Spre cine? Maigret se uită la bărbatul din dreapta lui şi la femeia din stânga. În sfârşit, îşi dădu seama, jenat, că toţi aveau capul întors spre el, inclusiv coronerul, sergentul din Air Force care era interogat, avocatul acuzării, juraţii şi şerifii.

— Eu? întrebă el, vrând să se ridice, mirat că aveau nevoie de dânsul.

Or, toate feţele acelea zâmbeau, ca şi cum toată lumea, în afară de el, ştia despre ce era vorba.

— Da, rosti bătrânul, care semăna cu Ezechiel, dar şi cu Clemenceau. Imediat să stingi pipa!

Nici nu-şi amintea să o fi aprins. Stânjenit, se reaşeză, bâiguind nişte scuze, în timp ce vecinii săi râdeau prieteneşte.

Nu era un vis. Era treaz de-a binelea. El, comisarul Maigret, de la Poliţia Judiciară, se afla acolo, la mai bine de zece mii de kilometri de Paris, şi asista la ancheta unui coroner care nu purta nici vestă, nici haină, dar care avea aerul de om serios şi bine-crescut al unui angajat de bancă.

Colegul lui, Cole – îşi dădea foarte bine seama –, se descotorosise frumuşel de dânsul, dar Maigret nu era supărat, pentru că ar fi făcut la fel în locul ofiţerului FBI. Şi lui i se întâmplase să se comporte aşa cu doi ani mai înainte, când primise misiunea să-i servească drept ghid în Franţa colegului său, domnul Pyke de la Scotland Yard, şi-l lăsase deseori pe la câte o terasă, aşa cum laşi o umbrelă la garderobă, spunându-i, cu un zâmbet liniştitor:

— Mă întorc imediat…

Cu diferenţa că americanii erau mai cordiali. Fie la New York, fie în cele zece sau unsprezece state prin care trecuse, toţi îl bătuseră pe umăr.

— Care ţi-e numele mic?

Nu putea pretinde că nu avea unul. Trebuia să mărturisească, vrând nevrând, că îl chema Jules[1]. Atunci, interlocutorul se gândea un moment.

— Oh, *yes*... Julius!

Pronunţau „Djulius", ceea ce i se părea deja mai puţin grav.

— *Have a drink,* Julius! (Bea un păhărel, Jules!)

Şi aşa, tot drumul, într-o mulţime de baruri, băuse un număr incalculabil de sticle de bere, cocteiluri Manhattan şi pahare de whisky.

Băuse şi mai adineauri, înainte de masa de prânz, cu primarul din Tucson şi şeriful comitatului, cărora le fusese prezentat de Harry Cole.

Era mirat nu atât de decor, nici de oameni, ci de el însuşi sau, mai curând, de faptul că el, Maigret, se afla acolo, într-un oraş din Arizona, şi că, deocamdată, şedea pe una dintre băncile unei săli mici din Tribunalul de Pace.

Băuseră înainte de prânz, dar în timpul mesei fuseseră serviţi cu apă rece ca gheaţa. Primarul fusese foarte amabil. Iar şeriful îi dăduse un fel de diplomă şi o insignă frumoasă, din argint, de *deputy-sheriff,* aşa cum poţi vedea în filmele cu cowboy.

Era a opta sau a noua pe care o primea în acest fel, fiind deja *deputy-sheriff* al unor comitate din New Jersey, Maryland, Virginia, Carolina de Nord sau de Sud, nu mai ştia exact care, New Orleans şi Texas.

La Paris, i se întâmplase să primească deseori colegi străini, dar era prima dată când făcea şi el o călătorie de acest gen, o călătorie de studii, cum se spunea oficial, „ca să se pună la curent cu metodele americane".

— Ar trebui să petreci câteva zile în Arizona, înainte de a ajunge în California. E în drumul tău.

Sigur că era în drumul lui! Îl puneau să străbată astfel sute de mile. Ceea ce oamenii ăştia numeau un mic ocol era un drum de trei-patru zile.

— E colea!

Ceea ce însemna că trebuia să parcurgă o dată sau de două ori distanţa dintre Paris şi Marsilia, şi i se întâmpla să meargă în vagonul de dormit şi o zi întreagă fără să zărească un oraş adevărat.

— Mâine, îi spusese Cole, omul de la FBI care îl preluase în Arizona, vom merge să aruncăm o privire la frontiera mexicană. E la doi paşi.

De data aceasta, era vorba doar de vreo sută de kilometri.

— O să te intereseze. Prin Nogales, oraş care se întinde de o parte şi de alta a frontierei, trece cea mai mare parte din marijuana.

Aflase că marijuana, o plantă din Mexic, înlocuia treptat, la consumatorii de droguri, opiul şi cocaina.

— Tot pe acolo ies cele mai multe maşini furate din California.

Între timp, Harry Cole îi trăsese clapa. Probabil că avea ceva de făcut în după-amiaza aceea.

— Tocmai are loc o anchetă în faţa coronerului. Te-ar interesa să asişti?

Îl dusese acolo pe Maigret şi îl instalase pe una dintre cele trei bănci din sălița cu pereţi albi, unde, în spatele judecătorului de pace care îndeplinea funcţia de coroner, se afla un drapel american. Cole nu anunţase că îl va lăsa pe colegul lui francez singur. Se dusese să dea mâna cu unul şi cu altul şi să-i bată cu palma pe umăr. Apoi îi spusese cu detaşare:

— Vin mai îndată să te iau.

Maigret nu ştia ce anume se judeca. Nimeni din sală nu purta haină. Ce-i drept, temperatura era în jur de patruzeci şi cinci de grade. Cei şase juraţi stăteau pe aceeaşi bancă cu el, la celălalt capăt, spre uşă, iar printre ei se aflau un negru, un indian cu maxilar puternic, un mexican, care semăna puţin cu cei doi dinainte, şi o femeie mai în vârstă, care purta o rochie cu flori şi o pălărie aşezată caraghios mai spre frunte.

Din când în când, Ezechiel se ridica şi încerca să regleze ventilatorul imens care se rotea sub tavan şi

făcea atât de mult zgomot, încât vocile se auzeau cu greutate.

Totul părea că se petrece cât se poate de cuminte. În Franţa, Maigret ar fi spus „pe-ndelete”. Coronerul stătea pe o estradă şi, peste cămaşa de un alb imaculat, purta o cravată de mătase cu motive vegetale.

Martorul – sau acuzatul, Maigret nu ştia exact – luase loc pe un scaun aflat lângă el. Era un sergent de la aviaţie, în uniformă de dril bej. Alţi patru stăteau în rând, în faţa juraţilor, şi ai fi zis că erau nişte şcolari care făcuseră o boacănă.

— Povestiţi-ne ce s-a întâmplat în seara de 27 iulie.

Era vorba de sergentul Ward. Maigret îi auzise numele. Măsura cel puţin un metru optzeci şi cinci şi avea ochi albaştri sub sprâncenele negre şi groase care se împreunau la baza nasului.

— M-am dus s-o iau pe Bessy de acasă pe la ora şapte şi jumătate.

— Mai tare. Întoarceţi-vă cu faţa spre juriu. Puteţi să auziţi, domnilor juraţi?

Domnii juraţi au făcut semn că nu. Sergentul Ward tuşi ca să-şi dreagă glasul.

— Am fost s-o iau pe Bessy de acasă pe la ora şapte şi jumătate.

Maigret trebuia să facă un efort dublu, pentru că nu prea avusese ocazia să vorbească engleza de când terminase colegiul şi îi scăpau unele cuvinte, iar anumite întorsături de frază îl derutau.

— Sunteţi căsătorit şi aveţi doi copii?

— Da, domnule.

— De cât timp o cunoaşteţi pe Bessy Mitchell?

Sergentul se gândi ca un elev silitor înainte de a răspunde la întrebarea profesorului. O clipă, privi spre cineva aflat alături de Maigret şi pe care acesta nu-l cunoştea încă.

— De şase săptămâni.

— Unde aţi întâlnit-o?

— Într-un *drive-in* unde era chelneriţă.

Maigret învăţase ce înseamnă un *drive-in.* Cei care aveau misiunea să-l însoţească opreau deseori maşina, mai ales seara, în faţa unui mic local de pe marginea drumului. Nu coborai din maşină. O femeie tânără se apropia, lua comanda, apoi aducea sandvişuri, *hot-dogs* sau spaghete pe o tavă care se putea agăţa de portiera maşinii.

— Aţi avut relaţii sexuale cu ea?

— Da, domnule.

— În aceeaşi seară?

— Da, domnule.

— Unde s-a întâmplat?

— În maşină. Ne-am oprit în deşert.

Deşertul, numai nisip şi cactuşi, începea chiar de la porţile oraşului. Ba chiar existau porţiuni de deşert şi între unele cartiere.

— V-aţi reîntâlnit deseori din acea zi?

— Cam de trei ori pe săptămână.

— Şi aţi avut de fiecare dată raporturi cu ea?

— Nu, domnule.

Maigret aproape că se aştepta să-l audă pe micul şi meticulosul coroner întrebând: „De ce?”

Dar acesta continuă:

— De câte ori?

— O dată pe săptămână.

Dintre toţi, doar comisarul schiţă un zâmbet.

— Tot în deşert?

— În deşert sau la ea acasă.

— Locuia singură?

Sergentul Ward se uită la feţele celor aşezaţi pe bănci şi arătă spre o femeie tânără aflată în stânga lui Maigret.

— Locuia cu Erna Bolton.

— Ce-aţi făcut în ziua de 27 iulie, după ce v-aţi dus s-o luaţi de acasă pe Bessy Mitchell?

— Am dus-o la *Penguin Bar,* unde mă aşteptau prietenii.

— Care prieteni?

De data aceasta, sergentul arătă spre ceilalţi patru soldaţi în uniformă de aviaţie şi rosti numele fiecăruia.

— Dan Mullins, Jimmy Van Fleet, O'Neil şi Wo Lee.

Ultimul era un chinez care părea să nu aibă mai mult de şaisprezece ani.

— Erau şi alte persoane cu voi la *Penguin*?

— Nu, domnule. Nu la masa noastră.

— Mai era cineva la altă masă?

— Era fratele lui Bessy, Harold Mitchell (cel care stătea în dreapta lui Maigret, şi comisarul remarcase că avea un furuncul mare sub ureche).

— Era singur?

— Nu. Cu Erna Bolton, muzicantul şi Maggie.

— Ce vârstă avea Bessy Mitchell?

— Ea mi-a spus că douăzeci şi trei.

— Nu ştiaţi că, în realitate, avea doar şaptesprezece ani şi că, în consecinţă, nu avea dreptul să fie servită într-un bar?

— Nu, domnule.

— Sunteţi sigur că nu v-a spus fratele ei?

— Mi-a zis mai târziu, când, acasă la muzicant, Bessy a început să bea whisky direct din sticlă. Atunci mi-a spus că nu voia să i se dea de băut surorii sale, că era minoră şi că se afla sub supravegherea lui.

— Nu ştiaţi că Bessy era căsătorită şi divorţată?

— Nu, domnule.

— I-aţi promis că o veţi lua de nevastă?

Sergentul Ward ezită în mod vizibil, apoi răspunse:

— Da, domnule.

— Voiaţi să divorţaţi ca să vă căsătoriţi cu ea?

— I-am spus că aşa voi face.

În cadrul uşii stătea un *deputy-sheriff* masiv – un confrate! – cu pantaloni de pânză gălbuie şi cămaşa descheiată, care purta o centură din piele, plină de cartuşe; un revolver enorm cu mâner de corn îi atârna la spate.

— Aţi băut cu toţii?

— Da, domnule.

— Aţi băut mult? Aproximativ câte pahare?

Ward închise o clipă ochii ca să facă un calcul mental.

— N-am ţinut socoteala. După cum a făcut fiecare cinste, poate cincisprezece-douăzeci de beri.

— Fiecare?

— Da, domnule, răspunse sergentul cu simplitate. Şi câteva pahare de whisky.

Lucru ciudat, nimeni nu părea surprins peste măsură.

— La *Penguin* aţi avut o altercaţie cu fratele lui Bessy?

— Da, domnule.

— Este adevărat că vă reproşa faptul că aveaţi relaţii cu sora lui deşi eraţi însurat?

— Nu, domnule.

— Nu v-a făcut niciodată acest reproş? Nu v-a rugat s-o lăsaţi în pace pe sora lui?

— Nu, domnule.

— Din ce cauză v-aţi certat?

— Pentru că îi ceream banii pe care mi-i datora.

— Şi vă datora o sumă mare?

— Cam doi dolari.

Preţul a câteva sticle de bere.

— V-aţi bătut?

— Nu, domnule. Am ieşit din bar. Ne-am lămurit şi am intrat înapoi ca să bem împreună.

— Eraţi beat?

— Încă nu foarte tare.

— Altceva nu s-a mai petrecut la *Penguin?*

— Nu, domnule.

— Pe scurt, beaţi. Aţi băut până la unu dimineaţa, ora închiderii barului.

— Da, domnule.

— Niciunul dintre camarazii dumneavoastră nu-i făcea curte lui Bessy?

Sergentul Ward ezită un moment înainte de a recunoaşte:

— Sergentul Mullins.

— Aţi vorbit cu el?

— Nu, am făcut în aşa fel încât să nu stea lângă dânsa.

Mullins, colegul lui, era la fel de înalt ca el, tot brunet – fetele probabil că îl considerau un băiat

frumos –, amintind vag de o vedetă de cinema, fără să poţi spune exact care.

— Ce s-a întâmplat la unu dimineaţa?

— Am plecat acasă la muzicantul Tony Lacour.

Acesta probabil că se afla şi el în sală, dar Maigret nu-l cunoştea.

— Cine a plătit cele două sticle de whisky pe care le-aţi luat?

— Cred că Wo Lee a plătit una dintre ele.

— A băut şi el toată seara?

— Nu, domnule. Caporalul Wo Lee nu bea şi nu fumează. A insistat să plătească şi el ceva.

— Câte încăperi are apartamentul muzicantului?

— …Un dormitor, un salonaş, o baie şi o bucătărie…

— Şi unde aţi stat?

— În toate, domnule.

— În ce încăpere v-aţi certat cu Bessy?

— În bucătărie. Nu ne-am certat. Am găsit-o pe Bessy bând whisky cu sticla. Nu se întâmpla prima dată.

— Adică prima dată în acea seară?

— Vreau să spun că i s-a mai întâmplat şi înaintea zilei de 27 iulie. Nu voiam să bea prea mult, pentru că pe urmă se simţea foarte rău.

— Bessy era singură în bucătărie?

— Era cu el.

Arătă cu bărbia spre sergentul Mullins.

Şi iată că, deşi mai adineauri era greoi şi moleşit, deşi nu ştia nimic despre cazul anchetat, Maigret avea acum tendinţa să deschidă din când în când gura, ca şi cum l-ar fi mâncat limba să pună o întrebare.

— Cine a propus să plecaţi cu maşina ca să petreceţi restul nopţii la Nogales?

— Bessy.

— Cât era ceasul?

— În jur de trei dimineaţa. Sau poate două şi jumătate.

Nogales era oraşul de la frontieră unde Harry Cole voia să-l ducă pe comisar. În timp ce la Tucson

barurile se închid la unu dimineaţa, de cealaltă parte a graniţei poţi să bei la orice oră din noapte.

— Cine a urcat în maşina dumneavoastră?

— Bessy şi cei patru camarazi ai mei.

— Fratele lui Bessy nu v-a însoţit, nici muzicantul, nici Erna Bolton, nici Maggie Wallach?

— Nu, domnule.

— Nu ştiţi ce-au făcut?

— Nu, domnule.

— Cum v-aţi aşezat la început în maşină?

— Bessy stătea în faţă, între mine, care conduceam, şi sergentul Mullins. Ceilalţi trei urcaseră în spate.

— N-aţi oprit maşina cu puţin înainte să ieşiţi din oraş?

— Ba da, domnule.

— Şi i-aţi cerut lui Bessy să schimbe locul. De ce?

— Ca să nu mai stea lângă Dan Mullins.

— Aţi pus-o să stea în spate, iar caporalul Van Fleet s-a aşezat în locul ei. Nu vă păsa că stătea în spate, în întuneric, cu ceilalţi doi?

— Nu, domnule.

Deodată, fără ca nimic să lase să se prevadă acest lucru, coronerul rosti:

— Pauză!

Se ridică şi se îndreptă spre biroul vecin, pe a cărui uşă cu geam scria „Privat”. Ezechiel scoase o pipă enormă din buzunar şi o aprinse, aruncându-i o privire ciudată lui Maigret.

Toată lumea ieşea: juraţii, militarii, femeile şi cei câţiva curioşi.

Totul se întâmpla la parterul unei clădiri mari în stil spaniol, cu colonade în jurul unei curţi interioare, una dintre aripile ei adăpostind închisoarea, iar cealaltă, diferite servicii administrative ale comitatului.

Cei cinci militari din Air Force se aşezară la marginea colonadei, iar Maigret băgă de seamă că nu vorbeau între ei. Era foarte cald. Într-un colţ al galeriei se afla un soi de maşinărie roşie cu o fantă,

unde oamenii introduceau cinci cenţi şi primeau în schimb o sticlă de coca-cola.

Aproape toţi făceau asta, inclusiv domnul cu păr cărunt care probabil că era procurorul comitatului. Fiecare bea direct din sticlă, fără mofturi, punând apoi recipientul gol într-o navetă.

Maigret se simţea oarecum ca un puştan la prima recreaţie într-o şcoală nouă, dar ar fi vrut ca Harry Cole să mai întârzie.

Nu i se mai întâmplase vreodată până atunci să intre fără haină într-un tribunal, iar această dilemă vestimentară îi pusese o problemă. Imediat ce trecuse de o anumită linie, spre Virginia, înţelesese că nu mai putea să-şi petreacă zilele cu haină şi guler fals.

Numai că toată viaţa purtase bretele, iar pantalonii, croiţi în Franţa, îi ajungeau până la jumătatea pieptului.

Nu mai ştia în ce oraş, unul dintre confraţii săi îl dusese fără să mai stea de vorbă la un magazin de îmbrăcăminte şi îl pusese să-şi cumpere pantaloni din aceia uşori cum purtau pe aici toţi bărbaţii, cu centură de piele având o cataramă mare din argint cu un cap de bou.

Alţii, care veneau din Est, erau mai puţin modeşti decât el şi se repezeau în magazine, de unde ieşeau îmbrăcaţi în cowboy din cap până-n picioare.

Observă că doi dintre juraţi, care păreau totuşi oameni foarte calmi, purtau, acoperite în parte de pantaloni, cizme cu toc înalt şi incrustaţii multicolore.

Pistoalele cu butoiaş de la centura şerifilor îl fascinau, pentru că le văzuse, încă din copilărie, la cinematograf, în filmele western.

— Hei! Juraţii! strigă direct Ezechiel, ca un învăţător care îşi adună liota de copii.

Bătu din palme, apoi îşi goli pipa lovind-o de talpă şi trăgând cu ochiul la pipa lui Maigret.

Acum comisarul învăţase lecţia. Se întoarse la locul lui, dar, de data aceasta, Harold Mitchell, cel cu furunculul sub ureche, şi Erna Bolton, pe care îi

despărţise fără să vrea, se aşezaseră unul lângă altul şi vorbeau cu glas scăzut.

În definitiv, încă nu ştia dacă în această poveste cu bere, whisky şi raporturi sexuale săptămânale murise cineva. Totuşi, cunoştea într-o anumită măsură, pentru că asistase la aşa ceva în Anglia, mecanismul unei anchete conduse de coroner.

Fără grabă, aproape timid, sergentul Ward îşi reluase locul pe scaun. Ezechiel se lupta din nou cu ventilatorul, iar coronerul continua, cu un aer indiferent:

— Aţi oprit maşina la aproximativ opt mile de oraş, puţin după terenul municipal de aviaţie. De ce?

Maigret nu înţelese imediat. Noroc că Ward vorbea atât de încet, încât i se ceru să repete răspunsul, iar îmbujorarea sergentului îl ajută pe comisar să înţeleagă.

— Necesităţi biologice, domnule.

Poate că nu găsea alt cuvânt decent ca să spună că se duseseră să se uşureze.

— A coborât toată lumea?

— Da, domnule. M-am depărtat vreo zece metri.

— Singur?

— Nu, domnule. Cu dânsul!

Arăta din nou spre Mullins şi lăsa impresia că avea ceva cu el.

— Nu ştiaţi unde s-a dus Bessy în acest timp?

— Presupun că şi ea s-a îndepărtat de maşină.

Era greu să nu te gândeşti la cele douăzeci de sticle de bere golite de fiecare.

— Cât era ceasul?

— Presupun că între trei şi trei şi jumătate dimineaţa. Nu ştiu exact.

— Aţi văzut-o pe Bessy când v-aţi întors la maşină?

— Nu, domnule.

— Dar pe Mullins?

— A revenit câteva clipe mai târziu.

— De unde?

— Nu ştiu.

— Ce le-aţi spus camarazilor?

— Am spus: „La naiba cu fata asta! O să-i fie învăţătură de minte!”

— De ce?

— Pentru că i se mai întâmplase.

— Ce i se mai întâmplase?

— Să mă părăsească fără să-mi spună.

— Şi v-aţi întors?

— Da. Am mers vreo o sută de metri spre Tucson şi am coborât.

— De ce?

— Am presupus că va încerca să ajungă la maşină şi am vrut să-i dau o şansă.

— Era beată?

— Da, domnule. Dar şi asta i se mai întâmplase. Încă ştia ce face.

— Unde v-aţi dus după ce aţi coborât din maşină?

— M-am îndreptat spre calea ferată care trece pe lângă şosea, la vreo cincizeci de metri în deşert.

— Aţi urcat pe taluz?

— Da, domnule. Am mers aproximativ o sută de metri. Probabil că m-am oprit cam în locul unde ne părăsise Bessy. Am strigat-o.

— Foarte tare?

— Da. N-am văzut-o. N-a răspuns. Am crezut că vrea să mă necăjească.

— Şi v-aţi întors la maşină. Camarazii nu v-au spus nimic când au văzut că porniţi motorul şi vă îndreptaţi spre Tucson, fără să vă mai pese de ea?

— Nu, domnule.

— Consideraţi că e o purtare de gentleman să părăseşti o femeie în deşert, în toiul nopţii?

Ward nu răspunse. Stătea cu capul în jos, iar Maigret începea să aibă impresia că sprâncenele groase îi dădeau un aer încăpăţânat.

— V-aţi dus direct la bază?

Davis-Mountain, una dintre principalele baze ale aparatelor B-29, se afla la vreo zece kilometri de Tucson, în altă direcţie.

— Nu, domnule. I-am lăsat pe trei dintre camarazii mei în oraş, lângă garajul de autobuze.

— Unul a rămas cu dumneavoastră. Cine?

— Sergentul Mullins.

— De ce?

— Voiam s-o caut pe Bessy.

— V-aţi întors pe drumul spre Nogales?

— Da, domnule. M-am oprit cu aproximaţie în acelaşi loc unde oprisem prima dată.

— V-aţi întors pe calea ferată?

O tăcere destul de lungă.

— Nu. Nu cred. Nu-mi amintesc să fi coborât din maşină.

— Ce-aţi făcut?

— Nu ştiu. M-am trezit la volan, maşina era întoarsă cu botul spre Tucson, iar în faţa mea era un stâlp de telegraf. Îmi amintesc de stâlpul de telegraf şi de un cactus aflat în apropiere.

— Mullins mai era cu dumneavoastră?

— Dormea lângă mine, cu bărbia în piept.

— Pe scurt, dacă înţeleg bine, nu vă amintiţi nimic din ce s-a petrecut înainte de a vă trezi în faţa stâlpului de telegraf?

După tremurul buzelor lui Ward, Maigret înţelese că sergentul urma să spună ceva important.

— Nu, domnule. Eram drogat.

— Vreţi să spuneţi că nu eraţi beat?

— Mi s-a întâmplat deseori să beau tot atât şi chiar mai mult. Niciodată nu mi-am pierdut cunoştinţa. Nimeni nu m-a făcut vreodată să-mi pierd cunoştinţa. Îmi cunosc rezistenţa. În noaptea aceea am fost drogat.

— După părerea dumneavoastră, vi s-a pus ceva în pahar?

— Sau într-o ţigară. Când m-am trezit, am scos automat ţigările din buzunar. Am găsit Camel. Numai că eu fumez doar Chesterfield. Am fumat o ţigară din acel pachet şi, pentru a doua oară, mi-am pierdut cunoştinţa.

— În prezenţa lui Mullins.

— Da.

— Îl bănuiţi pe Mullins că v-a strecurat ţigări cu droguri în buzunar?

— Poate.

— I-aţi spus când v-aţi trezit?

— Nu.

— I-aţi vorbit despre asta?

— Nu. Am condus maşina până acasă. Locuiesc în oraş cu soţia şi copiii. Mullins a urcat şi el la mine în apartament. I-am aruncat o pernă ca să doarmă pe canapea. Apoi am dormit.

— Cât timp?

— Nu ştiu. Poate o oră. La şase, m-am dus la bază cu el ca să-mi încep serviciul şi mi-am pregătit avionul pentru zbor.

— În ce constă munca pe care o faceţi?

— Sunt mecanic. Verific aparatele înainte de zbor şi rămân la sol.

— Ce-aţi făcut după aceea?

— Am părăsit baza pe la unsprezece dimineaţa.

— Singur?

— Cu Dan Mullins.

— Când aţi aflat de moartea lui Bessy Mitchell?

— La trei după-amiază.

— Unde vă aflaţi?

— Într-un bar de pe Strada Cinci. Beam o bere cu Mullins.

— Mai băuseră̆ţi multe de dimineaţă şi până atunci?

— Zece sau douăsprezece. Un şerif a intrat şi m-a întrebat dacă eram sergentul Ward. I-am răspuns că da şi m-a rugat să-l urmez.

— Încă nu ştiaţi că Bessy era moartă?

— Nu, domnule.

— Nu ştiaţi că cei trei camarazi pe care i-aţi lăsat în faţa garajului de autobuze plecaseră cu taxiul pe drumul spre Nogales, imediat după ce v-aţi despărţit?

— Nu, domnule.

— N-aţi zărit taxiul pe drum? N-aţi văzut şi nici nu aţi auzit un tren venind dinspre Nogales?

— Nu, domnule.

— În acea dimineaţă, la bază, nu v-aţi întâlnit cu niciunul dintre cei trei prieteni?

— M-am intersectat doar cu sergentul O’Neil.

— Şi nu v-a spus nimic?

— Nu-mi mai amintesc exact cum a spus. Ceva de genul: „În privinţa lui Bessy, totul e OK”.

— Ce concluzie aţi tras?

— Că s-a întors probabil acasă făcând autostopul.

— N-aţi fost la domiciliul ei în acea zi?

— Ba da. După ce am plecat de la bază, la unsprezece. Erna mi-a spus că Bessy nu se întorsese.

— Asta după ce sergentul O’Neil vă spusese că totul era OK?

— Da.

— Nu vi s-a părut o contradicţie?

— Am crezut că poate s-a dus în altă parte.

— Aţi spus adineauri că aveaţi intenţia să divorţaţi ca să vă căsătoriţi cu Bessy.

— Da, domnule.

— Afirmaţi că n-aţi mai revăzut-o din momentul în care v-aţi îndepărtat de maşină împreună cu sergentul Mullins?

— Nu, nu vie.

— Aţi revăzut-o moartă?

— La morgă, când şeriful m-a condus acolo.

— Sergentul Mullins nu se afla în maşină la prima oprire, când v-aţi întors la volan, şi a revenit doar după câteva clipe?

— Aşa este, domnule.

— Aveţi întrebări, domnule avocat al acuzării?

Procurorul cu părul cărunt făcu semn că nu.

— Aveţi întrebări, domnilor juraţi?

Acelaşi semn din partea celor cinci bărbaţi şi a femeii grase care, prevăzând cuvântul pe care avea să-l spună coronerul, îşi pregătea deja lucrul de mână.

— Pauză!

Ezechiel îşi aprinse pipa. Maigret o aprinse şi el pe a lui. Toată lumea se grăbea spre galerie şi se căuta prin buzunare după monede de cinci cenţi pentru distribuitorul roşu de coca-cola.

Totuşi, unii – probabil iniţiaţi – intrau pe o uşă misterioasă, iar Maigret remarcă faptul că aceştia, când îşi făceau din nou apariţia, aveau răsuflarea parfumată de alcool.

În definitiv, încă nu era prea sigur de realitatea a ceea ce vedea în jurul lui. Bătrânul negru din juriu, cu părul tuns zero şi ochelari cu ramă din metal, îl privea zâmbind, ca şi cum ar fi fost deja amici, iar Maigret îi zâmbi şi el.

2. Primul din clasă

Se întâmplă să vezi uneori, într-o cafenea frecventată tot timpul cam de aceiaşi clienţi, îndeosebi într-un local de provincie, pe cineva care s-a rătăcit acolo pentru că aşteaptă un tren sau are o întâlnire; stă pe banchetă şi, plictisit, aproape moţăind, urmăreşte cu o privire distrată partida de cărţi care se joacă la masa vecină.

Se vede bine că nu cunoaşte jocul, dar, curând, devine interesat, încercând să înţeleagă. Treptat, se apleacă spre masă ca să vadă mai bine cărţile din mâinile jucătorilor. În funcţie de felul cum joacă aceştia, îşi manifestă aprobarea sau agasarea, iar la un moment dat abia se mai abţine să nu intervină.

În acea după-amiază, Maigret se vedea pe sine, într-un fel, asemenea cu acest intrus din cafeneaua de provincie şi se simţea oarecum stânjenit. Dar degeaba încerca să reziste. Nu mai putea de curiozitate. Intra în joc.

În cursul interogatoriului sergentului Ward, comisarului i se întâmplase deja să se foiască pe bancă. Îl frământau întrebări pe care le-ar fi pus şi cel mai novice dintre inspectorii săi, dar la care coronerul, atât de meticulos în ţinută şi gesturi, părea că nu se gândeşte.

Desigur, ancheta făcută de coroner nu constituia tot procesul. Juraţii trebuiau să decidă dacă, după părerea lor, Bessy Mitchell murise de moarte naturală, dacă moartea ei fusese accidentală sau dacă se datorase relei-voinţe ori unui act criminal.

Judecata propriu-zisă, în ultimele două cazuri, urma să aibă loc mai târziu, în faţa altor juraţi.

— Povestiţi-ne ce s-a întâmplat pe 27 iulie, după ora şapte şi jumătate seara.

Oare nu era deja o naivitate că ceilalţi patru militari fuseseră lăsaţi să asculte declaraţia camaradului lor?

Sergentul O’Neil era mai mic de statură, mai îndesat decât ceilalţi. Părul blond îi bătea în roşu şi era ondulat. Cu trăsăturile lui lipsite de fineţe, semăna destul de mult cu un ţăran din nordul Franţei, cu un ţăran spilcuit, spălăţel.

Spălăţei erau toţi, în general, toată lumea din sală. Oamenii aceia aveau un aer de sănătate şi de curăţenie rareori întâlnit în cazul unei mulţimi din Europa.

— Ne-am dus la *Penguin* şi am băut.

Semăna cu un elev bun, nu neapărat inteligent, dar plin de zel. Înainte de a răspunde, ridica ochii în tavan, ca la şcoală, se gândea, apoi vorbea lent, cu o voce neutră, egală, cu capul întors spre juraţi, aşa cum i se cerea.

În definitiv, erau nişte băieţi, nişte puştani mari de douăzeci şi ceva de ani, musculoşi, bine clădiţi, dar puştani, pe care i-ai fi putut lua din greşeală drept oameni în toată firea.

— Câte pahare aţi băut?

— Cam douăzeci.

— Cine a plătit?

Acesta îşi amintea. Cu răbdare – pentru că nu se grăbea deloc să răspundă –, se află că sergentul Ward făcuse cinste de două ori, că Dan Mullins plătise aproape tot restul şi că el, O’Neil, plătise o singură dată.

Lui Maigret i-ar fi plăcut să rămână cu dânsul între patru ochi, în biroul lui de la Poliţia Judiciară, şi să-i aplice un interogatoriu cu schimbul, doar ca să vadă ce dă din el.

Printre altele, deoarece, în afară de Ward, toţi erau celibatari, i-ar fi pus o anumită întrebare: „Ai o amantă?”

Se vedea bine că avea un temperament sanguin şi, probabil, un mare apetit sexual. În noaptea aceea, erau cinci şi doar o singură fată, şi toţi erau destul de beţi, cu excepţia chinezului. Oare, în întunericul din maşină, unele mâini nu se rătăciseră pe unde nu trebuia?

Coronerul nu se gândea la astfel de lucruri, sau, dacă se gândea, nu făcea aluzie la ele.

— Cine a luat hotărârea să mergeţi să vă încheiaţi noaptea la Nogales?

— Nu-mi amintesc exact. Am crezut că Ward.

— N-ai auzit-o pe Bessy făcând această propunere?

— Nu, domnule.

— Cum eraţi aşezaţi în maşină?

Ai fi zis că nu auzise declaraţia camaradului său, pentru că prea stătea să se gândească.

— După un timp, a pus-o pe Bessy să stea în spate.

— De ce?

— Presupun că era gelos pe Mullins.

— Avea vreun motiv să fie mai gelos pe Mullins decât pe ceilalţi?

— Nu ştiu.

— Ce s-a întâmplat când maşina a trecut de aeroport?

— Ne-am oprit.

— Din ce motiv?

Se uită mai îndelung în tavan, ezită şi în cele din urmă răspunse, uitându-se scurt la Ward, care îl privea fix:

— Pentru că Bessy a refuzat să meargă mai departe.

Părea că vrea să spună: „Îmi pare rău, dar ăsta e adevărul şi am jurat să spun tot adevărul”.

— Bessy n-a vrut să mai meargă până la Nogales?

— Aşa este, domnule.

— Din ce motiv?

— Nu ştiu.

— Ce s-a întâmplat după ce v-aţi oprit?

Se auzi din nou expresia care era probabil obişnuită în armată: necesităţi biologice.

— Bessy a plecat în altă direcţie decât voi?

De data aceasta pauza a fost şi mai lungă decât până atunci, iar privirea lui O’Neil a rămas aţintită în tavan.

— Îmi amintesc doar că, atunci când a revenit, era cu Ward.

— Bessy a revenit?

— Da, domnule.

— Şi a urcat în maşină?

— Da. Maşina a întors şi a pornit spre Tucson.

— În ce moment s-a despărţit Bessy de Ward?

— La a doua oprire. Imediat după ce am întors, Bessy i-a spus lui Ward că voia să-i vorbească.

— Se afla în spate, lângă dumneavoastră?

— Da. Sergentul Ward a oprit. Au coborât amândoi.

— În ce direcţie s-au îndreptat?

— Spre calea ferată.

— Au lipsit mult timp?

— Sergentul Ward a revenit după douăzeci-douăzeci şi cinci de minute.

— V-aţi uitat cât era ceasul?

— Nu aveam ceas.

— S-a întors singur?

— Da. A spus: „La naiba cu fata asta! O să-i fie învăţătură de minte!”

— La ce făcea aluzie?

— Nu ştiu, domnule.

— Vi s-a părut normal să vă întoarceţi în oraş abandonând o femeie în deşert?

O’Neil nu răspunse.

— Despre ce-aţi vorbit pe drum?

— N-am vorbit.

— Luaserăţi de băut? Aveaţi o sticlă în maşină?

— Nu-mi amintesc.

— Când Ward v-a lăsat în oraş, în faţa garajului de autobuze, v-a anunţat că pleca înapoi s-o caute pe Bessy?

— Nu. N-a spus nimic.

— Nu v-a surprins că nu v-a dus la bază?

— Nu m-am gândit la asta.

— Ce-aţi făcut atunci, dumneata, caporalul Van Fleet şi Wo Lee?

— Am luat un taxi.

— Despre ce-aţi vorbit în taxi?

— Despre nimic.

— Cine a hotărât să luaţi un taxi?

— Nu ştiu, domnule.

— Cât timp a trecut din momentul în care Ward şi Mullins v-au părăsit până în momentul în care aţi luat un taxi?

— Nici trei minute. Mai curând două.

Erau cu adevărat nişte puştani încăpăţânaţi, care aveau în mod evident ceva de ascuns, dar de la care nu puteai să scoţi nimic. De altfel, de ce se proceda aşa? Maigret se foi pe bancă. Mai că ar fi ridicat mâna, ca la şcoală, să pună şi el o întrebare.

Deodată roşi, zărindu-l pe colegul său Harry Cole în cadrul uşii. Oare de cât timp îl observa cu acel zâmbet satisfăcut? De departe, Cole îi transmise prin mimică un mesaj care spunea probabil: „Presupun că vrei să mai stai?”

Şi, după un timp, se depărtă în vârful picioarelor, lăsându-l pe Maigret cu noua lui pasiune.

— Unde v-a lăsat taxiul?

— În locul unde ne-am oprit a doua oară.

— Exact acolo?

— Din cauza întunericului, nu pot să afirm asta în mod categoric. Am încercat să ne amintim locul exact.

— Despre ce-aţi vorbit pe drum?

— N-am vorbit.

— Şi aţi lăsat taxiul să plece? Cum aveaţi de gând să vă întoarceţi în oraş sau la bază?

— Cu autostopul.

— Cât era ceasul?

— Cam trei şi jumătate.

— Şi n-aţi întâlnit maşina lui Ward? Nu l-aţi văzut nici pe el, nici pe Dan Mullins?

— Nu, domnule.

Ward se uita ţintă la el, iar O’Neil evita să-l privească sau, când i se întâmpla s-o facă, părea că se scuză, ca unul care era obligat să-şi îndeplinească datoria.

— Ce-aţi făcut după ce aţi rămas toţi trei pe şosea?

— Am mers spre Nogales, apoi ne-am întors spre Tucson mergând pe lângă calea ferată.

— Nu v-a venit ideea să căutaţi de cealaltă parte a drumului?

— Nu, domnule.

— De ce?

— Nu ştiu.

— Aţi mers mult timp?

— Poate o oră.

— Fără să vedeţi pe nimeni?

— Da, domnule.

— Fără să vorbiţi?

— Da, domnule.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Am oprit o maşină care trecea şi ne-a dus la bază.

— Cunoaşteţi marca maşinii?

— Nu sunt sigur, domnule, dar cred că e un Chevrolet model 1946.

— Aţi vorbit cu şoferul?

— Nu, domnule.

— Ce-aţi făcut după ce aţi ajuns la bază?

— Ne-am dus să dormim. La ora şase, ne-am ocupat de avioane.

Maigret clocotea. Îi venea să-l scuture pe coroner şi să-i spună: „Chiar n-ai hărţuit un martor cu întrebări în viaţa ta? Sau intenţionat nu pui întrebările esenţiale?”

— Când aţi aflat de moartea lui Bessy Mitchell?

— Când mi-a spus fratele ei, pe la cinci după-amiază.

— Ce a spus exact?

— Că Bessy fusese găsită moartă pe calea ferată şi că va avea loc o anchetă.

— Cine mai era de faţă la această discuţie?

— Wo Lee se afla cu mine în cameră. Şi a spus: „Ştiu ce s-a întâmplat”. Mitchell a început să-i pună întrebări. Şi Wo Lee i-a răspuns doar atât: „Voi vorbi numai în faţa şerifului”.

Trecuse puţin de ora cinci şi, cu aceeaşi bruschețe ca de fiecare dată, coronerul întrerupse şedinţa,

rostind cu un aer distrat, în timp ce, cu mâna, aduna hârtiile răspândite în faţa lui:

— Mâine, la ora nouă şi jumătate. Nu aici, ci la a Doua Cameră, la etajul de sus.

Lumea pleca. Cei cinci soldaţi, tot fără să vorbească unul cu altul, s-au adunat la un loc şi au traversat curtea interioară conduşi de un ofiţer.

Harry Cole se afla acolo, în pantaloni de gabardină şi cu o cămaşă albă, arătând ca un sportiv tânăr bine dispus.

— Te-a interesat, Julius? Ce-ai zice de o bere?

Te trezeai brusc în căldură, într-o luminozitate intensă, unde până şi sunetele erau estompate. Puteai zări pe cer vârfurile celor patru-cinci buildinguri ale oraşului. Oamenii plecau cu maşinile proprii, chiar şi indianul – Maigret descoperi că avea un picior de lemn –, care deschise portiera unei maşini vechi, cu capota legată cu sfoară.

— Pun prinsoare că ai să mă întrebi ceva, Julius!

Au intrat în atmosfera răcoroasă a unui bar cu aer condiţionat, unde puteai vedea alte persoane în pantaloni de gabardină şi cămăşi albe, cu câte o sticlă de bere în faţă, înşirate de-a lungul barului. Erau şi cowboy, unii adevăraţi, cu pantalonii lor din pânză groasă de culoare albastră care se mulau pe coapse, cu cizme cu toc înalt şi pălării cu boruri largi.

— Întocmai. Dacă putem lăsa pe altă zi vizita la Nogales, aş vrea să asist mâine la continuarea anchetei.

— În sănătatea ta. Nicio întrebare?

— O mulţime. Ţi le voi pune pe măsură ce-mi vin în minte. Există prostituate aici?

— Nu în sensul pe care îl daţi voi acestui cuvânt. În unele state din America, da. În Arizona, prostituţia e interzisă.

— Şi Bessy Mitchell?

— Este ceea ce le înlocuieşte.

— La fel şi Erna Bolton?

— Mai mult sau mai puţin.

— Câţi soldaţi are baza?

— Cinci sau şase mii, nu m-a interesat niciodată asta.

— Cei mai mulţi sunt celibatari?

— Trei sferturi.

— Şi cum se descurcă?

— Cum pot. Nu-i foarte uşor.

Zâmbetul lui, care dispărea rareori, nu era ironic. Avea cu siguranţă multă consideraţie, poate chiar o anumită admiraţie faţă de Maigret, căruia îi cunoştea reputaţia. Totuşi, îl amuza să vadă un francez luptându-se cu probleme care îi erau total străine.

— Eu sunt din Est, spuse el, nu fără un dram de mândrie. Vin din Noua Anglie. Aici încă se duce într-o anumită măsură viaţa tipică pentru zona de frontieră. Aş putea să te ajut să stai de vorbă cu câţiva vechi pionieri care au luptat cu apaşii, la începutul secolului, şi care se adunau ca un tribunal ca să spânzure câte un hoţ de cai sau de vite.

Nici nu trecuse bine o jumătate de oră, că şi băuseră fiecare trei sticle de bere, iar Harry Cole spuse:

— Acum e timpul pentru whisky!

Apoi au pornit cu maşina spre Nogales şi, trecând prin Tucson, Maigret era la fel de derutat în faţa oraşului ca în faţa tribunalului. Nu era un oraş mic, de vreme ce număra peste o sută de mii de locuitori.

Totuşi, în afara centrului, a cartierului de afaceri unde se ridicau cele cinci-şase buildinguri de vreo douăzeci de etaje, pe care le vedeai înălţându-se spre cer ca nişte turnuri, totul semăna cu un teren împărţit în loturi de case sau, mai curând, cu o serie de astfel de terenuri alăturate, unele mai opulente, altele mai sărăcăcioase, dar toate cu case noi-nouţe, fără etaj.

Mai departe, străzile nu mai erau pavate. Existau goluri mari, unde vedeai doar nisip şi cactuşi. Au trecut de aerodrom şi, brusc, a început deşertul, cu munţii violet din depărtare.

— Cam ăsta e locul unde s-a petrecut totul. Vrei să cobori? Fii atent la şerpii cu clopoţei.

— Sunt pe aici?

— Se întâmplă să ajungă şi în oraş.

Calea ferată era o linie simplă, situată la vreo cincizeci de metri de drum.

— Cred că trec patru-cinci trenuri în douăzeci şi patru de ore. Chiar nu vrei să mergem să bem ceva în Mexic? Nogales e la doi paşi.

O sută de kilometri! E adevărat că îi străbătură în mai puţin de o oră.

Un oraş mic, unde un grilaj metalic tăia cele două străzi principale. Oameni în uniformă. Harry Cole le vorbi şi, în clipa următoare, intră cu Julius într-o vânzoleală neaşteptată, pe străzi înguste, prost întreţinute, cu o luminozitate de culoarea bronzului ce părea nelalocul ei.

— O să începem cu cabaretele, deşi e cam devreme.

Copii pe jumătate goi îi hărţuiau ca să le văcsuiască pantofii, iar persoane adulte îi opreau din mers în pragul tuturor prăvăliilor unde se vindeau suveniruri.

— După cum vezi, e un adevărat iarmaroc. Când cei din Tucson sau chiar din Phoenix şi de mai departe vor să se distreze, vin aici.

Într-adevăr, într-un bar imens întâlniră doar americani.

— Crezi că Bessy Mitchell a fost ucisă?

— Ştiu doar că a murit.

— Accidental?

— Îţi mărturisesc că nu mă priveşte. Nu-i o crimă federală, iar eu mă ocup doar de crimele federale. Restul e treaba poliţiei comitatului.

Cu alte cuvinte, treaba şerifilor şi a ajutorilor de şerif. Asta îl năucea cel mai mult pe comisar, mult mai mult decât acel bâlci extravagant şi plin de mirosuri unde pătrunsese.

Şeriful, capul poliţiei comitatului, nu era nicidecum un funcţionar, numit prin avansare sau în urma unor examene, ci un cetăţean ales asemenea unui consilier municipal.

Nu avea importanţă ce meserie avusese înainte. Se prezenta la alegeri şi îşi făcea campanie.

După ce era ales, numea după propria dorinţă ajutorii de şerif, adică inspectorii, cei pe care Maigret îi văzuse înarmaţi cu revolvere mari şi cu centura plină de cartuşe.

— Şi asta nu-i totul! adăugă Harry Cole, cu un dram de ironie. În afara ajutorilor de şerif plătiţi, mai sunt şi toţi ceilalţi.

— Ca mine? spuse în glumă Maigret, gândindu-se la insigna lui de argint.

— Mă refer la prietenii şerifului, alegători influenţi, care primesc aceeaşi insignă. De exemplu, aproape toţi fermierii sunt ajutori de şerif. Şi să nu crezi că nu iau acest lucru în serios. Acum câteva săptămâni, o maşină furată de un criminal periculos, evadat din închisoare, se deplasa între Tucson şi Nogales. Şeriful din Tucson a alertat un fermier care locuieşte pe la jumătatea drumului. Acesta a anunţat telefonic doi-trei vecini, crescători de vite ca şi dânsul. Toţi erau *deputy-sheriffs.* Cu maşinile lor, au făcut un baraj pe drum şi, când maşina furată a încercat să treacă de el, au tras în cauciucuri, apoi au tras în tip, pe care, până la urmă, l-au prins cu lasoul. Ce părere ai?

Maigret încă nu băuse atâtea pahare cât băieţii de la tribunal, dar începuseră totuşi să se adune, şi mormăi hazliu:

— În Franţa, oamenii locului ar fi încercat să oprească mai curând poliţia.

Nu mai ştia când se întorseseră la Tucson…

Ghidat în continuare de Cole, intrase la *Penguin Bar,* pe la miezul nopţii, nu-şi mai amintea exact. Înăuntru era o tejghea lungă din lemn închis la culoare, lustruit, iar pe etajere se vedeau sticle multicolore. Ca în toate barurile, domnea o lumină discretă, care scotea în evidenţă cămăşile albe.

În celălalt capăt al barului trona un tonomat, impozant, pântecos, cromat, alături de o maşină de jocuri mecanice în care, timp de o oră, un bărbat matur, cu speranţa că va câştiga o partidă gratuită, a

tot introdus monede, încercând să trimită bile de nichel în nişte orificii.

Pe această maşină puteai vedea, luminoase, naiv desenate, femei în costume de baie. Mai era şi una goală-puşcă, gen *Vie Parisienne,* pe un calendar de la bar.

Dar femei adevărate, în carne şi oase, nu prea vedeai. Doar două-trei, la mesele separate unele de altele prin pereţi despărţitori înalţi de un metru şi jumătate. Iar femeile acestea erau însoţite. Perechile stăteau nemişcate, ţinându-se de mână, în faţa unor pahare cu bere sau whisky, şi ascultau cu un zâmbet vag muzica de la tonomat.

— În fond, se distrează! exclamă Maigret, râzând caustic.

Cole îl enerva, nu ar fi putut să spună de ce. Poate îl călca pe nervi veşnica lui siguranţă.

Era un simplu ofiţer FBI, dar conducea o maşină mare, cu o mână, lăsând volanul la mai mult de o sută la oră ca să-şi aprindă ţigara. Cunoştea pe toată lumea. Şi toată lumea îl cunoştea. În Mexic sau aici, bătea pe umăr oamenii, iar aceştia îi spuneau cu o cordialitate afectuoasă:

— Hello, Harry!

Cole îl prezenta pe Maigret, iar noua cunoştinţă dădea mâna cu el viguros, cum ai face cu un amic dintotdeauna, fără să-l întrebe ce căuta acolo.

— *Have a drink!*

Bea ceva! Nu avea importanţă dacă era bun sau nu, important era că se putea bea.

Acolo, de-a lungul barului, se înşirau oameni ţintuiţi pe câte un taburet înalt, nemişcaţi, şi doar din când în când ridicau degetul, gest pe care barmanul îl înţelegea perfect. Câţiva subofiţeri de aviaţie beau la fel ca toţi ceilalţi. Poate că existau şi simpli soldaţi, dar Maigret nu văzuse încă.

— Dacă înţeleg bine, se întorc la bază la ce oră vor?

Întrebarea îl surprinse pe Cole.

— Bineînţeles!

— Şi la patru dimineaţa, dacă aşa le trăsneşte?

— Din moment ce nu sunt de serviciu, pot nici să nu se întoarcă.

— Şi dacă sunt beţi?

— Asta îi priveşte. Contează să facă ceea ce au de făcut.

De ce lucrul acesta îl înfuria? Pentru că îşi amintea de propriul serviciu militar şi de apelul de la ora zece, de săptămânile de aşteptare pentru o biată permisie până la miezul nopţii?

— Nu uita că sunt voluntari.

— Ştiu. De unde sunt recrutaţi?

— De unde se poate. De pe stradă. N-ai văzut camioanele care se opresc uneori la o intersecţie şi din care se aude muzică? Înăuntru sunt expuse fotografii din ţări exotice, iar un sergent explică avantajele profesiei militare.

Cole avea permanent aerul că se joacă cu viaţa, ca şi cum asta ar fi fost cu adevărat foarte amuzant.

— Găseşti tot felul de oameni, ca în toate armatele. Presupun că nici la voi nu se angajează în armată numai băieţi cuminţi. Hello, Bill! Prietenul meu Julius. *Have a drink!*

Pentru a zecea sau a douăzecea oară în seara aceea, Maigret auzea un necunoscut care îi povestea experienţele lui pariziene. Pentru că toţi flăcăii ăia fuseseră la Paris. Toţi aveau aceeaşi expresie uşor deşucheată atunci când vorbeau despre asta.

— *Have a drink!*

Presupunând că micul coroner l-ar fi interogat a doua zi dimineaţă, ar fi putut şi el să răspundă:

— Nu mai ştiu câte pahare. Poate douăzeci?

Cu cât bea mai mult, cu atât devenea mai taciturn, ajungând să aibă aerul încăpăţânat al sergentului O’Neil.

Luase hotărârea să înţeleagă şi va înţelege. Asta era! Descoperise deja de ce Harry Cole îl agasa. În definitiv, omul de la FBI avea convingerea că Maigret era un om mare în ţara lui, dar că aici, în Statele Unite, nu era în stare de nimic.

Şi Cole se amuza şi mai mult când îl vedea adâncindu-se în reflecţie. Dar Maigret era mai mult

decât convins că oamenii şi pasiunile lor sunt peste tot la fel.

Numai că era nevoie să nu mai iei în considerare acele diferenţe, să nu te mai miri, de exemplu, de înălţimea buildingurilor, de deşert, de cactuşi, de cizmele şi pălăriile de cowboy, de maşinile de împins bile în orificii şi de tonomate.

„Erau cinci soldaţi şi o fată. Bun. Şi toţi băuseră.” Băuseră aşa cum bea acum şi Maigret, mecanic, la fel ca toţi oamenii care se aflau acolo în seara aceea.

— Hello, Harry!

— Hello, Jim!

Ai fi zis că nimeni nu avea nume de familie şi că toţi erau cei mai buni prieteni din lume. De fiecare dată când Cole îi prezenta pe cineva, adăuga pe un ton plin de convingere:

— Bun băiat!

Sau:

— Un tip grozav!

Nu spusese nici măcar o dată: „O secătură”.

Unde erau secăturile? Asta însemna că nu aveau aşa ceva?

Sau că acolo era mai multă indulgenţă?

— Crezi că cei cinci soldaţi sunt liberi să iasă în oraş în seara asta?

— De ce n-ar fi?

Ce le-ar fi servit el la Paris! Şi, mai ales, ce-ar fi luat ei la întoarcerea în garnizoană!

— Nu s-a găsit nimic împotriva lor, nu?

— Nu încă, mormăi Maigret.

— Atâta timp cât un om nu-i declarat vinovat…

— Ştiu!… Ştiu!…

Goli paharul, nemulţumit. Apoi se uită la una dintre perechile din bar. De cinci minute se sărutau, iar mâinile bărbatului nu se vedeau.

— Auzi, probabil că nu sunt căsătoriţi?

— Nu.

— Deci n-au dreptul să se ducă la hotel?

— Doar dacă se înscriu ca soţ şi soţie, ceea ce ar constitui un delict care i-ar putea costa scump, mai ales dacă vin din alt stat.

— Şi unde au să facă dragoste?

— Mai întâi, nu e dovedit că puţin mai târziu vor mai simţi nevoia s-o facă.

Maigret dădu cu arţag din umeri.

— Pe urmă, mai e maşina.

— Şi dacă n-au maşină?

— Puţin probabil. Cei mai mulţi au o maşină. Dacă n-au, să se descurce. E treaba lor, nu?

— Şi dacă sunt prinşi că o fac pe stradă?

— Îi va costa scump.

— Şi dacă fata are şaptesprezece ani şi jumătate în loc de optsprezece?

— Partenerul ei ar putea să ia vreo zece ani de ocnă.

— Bessy Mitchell nu avea optsprezece ani, nu?

— Dar era căsătorită şi divorţată.

— Maggie Wallach, care pare a fi amanta muzicantului?…

— De ce?

— E evident.

— I-ai văzut la treabă?

Maigret strânse din dinţi.

— Dar şi ea e măritată. Şi divorţată.

— Şi Erna Bolton, care e cu fratele?

— Are douăzeci de ani.

— Cunoşti dosarul?

— Eu? Nu mă priveşte. Ţi-am spus deja că nu e un delict federal. Dacă s-ar fi folosit de poştă, de exemplu, ca să comită un delict, ar fi de competenţa mea. Sau dacă ar fi fumat şi o singură ţigară cu marijuana. *Have a drink,* Julius!

La bar stăteau înşiraţi douăzeci de bărbaţi, bând şi privind drept în faţă, la sticle şi la calendarul care reprezenta o femeie goală. Femei goale sau aproape goale zăreai peste tot, în reclame, în calendarele publicitare; fotografii cu fete frumoase în costum de plajă vedeai în toate paginile ziarelor şi pe toate ecranele cinematografelor.

— Dar, la naiba, ce fac flăcăii ăştia când au chef de o femeie?

Harry Cole, mai obişnuit decât el cu whiskyul, îl privi în ochi şi izbucni în râs.

— Se însoară!

În realitate, coronerul intenţionat nu pusese întrebările care păreau cele mai elementare. Spera totuşi să ajungă la adevăr? Sau nu-i păsa de el?

În definitiv, poate că ancheta era doar un fel de formalitate şi nimeni nu era foarte dornic să ştie ce se petrecuse de fapt în noaptea aceea.

Unul dintre cei doi bărbaţi audiaţi până acum minţise, nu se putea altfel. Ori sergentul Ward, ori sergentul O'Neil.

Dar nimeni nu păruse să se mire de asta. Erau chestionaţi şi unul, şi altul cu aceeaşi amabilitate sau, mai curând, cu aceeaşi detaşare.

— Crezi că va fi convocat şi barmanul?

— De ce?

Era cel care îi servea şi pe ei şi care avea o mutră de boxer.

— Ne vor da afară, îl anunţă Cole, uitându-se la ceas. Nu vrei să luăm nimic de băut?

Şi, văzând mirarea lui Maigret, americanul arătă spre doi consumatori.

— Priveşte!

Aceştia, la altă tejghea, din apropierea uşii, unde se vindea alcool la sticlă, cumpărau nişte şipuri plate pe care le puneau în buzunar.

— Poate că au un drum lung de făcut, nu? Sau le e greu să doarmă.

Omul de la FBI îl lua peste picior, iar Maigret nu-i mai adresă niciun cuvânt până când maşina se opri la *Pioneer Hotel.*

— Dacă am înţeles bine, îţi vei petrece ziua de mâine la tribunal?

Maigret mormăi un răspuns vag.

— Voi veni să te iau la ora prânzului. Ai noroc: audierea are loc la a Doua Cameră, la etaj, unde e aer condiţionat. Noapte bună, Julius!

Şi adăugă, fără răutate, ca şi cum n-ar fi fost vorba de o femeie moartă:

— Să nu visezi la Bessy!

3. Micul chinez care nu a băut

Cel puţin trei persoane îl salutară, ceea ce îi făcu plăcere. La County House, primul etaj avea de jur-împrejur o galerie, ca la parter. Soarele era deja fierbinte şi grupuri de oameni, aşteptând apelul lui Ezechiel, fumau la umbră.

Iar Ezechiel, cu pipa lui mare în gură, îi adresă un semn cordial, la fel ca şi juratul cu picior de lemn.

Venind de la hotel, se întrebase dacă se va simţi diferenţa de atitudine a publicului faţă de sergentul Ward.

În ajun, când O'Neil pomenise despre a doua oprire a maşinii şi declarase că Ward şi Bessy se îndreptaseră împreună spre calea ferată, se produsese nu o rumoare, ci un fel de mic şoc colectiv. Probabil că toată lumea avusese aceeaşi strângere de inimă.

Aveau să-l privească acum pe Ward aşa cum îi privesc oamenii, fără să vrea, pe cei care au ucis?

Cei cinci soldaţi se aflau acolo, nu departe de ofiţerul care îi adusese. Fumau ca şi ceilalţi, aşteptând să intre în sală. Ca nişte şcolari supăraţi unii pe alţii, păstrau între ei o anumită distanţă.

Maigret avu însă impresia că Ward, cu ochii lui albaştri sub sprâncenele negre şi groase, stătea mai retras şi că ceilalţi îl priveau cu coada ochiului.

Dormise oare la el acasă? Ce atitudine avea acum faţă de soţia lui? Dar ea faţă de el? Îi ceruse Ward iertare? Se certaseră definitiv?

Chinezul avea ochii mari şi migdalaţi şi era fin şi drăguţ ca o fată.

Mic de statură, părea mult mai tânăr decât camarazii lui. Şi în şcoli există întotdeauna un elev tachinat de ceilalţi, care îi spun „fetiţa".

Veniseră şi alţi curioşi. Ziarul publicase relatarea primei zile de audieri cu titluri mari:

Sergentul Ward pretinde că a fost drogat
O'Neil îi contrazice declaraţia
în mai multe privinţe

O’Neil arăta şi acum ca un elev conştiincios, prea conştiincios. Oare vorbise cu Ward de la interogatoriul din ziua precedentă?

Maigret se trezise prost dispus: îl durea rău capul şi era mahmur. Dar îi trecuse. Totuşi, îl enervase faptul că fusese obligat să recurgă la sistemul lor. Încă din primele zile petrecute la New York, se mirase că, în fiecare dimineaţă, cei pe care îi lăsase cu o noapte înainte într-o stare de beţie avansată erau proaspeţi şi bine dispuşi. Apoi aflase şi el secretul. După aceea, văzuse, în orice drugstore, cafenea sau bar, acea sticlă de un albastru aparte, fixată pe perete cu gâtul în jos şi prevăzută cu un aparat nichelat de dozat.

Se pompa doza într-un pahar cu apă, care începea să facă bulbuci. Şi ţi se servea la fel de natural ca o cafea cu lapte sau o coca-cola, iar după câteva minute aburii alcoolului erau risipiţi.

De ce nu? Alături de maşinile de îmbătat, maşina de trezit din beţie! În definitiv, era ceva logic.

— Juraţii!

Intrau în sala de clasă, o încăpere mai spaţioasă decât cea din ziua precedentă. Aceasta semăna cu un tribunal adevărat: avea o balustradă ca o masă de la biserică, între curte şi public, o tribună pentru coroner şi un pupitru prevăzut cu microfon pentru martor. Juraţii, care îşi aveau locurile într-un adevărat compartiment pentru juriu, deveneau astfel mai solemni.

În consecinţă, Maigret observa mai bine unele persoane abia zărite în ziua precedentă, cum era roşcovanul solid care stătea tot timpul lângă avocatul acuzării, lua note şi îi vorbea cu glas scăzut. La început crezuse că e secretar sau jurnalist.

— Cine e? îl întrebă comisarul pe vecinul său.

— Mike!

Numele îl ştia, pentru că îi auzise pe ceilalţi când i se adresaseră.

— El ce face?

— Mike O’Rourke? E *chief deputy-sheriff,* cel care se ocupă de anchetă.

În fond, un Maigret al comitatului. Aveau aproape aceeaşi corpolenţă, aceeaşi burticică deasupra centurii pantalonilor, aceeaşi ceafă solidă şi probabil că vârstele lor erau foarte apropiate.

La urma urmei, faţă de Paris, oare diferenţa era chiar atât de mare? O’Rourke nu purta insigna de şerif şi nu avea revolver la centură. Arăta ca un om cumsecade, cu tenul foarte deschis al roşcovanilor şi ochii de culoare violet.

Oare ideea fusese a lui şi o şoptise avocatului acuzării, spre care se apleca deseori? Fapt este că, încă de la începutul audierii, acesta se ridică şi ceru voie să pună câteva întrebări ultimului martor din ajun, astfel încât O’Neil se prezentă în faţa microfonului, reglat apoi la înălţimea lui.

— Aţi remarcat starea maşinii care v-a adus la Tucson? Nu era avariată?

Elevul silitor se încruntă şi se uită întrebător spre tavan.

— Nu ştiu.

— Era o maşină cu două sau cu patru uşi? Aţi urcat prin dreapta sau prin stânga?

— Cred că era o maşină cu patru uşi. Am urcat pe partea opusă şoferului.

— Aşadar, prin dreapta. Şi nu aţi observat avarii la caroserie, ca şi cum maşina ar fi avut un accident?

— Nu-mi mai amintesc.

— Eraţi foarte beat în acel moment?

— Da, domnule.

— Mai beat decât atunci când a plecat Bessy?

— Nu ştiu. Poate.

— Totuşi, n-aţi mai băut nimic după ce aţi părăsit casa muzicantului?

— Nu, domnule.

— Asta e tot.

O’Neil se ridică.

— Numai puţin! încă o întrebare. Pe ce loc stăteaţi în această ultimă maşină?

— Stăteam în faţă, lângă şofer.

Avocatul acuzării făcu semn că terminase cu acest martor şi veni rândul sergentului Van Fleet, un blond cu tenul cărămiziu şi părul ondulat, pe care Maigret îl botează în gând „flamandul”. Camarazii lui îl porecleau Pinky.

Van Fleet era primul care se arătă nervos când se aşeză pe locul martorilor. Se străduia în mod vizibil să fie calm, dar nu ştia unde să-şi oprească privirea şi i se întâmplă de câteva ori să-şi roadă unghiile.

— Sunteţi căsătorit? Celibatar?

— Celibatar, domnule.

Se văzu nevoit să tuşească puţin ca să-şi dreagă glasul şi coronerul reglă microfonul cu un ton mai sus. Coronerul avea un fotoliu uimitor. Îl putea fixa în diferite poziţii şi, tot timpul, îşi lăsa treptat speteaza pe spate, o îndrepta, apoi iar o lăsa pe spate.

— Povestiţi-ne ce s-a întâmplat în ziua de 27 iulie începând de la ora şapte şi jumătate seara.

În spatele lui Maigret, o negresă tânără cu un bebeluş în braţe, pe care o remarcase din ziua precedentă, venise astăzi însoţită de fratele şi de sora ei. În sală se aflau două femei însărcinate. Datorită aerului condiţionat, era foarte răcoare, mult mai răcoare decât jos, dar Ezechiel continua să se ducă din când în când şi să-şi facă de lucru la aparat cu un aer important.

„Flamandul” vorbea lent, cu tăceri lungi, în care îşi căuta cuvintele. Ceilalţi patru soldaţi, aşezaţi pe aceeaşi bancă a tribunalului, stăteau cu spatele la spectatori, şi la ei se uita Pinky cu coada ochiului, de parcă le-ar fi cerut să-i sufle.

Penguin Bar, apartamentul muzicantului, plecarea spre Nogales…

— Unde stăteaţi în maşina lui Ward?

— La început, în spate, cu sergentul O’Neil şi caporalul Wo Lee, dar am fost nevoit să trec în faţă când Ward i-a spus lui Bessy să-şi schimbe locul. Atunci m-am aşezat în dreapta lui Mullins.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— După aerodrom, maşina s-a oprit pe partea dreaptă a drumului şi am coborât cu toţii.

— Se hotărâse deja că nu veţi merge mai departe până la Nogales?

— Nu.

— Când s-a discutat asta?

— După ce toată lumea s-a întors în maşină.

— Inclusiv Bessy?

Sergentul ezită, iar lui Maigret i se păru că îl caută cu privirea pe O'Neil.

— Da. Ward a spus că ne întoarcem în oraş.

— Nu Bessy a vorbit despre asta?

— Eu l-am auzit pe Ward.

— Maşina s-a mai oprit o dată?

— Da. Bessy i-a spus lui Ward că vrea să-i vorbească.

— Era foarte *beată?* Mai era conştientă de ceea ce făcea?

— Cred că da. S-au îndepărtat amândoi de maşină.

— Cât timp au lipsit?

— Ward s-a întors singur după cinci-şase minute.

— Aţi spus cinci-şase minute? V-aţi uitat la ceas?

— Nu. Dar nu cred că a stat mai mult.

— Şi ce-a spus?

— N-a spus nimic.

— Nimeni nu l-a întrebat unde e Bessy?

— Nu, domnule.

— Nu v-a mirat că plecaţi fără ea?

— Poate puţin.

— Ward n-a spus nimic pe drum?

— Nu, domnule.

— Cine a hotărât să luaţi un taxi şi să reveniţi la locul unde aţi oprit a doua oară?

Van Fleet arătă spre O'Neil.

— N-aţi discutat dacă să-l luaţi sau nu şi pe Wo Lee?

Maigret, care părea că aţipise, tresări. Era tot o întrebare neînsemnată, dar care părea să indice că micul coroner ştia mai mult decât lăsa să se vadă. O'Rourke se aplecă de altfel spre urechea avocatului acuzării, care notă ceva.

— Nu, domnule.

— Ce-aţi vorbit pe drum?

— N-am vorbit.

— Când taxiul s-a oprit, n-aţi avut o discuţie cu O'Neil?

— Nu-mi amintesc. Nu, domnule.

Pesemne O'Rourke îşi cunoştea meseria. Îl găsise pe şofer, ceea ce nu era greu, şi probabil că avea să-l cheme ca martor.

Dintre toţi cei trei militari interogaţi până în acel moment, Pinky era cel mai stânjenit.

— Nu dormiţi în aceeaşi cameră cu O'Neil? De cât timp?

— Aproximativ şase luni.

— Vă leagă o prietenie strânsă?

— Ieşim întotdeauna împreună.

Când avocatului acuzării i se ceru să spună dacă mai avea întrebări pentru martor, acesta puse doar una:

— Maşina care v-a adus la bază era în stare bună?

Pinky nu ştia nici el. Nu observase marca maşinii. Îşi amintea doar că avea o caroserie albă sau de culoare deschisă.

— Pauză!

Ciudat: fără un motiv foarte clar, oamenii nu mai erau foarte siguri de vinovăţia lui Ward. Acum se uitau mai insistent la O'Neil, care putea să fie complet nevinovat. Poate că toţi erau nevinovaţi. Şi simţeau cum suspiciunea se muta de la unul la altul. Poate chiar se suspectau între ei?

La ce se gândeau în timp ce fumau pe terasă şi beau coca-cola?

Maigret s-ar fi putut prezenta lui Mike O'Rourke, care l-ar fi bătut pe umăr şi i-ar fi destăinuit probabil tot ce ştia. Dar îl distra mai mult să urmărească manevrele colegului său, care profita de suspendarea audierii ca să dea câteva telefoane dintr-un birou cu pereţi din sticlă.

În momentul reînceperii audierilor, s-a observat că avocatul acuzării lipsea şi au început să-l caute în toată clădirea. Poate că dăduse şi el câteva telefoane?

— Caporal Wo Lee.

Militarul se aşeză pe scaunul martorilor, iar microfonul trebui să-i fie coborât până în dreptul gurii. Chinezul vorbea atât de încet, încât, în pofida amplificatorului, abia dacă era auzit.

Şi ceilalţi se opriseră aproape după fiecare frază, dar Wo Lee făcea pauze atât de lungi, încât părea că i se bloca mintea sau că se gândea brusc la altceva.

Oare, ca o gaşcă de şcolari care au făcut o boacănă, se acuzau între ei că au pârât?

Maigret trebui să se aplece în faţă, să-şi concentreze toată atenţia, deoarece chinezul era greu de urmărit.

— Povestiţi-ne ce s-a întâmplat…

Relatarea a fost atât de lentă, încât coronerul a suspendat din nou şedinţa mai înainte ca martorul să fi ajuns la plecarea spre Nogales. În pauză, au fost aduşi trei deţinuţi în uniformă albastră, indivizi arestaţi cu o zi înainte de poliţie şi care nu aveau nicio legătură cu cazul de faţă.

Un mexican cu sânge de indian era acuzat de beţie şi tulburarea liniştii publice.

— Îţi recunoşti vinovăţia?

— Da.

— Cinci dolari sau cinci zile de închisoare. Următorul!

Cec fără acoperire.

— Îţi recunoşti vinovăţia? Sentinţa se amână pentru 7 august. Poţi fi eliberat pe cauţiune. Am fixat-o la cinci sute de dolari.

Maigret coborî să bea o coca-cola şi doi juraţi îi zâmbiră în trecere. Intră în bătaia soarelui şi simţi o arsură pe piele.

La întoarcere, chinezul se afla deja la locul lui. Tocmai răspundea la o întrebare. Acum oamenii stăteau în picioare în faţa uşii deschise, dar nimeni nu ocupase locul lui Maigret, ceea ce îi făcu plăcere.

— Când ne pregăteam să plecăm din bar, am cumpărat două sticle de whisky, spunea lent Wo Lee.

— Ce s-a întâmplat la muzicant acasă?

— Bessy şi sergentul Mullins s-au dus în bucătărie. Puţin mai târziu, sergentul Ward a intrat şi

el acolo şi a avut loc o discuţie.

— Între bărbaţi sau între Ward şi Bessy?

— Nu ştiu. Ward s-a întors cu o sticlă în mână.

— Se băuseră ambele sticle?

— Nu, lăsasem una în maşină.

— Pe bancheta din faţă sau pe cea din spate?

— Pe bancheta din spate.

— În ce parte?

— În partea stângă.

— Cine a stat în stânga?

— Sergentul O'Neil.

— L-aţi văzut bând pe drum?

— Era prea întuneric ca să pot vedea.

— În cursul serii, Harold Mitchell a părut furios pe sora lui?

— Nu, domnule.

De fapt, fratele lui Bessy era astăzi în uniformă. În ziua precedentă, îmbrăcat civil, cu o cămaşă de un violet neplăcut, semăna foarte bine cu un răufăcător din filme.

Acum, în costum de dril curat şi bine călcat, arăta mai cinstit. La un moment dat, în timp ce chinezul vorbea, muzicantul, aflat afară, veni să-l scoată pe Mitchell pe terasă, unde îi spuse câteva cuvinte cu glas scăzut. La întoarcere, se îndreptă spre Mike O'Rourke, care îi vorbi la rândul lui avocatului acuzării, iar acesta se ridică.

— Sergentul Mitchell cere convocarea cât mai grabnică a unui martor.

Sergentul Mitchell se aşezase la locul lui, ca în ziua precedentă, lângă Maigret. Se ridică însă când coronerul întoarse capul spre el şi spuse cu o voce uşor tremurată:

— S-a răspândit zvonul că unii oameni din tren au zărit o bucată de frânghie la încheietura mâinilor surorii mele. Aş vrea să fie audiaţi.

Coronerul îi făcu semn să stea jos, spuse câteva cuvinte uşierului şi îşi continuă interogatoriul.

— Ce s-a întâmplat când maşina s-a oprit, la aproximativ o milă după aeroport?

Toţi au putut să audă încă o dată, cu un accent diferit, cuvintele „necesităţi biologice”, care stârneau automat zâmbetul, ca şi cum ar fi devenit un gag.

— Aţi văzut-o pe Bessy depărtându-se de maşină?

— Da. S-a îndepărtat împreună cu sergentul Mullins.

Toţi se uitară la spatele acestuia, în timp ce Ward devenea din ce în ce mai nevinovat.

— Au lipsit mult? Unde se afla Ward în acest timp?

— S-a întors printre primii la maşină. Apoi Bessy a urcat şi ea şi a fost nevoie să-l aşteptăm câteva minute pe Mullins.

— Cât timp au fost împreună Bessy şi Mullins?

— Poate zece minute.

— Hotărâserăţi deja că nu veţi mai merge la Nogales?

— Nu. Când să plecăm, Bessy a spus că se săturase şi voia să se întoarcă acasă.

— Ward a întors maşina fără discuţii?

— Da, domnule.

— Spuneţi-ne ce s-a întâmplat după aceea. N-aţi băut nimic în cursul serii, nu-i aşa?

— Doar coca-cola. După vreo o sută de metri, Bessy a cerut să oprim din nou.

— N-a adăugat nimic?

— Nu.

— Cine a coborât din maşină cu ea?

— La început, nimeni. S-a îndepărtat singură. Apoi a coborât şi Dan Mullins.

— Sunteţi sigur că Mullins?

— Da, domnule.

— Şi a lipsit mult timp?

— Cel puţin zece minute. Poate chiar mai mult.

— S-a îndreptat spre calea ferată?

— Da. Apoi, sergentul Ward a coborât pe partea stângă şi a dat ocol maşinii. S-a întors însă aproape imediat, pentru că se auzeau paşii lui Mullins.

— Cei doi au avut o discuţie?

— Nu. Maşina a plecat mai departe. Eu, sergentul O’Neil şi Van Fleet am coborât în faţa garajului de

autobuze.

— Cine a propus să vă întoarceţi?

— Sergentul O'Neil.

— V-a rugat să nu-i însoţiţi?

— Nu chiar. M-a întrebat doar dacă nu eram prea obosit şi nu preferam să mă întorc la bază.

— Despre ce s-a vorbit în taxi?

— Van Fleet şi O'Neil au vorbit pe şoptite. Eu stăteam în faţă, lângă şofer, şi n-am ascultat.

— Cine i-a arătat şoferului locul unde să oprească?

— O'Neil.

— Era locul primei opriri sau al celei de-a doua?

— Nu pot să spun. Încă era întuneric.

— N-a existat o discuţie în acest moment?

— Nu, domnule.

— Nu s-a pus problema să-i cereţi taximetristului să vă aştepte?

Nu, nu se pusese problema. S-au dus s-o caute pe fata abandonată în deşert şi nu au reţinut maşina ca să-i aducă înapoi.

— Nu aţi întâlnit sau nu aţi depăşit maşini pe drum?

— Nu, domnule.

— Ce-aţi făcut după plecarea taxiului?

— Am mers spre Nogales, apoi, cam după o milă, ne-am întors.

— Împreună?

— La dus. La întors, eu am mers pe marginea drumului, iar sergentul O'Neil şi Pinky, mai departe, în deşert.

— Pe partea unde trece calea ferată?

— Da, domnule.

— Cât au durat aceste căutări?

— Aproximativ o oră.

— Şi, timp de o oră, n-aţi văzut pe nimeni? N-aţi auzit niciun tren? Ce culoare avea maşina care v-a adus?

— Galben deschis.

Avocatul acuzării se ridică din nou ca să pună întrebarea căreia îi acorda o importanţă inexplicabilă:

— Caroseria prezenta cumva urme de accident?

— N-am remarcat, domnule. Am urcat pe partea dreaptă.

— Şi O'Neil?

— La fel. Era o maşină cu patru uşi. El a urcat în faţă şi eu în spate. Pinky i-a dat ocol.

— Mai aveaţi sticla cu whisky?

— Nu.

— Şi în taxi?

— Nu sunt sigur. Nu cred.

— A doua zi, când Harold Mitchell v-a spus că sora lui a fost ucisă, i-aţi declarat că ştiaţi ce se întâmplase, dar că nu veţi vorbi decât în faţa şerifului.

Maigret văzu mâna lui Mitchell crispându-se pe genunchi.

— Nu, domnule.

— Nu i-aţi spus nimic?

— I-am spus: „Şeriful ne va interoga şi îi voi spune ce ştiu".

Evident, nu era acelaşi lucru, iar Mitchell, lângă Maigret, făcu un gest nervos, de ciudă, de furie.

Minţea chinezul? Care dintre cei patru interogaţi minţea?

— Pauză! Şedinţa va continua jos, în sala proceselor civile, la unu şi jumătate.

Harry Cole nu se afla acolo, aşa cum promisese, iar Maigret îl zări puţin mai târziu coborând din maşină în faţa clădirii. Arăta la fel de proaspăt, la fel de sprinten ca în ziua precedentă, având aceeaşi bună dispoziţie, care la dânsul părea să fie ceva firesc. O veselie senină de om care nu are coşmaruri, împăcat cu sine şi cu ceilalţi.

Aproape toţi erau aşa, şi tocmai asta îl şi înfuria pe Maigret.

Îl făcea să se gândească la o haină prea curată, prea bine spălată, prea bine călcată. La fel era şi cu locuinţele lor, impecabile ca nişte clinici, unde nu aveai motive să te aşezi într-un colţ mai degrabă decât în altul.

Îi bănuia însă că trăiesc şi ei neliniştile tuturor oamenilor şi că adoptă acea aparenţă veselă din

pudoare.

Nici măcar cei cinci militari nu i se păreau îndeajuns de îngrijoraţi. Erau închişi în ei, dar fără să lase să se simtă neliniştea celor bănuiţi pe drept sau nu de o crimă.

Publicul nu fremăta. Nimeni nu părea că se gândeşte la fata moartă pe calea ferată. Era mai curând un fel de joc, şi doar reporterul de la *Star* inventa titluri senzaţionale.

— Ai dormit bine, Julius?

Măcar dacă nu i-ar mai spune aşa! Culmea era că nu o făceau intenţionat şi nu erau deloc ironici.

— Ai rezolvat problema? E crimă, sinucidere sau accident?

Maigret intră ca la el acasă în barul din colţul străzii, unde recunoscu câteva dintre feţele zărite la audiere, inclusiv doi juraţi.

— *Have a drink!* Aţi avut şi în Franţa un caz de genul ăsta, nu-i aşa? Un magistrat găsit mort pe o cale ferată. Cum îl chema?

— Prince! mormăi Maigret, înciudat.

Întrebarea îl frapa, pentru că şi în cazul Prince fusese vorba de o frânghie legată la încheietura mâinilor.

— Cum s-a terminat?

— Nu s-a terminat.

— Ai vreo bănuială?

Avea, dar prefera să nu spună, pentru că părerea lui despre caz îi adusese destule necazuri şi atacuri dinspre o anumită parte a presei.

— Ai stat de vorbă cu Mike? Îl cunoşti, nu? E *chief deputy-sheriff* şi se ocupă personal de cazurile importante. Vrei să te prezint?

— Nu încă.

— Atunci, haide să mâncăm un steak cu ceapă şi te aduc înapoi la County House la unu şi jumătate.

— Nu urmăreşti deloc cazul?

— Ţi-am spus că nu mă priveşte.

— Şi nici nu te interesează?

— Nu poţi fi interesat de toate, nu? Dacă aş face treaba lui Mike O’Rourke, cine ar mai face-o pe a

mea? Poate că mâine sau poimâine voi pune mâna pe nişte stupefiante în valoare de douăzeci de mii de dolari care se află de o săptămână în regiune.

— De unde ştii?

— De la agenţii noştri din Mexic. Ştiu chiar şi cine le-a vândut, la ce preţ, în ce zi. Ştiu când au trecut frontiera la Nogales. Şi bănuiesc şi în ce camion au fost transportate până la Tucson. Mai departe, bâjbâi…

Chelneriţa de la *cafeteria* era vioaie şi drăguţă. Era o blondă destul de voinică, la vreo douăzeci de ani.

— Hello, Doll! o strigă Cole.

Apoi lui Maigret:

— E studentă la Universitate. Speră să obţină o bursă ca să-şi termine studiile la Paris.

De ce simţi comisarul nevoia să fie grosolan? De unde venea acea iritare pe care o avea atunci când se afla în faţa lui Harry Cole?

— Ce-ar fi s-o ciupim de fund? întrebă el, gândindu-se la chelneriţele din micile bistrouri din Franţa.

Colegul lui păru surprins şi se uită bine la dânsul, ca şi cum s-ar fi gândit foarte serios la întrebarea lui.

— Nu ştiu, mărturisi el în cele din urmă. Ai putea încerca? Doll!

Chiar se aştepta ca Maigret să întindă mâna, în timp ce fata se apleca spre ei, cu uniforma albă conturându-i formele pline?

— Sergent Mullins!

Alt celibatar. Dintre toţi, doar Ward era căsătorit şi avea copii.

Oare nu Dan Mullins părea acum „omul rău”?

— Povestiţi-ne ce s-a întâmplat…

Maigret prefera sala mică de jos în locul celei de sus; era mai cald, dar şi mai intim. Iar aici, Ezechiel, care se simţea în elementul lui, devenea mult mai pitoresc.

El era pedagogul. Coronerul era profesorul, iar avocatul acuzării, un inspector venit în control.

Poate că aveau să se hotărască în sfârşit să pună întrebările esenţiale! Sergentul Ward mărturisise că era gelos pe prietenul său Mullins. Îl surprinsese cu Bessy în bucătăria muzicantului.

Dar nici acum nu era abordat acest aspect. Cinci bărbaţi şi o femeie îşi petrecuseră împreună o bună parte din noapte. Toţi, cu excepţia chinezului, erau surescitaţi de alcool. Patru din cinci erau celibatari, şi Maigret ştia acum cât de puţine erau ocaziile de satisfacere sexuală. Iar Ward, care era genul tipului gelos, părea să fi fost obsedat de Bessy.

Nimic în plus. Tot veşnicele întrebări. Probabil că şi coronerul le acorda foarte puţină importanţă, pentru că le punea privind în altă parte, în tavan de cele mai multe ori. Măcar asculta răspunsurile?

Doar Mike O'Rourke, acel Maigret al comitatului, lua notiţe şi părea interesat de caz. Negresa din spatele comisarului dădea să sugă bebeluşului, iar grupul ei se mărise cu o fetiţă şi o femeie grasă de aceeaşi rasă. Dacă ancheta mai dura mult timp, sala ar fi fost umplută de tot tribul.

— Aţi mai întâlnit-o pe Bessy până atunci?

— O dată, domnule.

— Singură?

— Eram cu Ward când a cunoscut-o la *drive-in*. M-am despărţit de ei când au plecat cu maşina, pe la trei dimineaţa.

— Ştiaţi că sergentul Ward avea intenţia să divorţeze ca să se căsătorească cu ea?

— Nu, domnule.

Atât despre acest subiect!

— Ce s-a întâmplat când maşina s-a oprit, după ce aţi trecut de aeroport?

— Am coborât toţi. M-am îndepărtat pentru satisfacerea nevoilor…

Biologice! Învăţase toată lumea! Devenea o imagine obsedantă: cei cinci bărbaţi şi o femeie, răspândiţi în jurul maşinii, evacuând tot lichidul ingurgitat în cursul nopţii!

— V-aţi îndepărtat singur?

— Da, domnule.

— L-aţi văzut pe sergentul Ward?

— L-am văzut dispărând în întuneric cu Bessy.

— S-au întors împreună?

— Ward s-a întors şi s-a aşezat la volan. Apoi a spus agasat: „La naiba cu fata asta! O să-i fie învăţătură de minte!”

— Poftim? Ward a rostit aceste cuvinte la prima oprire?

— Da, domnule. Nu a mai fost altă oprire până la Tucson.

— Bessy nu i-a cerut lui Ward s-o urmeze, sub pretextul că aveau ceva de vorbit?

— Ba da, înainte.

— Când înainte?

— În momentul în care s-a oprit maşina. Ea i-a spus că nu voia să meargă mai departe, iar Ward a redus viteza. Apoi dânsa a adăugat: „Vreau să-ţi spun ceva. Hai cu mine!”

— La prima oprire?

— Nu a mai fost alta.

A urmat o tăcere destul de lungă. Ceilalţi patru militari stăteau nemişcaţi. Coronerul oftă şi întrebă:

— Pe urmă?

— Ne-am întors în oraş şi i-am lăsat pe ceilalţi trei.

— De ce aţi rămas cu Ward?

— Pentru că aşa mi-a cerut el.

— În ce moment?

— Nu-mi amintesc.

— V-a spus că avea intenţia să se ducă după Bessy?

— Nu, dar am înţeles eu.

— I-aţi dat ţigări?

— Nu. Pe drum, m-a rugat să iau pachetul din buzunarul lui. Am scos o ţigară şi i-am aprins-o.

— Era o ţigară Chesterfield?

— Nu, domnule. Camel. Mai erau trei-patru în pachet.

— Aţi fumat amândoi?

— Nu cred. Nu-mi amintesc. Am adormit.

— Mai înainte de a se opri maşina?

— Aşa cred, sau imediat după. Când Ward m-a trezit, am văzut un stâlp de telegraf şi un cactus lângă maşină.

— N-aţi coborât niciunul din maşină?

— Nu ştiu dacă Ward a coborât, fiindcă dormeam. M-a dus la el acasă şi mi-a aruncat o pernă ca să mă culc pe canapea.

— Aţi dat ochii cu soţia lui?

— Nu în acel moment. I-am auzit vorbind.

— Pe scurt, v-aţi întors pe şosea după Bessy şi n-aţi coborât din maşină.

— Da, domnule.

— Aţi întâlnit alte maşini? Aţi auzit trenul?

— Nu, domnule.

Toţi flăcăii aceia, înalţi şi solizi, aveau între optsprezece şi douăzeci şi trei de ani. Bessy, care avea şaptesprezece, fusese deja căsătorită, divorţase şi acum era moartă.

— Pauză!

Trecând prin faţa biroului, Maigret îl auzi pe avocatul acuzării vorbind la telefon.

— Da, domnule doctor. Peste câteva minute. Mulţumesc. Vă aşteptăm…

După toate aparenţele, vorbise cu medicul care făcuse autopsia şi care avea să fie următorul martor. Probabil că era însă foarte ocupat, pentru că pauza dură mai bine de o jumătate de oră, iar coronerul avu tot timpul să se ocupe de cinci-şase delincvenţi obişnuiţi.

Într-un colţ al culoarului, avocatul acuzării şi Mike O'Rourke purtau o discuţie însufleţită şi îl chemară ca să-l consulte pe ofiţerul care îi însoţea pe cei cinci militari. La scurt timp după aceea se închideau în biroul pe uşa căruia scria „Privat", unde urma să li se alăture şi coronerul.

4. Omul care întorcea ceasurile

Un unchi al lui Maigret, fratele mamei sale, avea o manie. Dacă se afla într-o cameră unde se găsea un ceas, indiferent de ce fel, mare sau mic, pendulă veche în cutie cu geam sau ceas deşteptător aşezat pe cămin, nu mai era atent la conversaţie până când nu reuşea să se apropie de el ca să-l întoarcă.

Făcea acest lucru peste tot, chiar dacă se afla în vizită la cineva pe care de-abia îl cunoştea. I se întâmpla să se comporte la fel şi într-un magazin unde intra să cumpere un creion sau cuie.

Totuşi, nu era ceasornicar, ci funcţionar la Registratură.

Semăna Maigret cu unchiul lui? Cole îi lăsase un bilet, la recepţia hotelului, cu o cheie plată în plic.

> *Dragă Julius,*
>
> *Sunt nevoit să dau o fugă în Mexic cu avionul. Voi fi înapoi probabil mâine dimineaţă. Găseşti maşina mea în parcarea hotelului. Ai alături cheia.*
>
> *Al tău,*
> *Harry*

Ce-ar fi crezut Cole despre el, despre poliţia franceză, dacă ar fi ştiut că Maigret nu învăţase niciodată să conducă o maşină?

Aici, oamenii de vârsta lui îşi pilotau avionul personal. Marii fermieri aveau aproape toţi avionul lor, în care se urcau duminica pentru a merge la pescuit. În plus, mulţi foloseau un elicopter ca să răspândească produse chimice pe plantaţii.

Nu avusese chef să ia cina singur în sala de mese a hotelului şi plecase pe jos. De mult dorea să meargă pe străzi, dar nu i se oferise niciodată ocazia. Dacă aveau de mers de ici până colea, americanii se duceau întotdeauna cu maşina.

Trecu prin faţa unei clădiri frumoase în stil colonial, ale cărei coloane albe se ridicau în mijlocul

unei peluze bine întreţinute. Cu o seară în urmă, văzuse strălucind firma luminată cu neon: *Caroon Mortuary.* Era antreprenorul de pompe funebre.

„Cea mai bună înmormântare la cel mai bun preţ”, scria în ziar.

Şi, în fiecare seară, la cererea antreprenorului, se difuza jumătate de oră de muzică molcomă la radio. El îmbălsăma oamenii. Maigret fusese privit cu un dezgust prost disimulat când spusese că în Franţa morţii erau puşi în mormânt fără să fie goliţi ca peştii sau puii.

Doctorul, care era mic de statură, uscăţiv şi nervos şi părea foarte grăbit, nu declarase mare lucru la ancheta coronerului. Vorbise despre capul „în întregime scalpat”, despre braţele tăiate şi „bucăţile de corp aduse grămadă”.

— Puteţi determina cauza morţii?

— Moartea a fost cu siguranţă cauzată de impactul cu locomotiva. Bolta craniană a fost smulsă precum capacul unei cutii şi bucăţi de creier au fost găsite la o distanţă de câţiva metri.

— Afirmaţi că Bessy era încă în viaţă când a lovit-o locomotiva?

— Da, domnule.

— Nu putea fi inconştientă, fie în urma unor lovituri, fie în urma unei intoxicaţii?

— E posibil.

— Aţi descoperit urme de lovituri pe care le-ar fi putut primi înainte de moarte?

— În starea în care se află corpul, o astfel de constatare este imposibilă.

Atâta tot. Nicio aluzie la efectuarea unor cercetări de ordin mai intim.

Maigret era aproape singurul care mergea pe trotuar, în centrul oraşului, şi aşa se întâmplase în toate oraşele americane unde se oprise. Nimeni nu locuieşte în inima oraşului. După închiderea birourilor şi a magazinelor, mulţimea se îndreaptă spre cartierele rezidenţiale, lăsând străzile aproape pustii, chiar dacă vitrinele rămân luminate toată noaptea.

Trecu prin faţa unui *drive-in* şi avu poftă de un *hot-dog*. Vreo şase maşini, poziţionate în formă de evantai, staţionau în faţa uşii şi două fete serveau. În interior exista un fel de tejghea, cu taburete fixate în podea. Dar i se păru că ar fi făcut impresie proastă venind pe jos şi aşezându-se la tejghea.

De altfel, avea de câteva ori pe zi senzaţia că face impresie proastă. Oamenii aceia aveau de toate. În oricare orăşel, automobilele erau la fel de numeroase şi de luxoase ca pe Champs-Elysées. Toată lumea purta haine şi pantofi noi. Ai fi zis că nu aveau cizmari. Toţi erau îmbrăcaţi curat şi aveau un aer de prosperitate.

Casele erau şi ele noi, pline de aparate perfecţionate.

Aveau de toate, era limpede ca lumina zilei!

Şi totuşi, cinci flăcăi de douăzeci de ani fuseseră convocaţi în faţa coronerului pentru că îşi petrecuseră noaptea bând cu o fată care fusese călcată apoi de tren.

Ce-l privea pe el? Nu se afla acolo ca să se preocupe de acel caz. Călătoriile de studii de genul celei care îi fusese oferită după atâţia ani sunt mai curând călătorii de plăcere. Nu avea decât să se lase plimbat din oraş în oraş, să accepte mese copioase, pahare de whisky, cocteiluri şi insigne de *deputy-sheriff* şi să asculte tot felul de poveşti.

Dar nu se putea abţine. Avea aceeaşi stare de nelinişte ca atunci când, în Franţa, se ocupa de un caz complicat, pe care trebuia să-l rezolve cu orice preţ.

Aveau de toate, foarte bine! Totuşi, ziarele erau pline de relatări de crime de tot felul. În Phoenix fusese arestată o bandă de gangsteri cu vârste între doisprezece şi cincisprezece ani. În Texas, un student de optsprezece ani o ucisese cu o zi înainte pe sora soţiei sale, pentru că era deja căsătorit. O fată de treisprezece ani, şi ea căsătorită, născuse doi gemeni, în timp ce bărbatul ei se afla în închisoare pentru furt.

Maigret se îndrepta automat spre *Penguin Bar*. Când venise cu maşina, crezuse că era la doi paşi.

Acum îşi dădea mai bine seama de întinderea oraşului şi începea să regrete că nu luase un taxi, pentru că era leoarcă de transpiraţie.

Aveau de toate. Atunci de ce toţi acei oameni erau atât de posaci, cu o seară în urmă, la *Penguin?*

Semăna Maigret cu unchiul lui care întorcea ceasurile, inclusiv pe cele care nu-i aparţineau? Era prima dată când se gândea la ruda lui în acest fel, şi poate că descoperea adevăratul motiv al maniei sale. Probabil că avea fobia ceasurilor oprite. Iar un ceas care merge se poate opri dintr-un moment în altul. Oamenii sunt neglijenţi, uită să-şi întoarcă ceasul.

Era ceva instinctiv: o făcea în locul lor.

Maigret simţea şi el o nelinişte când ceva nu mergea aşa cum trebuie. Atunci încerca să înţeleagă, îşi băga nasul peste tot, adulmeca.

Ce nu mergea aşa cum trebuie în ţara aia, unde aveau de toate?

Bărbaţii erau înalţi şi puternici, sănătoşi, curaţi şi, în general, destul de veseli. Femeile erau aproape toate drăguţe. Magazinele erau pline de mărfuri şi casele păreau cele mai confortabile din lume; aveau cinematografe la fiecare colţ de stradă, nu vedeai niciun cerşetor şi sărăcia părea ceva necunoscut.

Antreprenorul de pompe funebre plătea un program muzical la radio, iar cimitirele arătau ca nişte parcuri încântătoare, pe care oamenii nu simţeau nevoia să le împresoare cu ziduri şi garduri de fier de parcă le-ar fi fost teamă de morţi.

Casele erau şi ele înconjurate de peluze şi, la ora aceea, bărbaţi în cămaşă sau cu torsul gol stropeau iarba şi florile. Grădinile nu erau despărţite una de alta nici de îngrădituri, nici de garduri vii.

Zău că aveau de toate! Se organizau în mod ştiinţific pentru ca viaţa să fie cât mai plăcută cu putinţă şi, de cum te trezeai, radioul îţi ura afectuos o zi fericită în numele unei mărci de *porridge,* fără să uite de aniversarea ta, la momentul potrivit.

Şi atunci, de ce?

Probabil că din cauza acestei întrebări era atât de interesat de cei cinci bărbaţi pe care nu-i cunoscuse

până atunci, de acea Bessy care murise şi căreia nu-i văzuse nici măcar fotografia şi de personajele care se perindau în cursul anchetei.

Multe lucruri diferă de la o ţară la alta. Altele sunt la fel peste tot.

Dar poate că sărăcia este lucrul care arată cel mai diferit dincolo de frontiere.

Cea din cartierele mizere ale Parisului, din micile cafenele de la Porte d'Italie sau de la Saint-Ouen, sărăcia jegoasă de la periferie şi sărăcia pudică din Montmartre sau din zona Père-Lachaise îi erau familiare. Dar şi mizeria iremediabilă a cheiurilor, cea din Piaţa Maubert sau de la Armata Salvării.

Era o mizerie pe care o înţelegeai, căreia puteai să-i găseşti originea şi să-i urmăreşti evoluţia.

Aici însă bănuia existenţa unei mizerii fără zdrenţe, bine spălată. O mizerie cu baie, care i se părea mai dură, mai implacabilă, mai disperată.

În sfârşit, ajunse la *Penguin,* intră şi se cocoţă pe un taburet de la bar. Barmanul, care îl recunoscuse, îşi aminti ce băuse noaptea trecută şi îi propuse cordial:

— Manhattan?

Răspunse că da. Nu conta. Era abia opt seara. Nu se lăsase încă întunericul, dar la bar se aflau deja vreo douăzeci de băutori, în timp ce unele mese din separeuri erau ocupate.

O tânără în pantaloni şi cu o bluză albă servea în sală. Nu o remarcase în ajun. O urmări cu privirea. Pantalonii, din gabardină neagră foarte fină, i se mulau pe şolduri şi pe coapse la fiecare pas. Părea că ieşise dintr-un panou publicitar, dintr-un calendar sau dintr-o revistă de cinema.

După ce termina de servit, punea cinci cenţi în tonomat şi alegea o melodie sentimentală. Apoi se sprijinea cu coatele într-un colţ al barului şi visa.

Nu existau terase unde să poţi bea aperitivul, privind trecătorii în lumina soarelui ajuns la asfinţit şi respirând mireasma castanilor.

Americanii beau, dar pentru asta erau nevoiţi să se închidă în baruri ascunse privirilor, ca şi cum şi-ar fi

satisfăcut o nevoie ruşinoasă.

Oare de aceea beau mai mult?

Mecanicul trenului fusese interogat ultimul. Era un om de vârstă mijlocie, bine îmbrăcat, pe care Maigret îl luase la început drept funcţionar.

— Când am zărit corpul, era prea târziu ca să mai opresc trenul, pentru că aveam în urma mea şaizeci şi opt de vagoane încărcate.

Fructe şi legume care veneau din Mexic, în vagoane frigorifice. Veneau astfel din toate ţările lumii. Sute de nave soseau zilnic în porturi.

Schiţa mecanicului

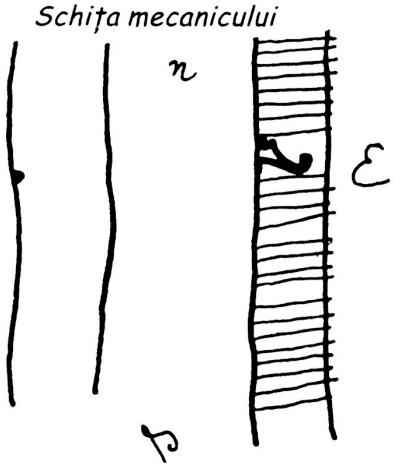

Aveau de toate.

— Se făcuse deja lumină? întrebase avocatul acuzării.

— Începea să se lumineze. Era culcată de-a curmezişul căii ferate.

Îi aduseseră o tablă de scris. Trasase două linii cu creta, care reprezentau linia ferată, şi, între ele, desenase un fel de marionetă.

— Acesta e capul.

Nu atingea nici şina, şi nici membrele.

— Zăcea pe spate, cu genunchii ridicaţi, cam aşa. Aici e un braţ. Şi iată-l şi pe celălalt, care a fost smuls.

Maigret privea umerii celor cinci soldaţi, îndeosebi pe cei ai lui Ward, care poate că o iubise pe Bessy. Oare Ward sau unul dintre camarazii lui făcuseră dragoste cu ea în noaptea aceea?

— Corpul a fost târât pe o distanţă de aproximativ treizeci de metri.

— Aţi avut timp să vedeţi, înainte de ciocnire, dacă era în viaţă?

— N-aş putea să spun, domnule.

— Aţi avut impresia că avea mâinile legate?

— Nu, domnule. După cum puteţi vedea în desen, avea mâinile împreunate pe abdomen.

Apoi, foarte repede, cu glas mai încet:

— Eu am adunat bucăţile împrăştiate pe taluz.

— Este adevărat că aţi găsit o sfoară?

— Da, domnule. Era doar o bucată de vreo cincisprezece centimetri. Pe calea ferată găseşti tot felul de obiecte.

— Sfoara era lângă corp?

— Poate la un metru.

— Altceva n-aţi mai găsit?

— Ba da, domnule.

Şi începu să se caute prin buzunare, scoţând un mic nasture de culoare albă.

— E un nasture de cămaşă. L-am pus instinctiv în buzunar.

Îl întinse coronerului, care îl dădu avocatului acuzării, apoi O'Rourke îl arătă juraţilor şi îl puse pe masă în faţa lui.

— Cum era îmbrăcată Bessy?

— Purta o rochie bej.

— Cu nasturi albi?

— Nu, domnule. Nasturii erau tot bej.

— Câţi oameni eraţi în tren?

— Cinci cu totul.

Harold Mitchell, fratele, se ridicase din nou. I se dădu voie să vorbească.

— Cer să fie audiaţi şi ceilalţi patru.

După spusele lui, ajutorul de mecanic văzuse sau pretindea că văzuse o sfoară în jurul mâinilor lui Bessy înainte de ciocnire.

— Pauză!

Totuşi, se petrecuse un eveniment pe care Maigret nu-l înţelesese prea bine. În unele momente, avocatul acuzării se ridicase, îi spusese ceva coronerului, dar

Maigret prinsese doar câteva cuvinte. Coronerul răspunsese şi el ceva.

Iar în momentul în care toată lumea părăsea tribunalul, cei cinci militari, în loc să-şi urmeze ofiţerul ca în ziua precedentă şi să se întoarcă la bază, fuseseră duşi spre capătul celălalt al culoarului de către acel *deputy-sheriff* cu pistol mare la centură.

Maigret se apropiase din curiozitate. Văzuse o uşă groasă din metal, nişte gratii, iar în spatele lor alte gratii, cele ale celulelor închisorii.

Sub colonadă, comisarul se apropiase de un jurat.

— Au fost arestaţi?

Omul nu-l înţelese imediat, din pricina accentului.

— Da, pentru îndemn la delincvenţă juvenilă.

— Şi chinezul?

— A plătit una dintre sticle!

Aşadar, ajunseseră cu toţii la închisoare pentru că îi dăduseră să bea lui Bessy, care, la şaptesprezece ani, era căsătorită, divorţată şi practica mai mult sau mai puţin prostituţia.

Maigret ştia foarte bine că un om aflat în călătorie e întotdeauna puţin ridicol, deoarece ar vrea ca lucrurile să fie ca la el acasă.

Poate că urmăreau totuşi ceva! Poate că ancheta coronerului era doar o formalitate, iar adevărata anchetă avea loc în altă parte.

Şi seara avu dovada. În timp ce unul dintre clienţi pleca, mergând destul de greoi, după ce strigase bună seara tuturor, îl zări pe O'Rourke, mascat până atunci de cel care plecase.

Stătea într-un separeu, cu o sticlă de bere în faţă. Chelneriţa se apropiase şi se aşezase lângă el. Păreau a fi buni prieteni. *Chief deputy-sheriff*-ul îi vorbea fetei mângâindu-i un braţ şi îi oferise un pahar cu bere.

Îl cunoştea pe Maigret din vedere? I-l arătase Harry Cole printre cei care asistau la anchetă?

Comisarului îi făcu plăcere să-şi vadă colegul american într-un bar. Nu tot aşa obişnuia să acţioneze şi el? Probabil că nu era prima dată când O'Rourke venea la *Penguin.*

Nu făcea pe poliţistul. Stătea confortabil într-un colţ. Nu fuma pipă, ci ţigări. De altfel, făcu un gest destul de surprinzător. La un moment dat, aprinse o ţigară şi, după ce trase câteva fumuri, o întinse cât se poate de natural tinerei, care o puse între buze.

Oare aceasta fusese aici în noaptea în care murise Bessy? Probabil că era în fiecare seară. Ea îi servise.

O'Rourke glumea şi ea râdea. Servi o pereche care tocmai intrase, apoi se reaşeză alături de dânsul.

El părea că îi face curte. Era roşcat, avea părul tuns perie şi o figură sanguină.

De ce nu se ducea Maigret să se aşeze la masa lor? Ar fi fost de ajuns să se prezinte.

— O bere! comandă el.

Berea era tare, ca în Anglia. Mulţi nu foloseau paharul, ci beau direct din sticlă. Lângă Maigret se afla un distribuitor automat de ţigări, asemănător cu distribuitoarele de ciocolată din metroul parizian.

Ce nu mergea cum trebuia?

Vorbindu-i despre recrutările armatei, Harry Cole îi spusese:

— Printre altele, avem multe „anticipate".

Şi, văzând că Maigret nu înţelegea, îi explicase:

— Aici, când un om e condamnat la doi ani închisoare, la cinci sau chiar mai mult, nu înseamnă că îşi petrece tot acest timp în penitenciar. După o vreme, uneori chiar după câteva luni, dacă purtarea lui e satisfăcătoare, este eliberat anticipat, *pe cuvânt.* E liber, dar cu obligaţia să raporteze ce face, la început zilnic, apoi săptămânal, iar la urmă lunar, unui ofiţer de poliţie.

— Şi recidivează des?

— N-am statistici la îndemână. FBI-ul se plânge că eliberarea pe cuvânt se acordă prea uşor. Unii comit un furt sau o crimă la numai câteva ore după ce au fost eliberaţi. Alţii preferă să intre în armată, ceea ce îi sustrage în mod automat supravegherii ofiţerului de poliţie.

— Aşa a făcut Ward?

— Nu cred. Am impresia că Mullins a avut mai multe condamnări pentru delicte minore. Mai ales

lovituri şi răniri. E originar din Michigan. Cei de acolo sunt oameni duri.

Alt lucru care îl deruta pe Maigret: oamenii nu erau aproape niciodată din locul unde îi găseai. Aici, la Tucson, coronerul, care era şi judecător de pace, venea din Maryland, dar îşi făcuse studiile în California. Mecanicul de mai devreme era originar din Tennessee. Aici, barmanul probabil că provenea din Brooklyn.

Iar în marile oraşe din Nord, se aflau aşa-numitele *slums,* sectoare sărace, cu case ca nişte cazărmi, unde oamenii erau încrâncenaţi şi copiii străzii formau deja bande de cartier.

În Sud, în jurul oraşelor, erau oameni care trăiau în barăci din lemn în mijlocul gunoaielor.

Nu era o explicaţie, iar Maigret intuia acest lucru. Era altceva, şi comisarul îşi bea berea privindu-i de la distanţă, încruntat, pe confratele său şi pe chelneriţă.

O clipă, se întrebă dacă nu cumva O'Rourke se afla acolo ca să-l supravegheze. Nu era imposibil. Harry Cole era în stare – cu toată impresia pe care o lăsa că jonglează cu viaţa şi cu oamenii – să fi ghicit că va veni în acea seară la *Penguin.* Poate că nu aveau chef ca Maigret să-şi vâre nasul în cazul ăsta?

Nu făcea bine că bea atât de mult. Dar ce altceva să facă? Nu putea să stea o oră cu un pahar în faţă, ca la o terasă. Nu putea nici să hoinărească de unul singur, pe jos, pe străzile interminabile. Nu avea chef să intre într-o sală de cinematograf, nici să se închidă în camera sa de la hotel.

Făcea ca şi ceilalţi. Când paharul i se golea, adresa un semn barmanului, care îl umplea, spunându-şi că, a doua zi dimineaţă, va fi de ajuns să apeleze la sticla albastră de la drugstore ca să se învioreze.

Notase adresa casei unde Bessy locuise cu Erna Bolton. În cele din urmă, ieşi din bar şi o porni prin cartier, încercând să descifreze numele sau, mai exact, numărul străzilor.

Imediat ce părăseai artera comercială, cu vitrinele ei luminate, dădeai de străzi întunecoase, cu case

despărţite una de alta prin peluze.

Oare în mod intenţionat oamenii nu lăsau storurile şi nu-şi trăgeau perdelele?

Toate casele aveau o verandă în faţă şi, pe aproape toate verandele, puteai vedea familii care se legănau în fotolii-balansoar. În încăperile luminate descopereai deseori o viaţă mai intimă, perechi care mâncau, femei care se pieptănau, bărbaţi care citeau ziarul, şi de peste tot se auzea radioul.

Casa locuită de Bessy şi Erna Bolton era la colţul unei străzi. Nu avea etaj. Ferestrele erau luminate. O casă destul de cochetă, aproape luxoasă. Harold Mitchell şi muzicantul stăteau pe o canapea şi fumau, în timp ce Erna, în capot, le servea îngheţată. Maggie Wallach nu era cu ei. Poate lucra la *drive-in* şi servea *hot-dogs* şi spaghete automobiliştilor!

Nimic misterios. Toată lumea părea că trăieşte în plină lumină. Nu erau nici umbre ameninţătoare strecurându-se pe lângă case, nici perdele trase ca să protejeze interioare ascunse. Doar acele automobile care mergeau Dumnezeu ştie unde, fără să folosească niciodată claxonul, oprindu-se brusc la intersecţii imediat ce se schimba culoarea semaforului, continuându-şi apoi drumul.

Nu mâncă în seara aceea. Când se întoarse în centrul oraşului, nu mai găsi deschis niciun drugstore, de unde ar fi vrut să ia un sandviş. Totul era închis, cu excepţia celor trei cinematografe şi a barurilor.

Atunci, puţin cam ruşinat, intră într-un bar, apoi în altul. Îl saluta pe barman cu familiaritate, cum văzuse că se face, şi se cocoţa pe un taburet.

Peste tot răsuna aceeaşi muzică pusă în surdină. Lângă bar, aparate nichelate, legate de tonomat, înghiţeau monede de cinci cenţi. Potriveai un ac indicator la titlul melodiei dorite.

Poate că asta era explicaţia?

Era singur şi făcea ce poate să facă un om singur.

Când se întoarse la hotel, se simţea foarte greoi şi trist. Se îndreptă spre ascensor, apoi se întoarse ca să pună cheile maşinii lui Cole în cutia de la recepţie.

Poate colegul lui va avea nevoie de maşină a doua zi la prima oră.

— *Good night, sir!*

Good night! Avea o Biblie la căpătâiul patului, în sute de mii de camere de hotel, aceeaşi Biblie cu scoarţe negre aştepta călătorul.

În fond, barul sau Biblia!

Audierile aveau loc din nou la etaj şi, înainte de apelul lui Ezechiel, asistenţa se plimba în galerie, în bătaia soarelui deja fierbinte al dimineţii.

Toţi erau în cămaşă curată şi duşul alungase aburii nopţii.

Astfel, în fiecare dimineaţă, reîncepeau viaţa ca scoşi din cutie şi zâmbitori.

Când au intrat în sală, toţi au constatat, puţin surprinşi, că cei cinci flăcăi nu mai purtau uniformele militare, ci haine de pânză albastră foarte largi, care semănau puţin cu nişte pijamale şi lăsau gâtul complet liber.

În consecinţă, nu mai păreau nişte băieţi atât de cumsecade. Acum se vedeau mai bine lipsa de regularitate a trăsăturilor şi unele asimetrii care deveneau neliniştitoare.

Fusese montată iar tabla neagră, unde mica marionetă desenată cu creta putea fi văzută în continuare între cele două linii reprezentând calea ferată. Tabla urma să fie din nou folosită.

— Elias Hansen, de la Southern Pacific.

Nu era unul dintre oamenii din tren ceruţi de Mitchell ca martori. Bărbatul explica foarte calm, cu o voce puternică şi egală, în ce consta meseria lui. El făcea ancheta din partea companiei de căi ferate de fiecare dată când se comiteau furturi în tren sau când aveau loc accidente şi decese violente.

Era cu siguranţă de origine scandinavă. Se vedea bine că se simţea în elementul lui. Era obişnuit cu astfel de anchete şi se întorcea singur spre juraţi, cu atitudinea unui învăţător care explică o problemă dificilă.

— Locuiesc la Nogales. Am fost anunţat telefonic, cu puţin înainte de şase dimineaţa. Am ajuns la faţa locului cu maşina mea la şase şi douăzeci şi opt de minute.

— Aţi găsit şi alte maşini la locul accidentului?

— Mai erau ambulanţa şi patru sau cinci automobile, ale poliţiei şi ale unor curioşi. Un *deputy-sheriff* nu lăsa oamenii să se apropie de calea ferată.

— Trenul plecase?

— Da. L-am întâlnit pe şeriful Atwater, care sosise înaintea mea.

Şi arătă, în rândul asistenţei, o persoană pe care Maigret o remarcase deja, dar fără să o fi luat drept un confrate.

— Şi ce-aţi făcut?

Martorul se ridică, se îndreptă cu vioiciune spre tablă şi luă o bucată de cretă.

— Îmi daţi voie să şterg?

Apoi desenă şi el şoseaua şi calea ferată, indicând cele patru puncte cardinale, direcţia oraşului Tucson şi a oraşului Nogales.

— Mai întâi, exact în acest loc, Atwater mi-a semnalat urme de cauciucuri care indicau faptul că o maşină frânase destul de brusc, după care oprise pe marginea drumului. După cum ştiţi, marginea drumului e nisipoasă. Urme de paşi foarte clare porneau de la maşină, şi ne-am ţinut după ele.

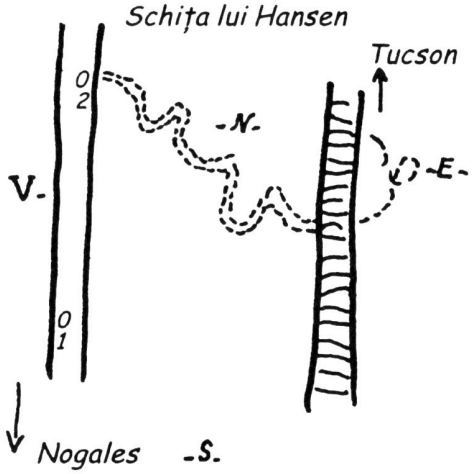

— Urmele a câte persoane?

— Ale unui bărbat şi ale unei femei.

— Puteţi desena pe tablă traseul aproximativ al paşilor?

Martorul trasă cu creta nişte linii întrerupte.

— Bărbatul şi femeia păreau că merg unul lângă altul, fără să urmeze o linie dreaptă. Au făcut mai multe ocoluri până să ajungă la linia ferată şi s-au oprit de cel puţin două ori. Apoi au trecut taluzul în acest punct pe care îl marchez cu o cruce. De cealaltă parte, pe o anumită distanţă, urma se pierde, pentru că solul e tare şi pietros. Am regăsit-o în sens invers, lângă locul unde femeia a fost lovită de tren. Pe taluzul propriu-zis, format din pietre, nu existau urme, dar, la câţiva metri, le-am regăsit pe cele ale femeii.

— Nu şi pe ale bărbatului?

— Şi pe ale bărbatului, dar nu erau absolut paralele. În acel loc, cineva a urinat, se putea vedea foarte bine pe nisip.

— Aţi observat cumva dacă, uneori, urmele se suprapuneau?

— Da, domnule. Aici şi aici, în două rânduri, urma unui picior al bărbatului se suprapunea cu urma femeii, ca şi cum bărbatul ar fi trecut în spatele ei.

— Aţi regăsit urmele bărbatului la întoarcere, adică în direcţia drumului?

— Nu în mod clar şi continuu. Din acest punct, pistele devin numeroase şi confuze, probabil din cauza oamenilor din tren, apoi a sanitarilor şi a poliţiei.

— Aveţi sfoara despre care a vorbit mecanicul?

Martorul o scoase din buzunar cu dezinvoltură. Era o bucată de sfoară banală, căreia îi acorda în mod vizibil prea puţină importanţă.

— Iat-o. Şi am mai găsit o bucată la cincizeci de metri mai departe.

— Avocatul acuzării are întrebări?

— Câte persoane se aflau la faţa locului când aţi sosit?

— Să fi fost vreo douăsprezece.

— Alte persoane începuseră ancheta?

— *Deputy-sheriff*-ul Atwater şi cred că şi domnul O'Rourke.

— N-aţi găsit nimic?

— O poşetă din piele albă la patru-cinci metri de linia ferată.

— În partea cu urmele de paşi?

— De cealaltă parte. Era parţial intrată în solul moale, ca şi cum ar fi fost aruncată violent în momentul izbiturii. Cunoaştem asta. Este rezultatul forţei centrifuge.

— Aţi deschis poşeta?

— I-am dat-o domnului O'Rourke.

— Şi ancheta dumneavoastră s-a oprit aici?

— Nu, domnule. Am examinat drumul în direcţia Tucson şi în direcţia Nogales, pe o distanţă de aproximativ o jumătate de milă în ambele sensuri. La circa o sută cincizeci de metri spre Nogales, am descoperit urme foarte clare de cauciucuri, indicând că o maşină se oprise pe marginea drumului, în dreapta. Erau multe urme de paşi pe drum, iar cele de cauciucuri indicau şi că maşina a întors în acel loc.

— Aceste urme sunt identice cu cele ale primei maşini despre care ne-aţi vorbit?

— Nu, domnule.

— Cum puteţi fi sigur?

Hansen scoase o hârtie din buzunar şi enumeră mărcile cauciucurilor maşinii care întorsese. Căci cele patru pneuri, uzate, aveau fiecare altă marcă.

— Ştiţi cărei maşini aparţin?

— Am controlat după aceea. Sunt cauciucurile Chevroletului lui Ward.

— Şi cele ale maşinii de la care pornesc urmele unei femei şi ale unui bărbat?

— Cred că şeriful va găsi cu uşurinţă maşina. Pentru că e vorba de o marcă de cauciucuri care se vând doar în rate.

— Aţi examinat taxiul care s-a deplasat la faţa locului împreună cu caporalii Van Fleet şi Wo Lee, precum şi cu sergentul O'Neil?

— Da, domnule. Nu este vorba de această maşină. Taxiul are cauciucuri Goodrich.

— Aveţi întrebări, domnilor juraţi?

A urmat întreruperea obişnuită a audierilor. Maigret îşi aprindea deja pipa, iar Ezechiel, care îl imită, îi făcu cu ochiul. *Deputy-sheriff*-ul cu pistol mare şi centura burduşită de cartuşe îi conduse pe cei cinci bărbaţi în ţinută de deţinuţi până la galerie, iar aceştia intrară pe rând la toaletă, unde comisarul nimeri în acelaşi timp cu Ward şi Mitchell.

Oare se înşela? I se păru că în momentul în care deschisese uşa, sergentul Ward şi fratele lui Bessy tăcuseră brusc.

5. Mărturia şoferului

La parter, în aceeaşi pauză, Maigret se pomeni singur cu Mitchell într-un colţ al galeriei, nu departe de distribuitorul roşu de coca-cola.

Maigret se simţea stângaci şi stânjenit ca un provincial care acostează o femeie drăguţă pe o stradă din Paris. Mai întâi se uită la el cu coada ochiului, apoi tuşi uşor, încercând să se poarte cât se poate de degajat.

— Nu aveţi cumva o fotografie de-a surorii dumneavoastră?

Atunci se petrecu, în câteva secunde, un fenomen pe care comisarul îl cunoştea foarte bine. Mitchell nu arăta nici aşa a om sociabil. Brusc, luă înfăţişarea unui dur, ducându-te cu gândul la răufăcătorii din Paris, dar şi la gangsterii din filmele americane. Era o reacţie de apărare animalică păstrată de aceşti oameni şi pe care o poţi vedea la fiarele sălbatice care se opresc dintr-odată locului, în alertă, încordate, cu blana zbârlită.

O privire apăsătoare, imobilă, îl fixase pe Maigret, care se străduia să se comporte natural.

Cu o oarecare laşitate, ca să-şi îmbuneze interlocutorul, adăugă:

— Se pare că sunt o mulţime de întrebări pe care nu vor să vi le pună.

Celălalt era încă bănuitor, încerca să înţeleagă.

— S-ar zice că vor să se ajungă la concluzia că a fost un accident.

— Asta vor.

— Sunt de meserie. Fac parte din poliţia franceză. Cazul mă interesează neoficial. Aş fi vrut să am o fotografie de-a surorii dumneavoastră.

Băieţii răi sunt peste tot la fel. Cu deosebirea că aici nu erau zeflemitori şi păreau mai trişti.

— Aşadar, nu credeţi, ca ticăloşii ăştia, că s-a dus singură să se culce pe calea ferată ca s-o calce trenul?

Se vedea bine că era plin de ură. În cele din urmă, puse jos sticla de coca-cola şi scoase din buzunar un

portofel mare şi uzat.

— Uitaţi, aşa arăta acum trei ani.

Fotografia era proastă, făcută la bâlci, în faţa unei pânze colorate. Cele trei personaje erau albicioase şi, cu siguranţă, nu se aflau în Sud-Vest, pentru că purtau haine groase de iarnă, iar Bessy avea o blană ieftină la gulerul pardesiului şi o tocă mică şi nostimă pe cap.

Părea că are cincisprezece ani, dar comisarul ştia că nu avea nici această vârstă când se fotografiase. Feţişoara aceea obosită, nesănătoasă, nu era lipsită de farmec. Se vedea că făcea pe femeia, o femeie foarte mândră că e între doi bărbaţi.

Probabil că ieşiseră la distracţie în seara aceea. Toată lumea era a lor. Mitchell, de-abia adolescent, cu pălăria trasă pe frunte, cu ţigara lipită de buza de jos, avea o expresie provocatoare.

Al doilea tânăr era ceva mai mare, optsprezece-nouăsprezece ani, destul de gras, de molatic.

— Dânsul cine e?

— Steve. S-a căsătorit cu ea după câteva săptămâni.

— Cu ce se ocupa?

— În acel moment, lucra într-un garaj.

— Unde se întâmpla asta?

— În Kansas.

— De ce a divorţat?

— A plecat fără să spună şi fără să ştim de ce. În primele luni, a trimis ceva bani, iar mandatele venea de la Saint Louis, apoi de la Los Angeles. După care, într-o zi, a scris că era mai bine să divorţeze şi a trimis actele necesare.

— A spus un motiv?

— Cred că n-a vrut s-o amestece şi pe sora mea. Şase luni mai târziu, a fost prins împreună cu o bandă care fura maşini. Acum e la închisoare, la San Quentin.

— Aţi făcut şi dumneavoastră închisoare?

— Am fost doar la şcoala de corecţie.

În Franţa, era mult mai simplu. Maigret îi cunoştea şi trecea repede de zidul care îi despărţea.

Aici însă, pe pământ străin, înainta ezitând, temându-se să nu-l sperie pe celălalt.

— Sunteţi din Kansas?

— Da.

— Dintr-o familie săracă?

— Da, făceam foamea. Eram cinci, băieţi şi fete, născuţi la un an unul de celălalt. Tata a murit într-un accident de camion când aveam cinci ani.

— Era şofer de camion? N-aţi primit asigurarea?

— Lucra pe cont propriu. Avea un camion vechi şi lua legume de la ţară ca să le vândă în oraşe. Era pe drum în fiecare noapte. Camionul nu fusese în întregime plătit şi, bineînţeles, nu avea asigurare.

— Ce-a făcut mama dumneavoastră?

Mitchell tăcu un moment, dădu din umeri şi răspunse:

— Ce-a putut. La şase ani, eu vindeam ziare şi făceam pantofii trecătorilor.

— Credeţi că sergentul Ward v-a ucis sora?

— Sunt sigur că nu.

— O iubea?

Dădu iar uşor din umeri.

— Nu Ward a făcut-o. N-are atâta curaj.

— Chiar intenţiona să divorţeze?

— În orice caz, n-ar fi ucis-o.

— Mullins?

— Mullins şi Ward se poate spune că au fost tot timpul împreună.

Luă înapoi fotografia şi o puse la loc. Apoi îl privi pe Maigret în ochi şi întrebă:

— Presupunând că aţi descoperi cine a ucis-o pe sora mea, ce-aţi face?

— Aş anunţa FBI-ul.

— Nu e treaba lor.

— Aş spune totul şerifului, avocatului acuzării.

— Mai bine mi-aţi spune mie.

Şi, cu expresia unui om cu gândul în altă parte, puţin dispreţuitoare, se depărtă, pentru că se auzea deja glasul lui Ezechiel:

— Juraţii!

A urmat altă discuţie între coroner şi avocatul acuzării. Cel din urmă spuse:

— Aş vrea să fie audiat imediat şoferul taxiului. Aşteaptă de azi-dimineaţă şi aproape că şi-a pierdut toată ziua.

Întotdeauna era o surpriză să-i vezi pe martori ridicându-se din rândul publicului, pentru că, de cele mai multe ori, nu arătau aşa cum ţi-ai fi închipuit. De exemplu, şoferul era mic de statură şi slăbuţ, purta ochelari cu lentile groase de intelectual, pantaloni deschişi la culoare şi o cămaşă albă, ca toată lumea.

Începutul interogatoriului scoase la iveală faptul că era şofer de taxi doar de un an şi că înainte fusese profesor de botanică la un colegiu din Middle West.

— În noaptea de 27 spre 28, aţi fost oprit, în faţa garajului de autobuze, de trei militari de la aviaţie.

— Am aflat şi eu din ziare, pentru că nu erau în uniformă.

— Aţi putea să-i recunoaşteţi şi să ni-i arătaţi?

Şoferul îi arătă cu degetul pe O'Neil, Van Fleet şi Wo Lee fără nicio ezitare.

— Aţi observat cum erau îmbrăcaţi?

— Aceştia doi purtau pantaloni de cowboy din pânză albastră şi cămaşă albă sau, în orice caz, foarte deschisă la culoare. Chinezul avea o cămaşă violet. N-am remarcat culoarea pantalonilor.

— Erau foarte beţi?

— Nu mai beţi decât toţi cei pe care îi iei de pe drum la trei dimineaţa.

— Vă amintiţi exact cât era ceasul?

— Avem obligaţia să notăm toate cursele şi ora. Era trei şi douăzeci şi două de minute.

— Unde v-au cerut să mergeţi?

— Spre Nogales, zicând că îmi vor spune ei unde să opresc.

— Cât timp aţi făcut până la locul unde aţi oprit?

— Nouăsprezece minute.

— Aţi auzit ce vorbeau cât au fost în maşină?

— Da.

— Cine vorbea?

— Aceştia doi.

Arătă spre Van Fleet şi spre sergentul O'Neil.

— Ce spuneau?

— Că nu avea rost să rămână şi camaradul lor şi că ar face mai bine să se întoarcă la bază cu taxiul.

— Au spus de ce?

— Nu.

— Cine v-a spus să opriţi?

— O'Neil.

— V-au părăsit imediat? Nu a fost vorba să-i aşteptaţi?

— Nu. Au mai discutat un moment. Încercau să-l convingă pe colegul lor să se întoarcă în oraş cu mine.

— Se luminase de ziuă?

— Nu încă.

— Ce le-a răspuns camaradul lor?

— Nimic. A coborât din maşină.

— Cine a plătit cursa?

— Cei doi. O'Neil nu avea destui bani, aşa că restul l-a completat celălalt.

— Nu vi s-a părut ciudat că au cerut să fie duşi în plin deşert?

— Într-un fel.

— N-aţi întâlnit pe drum nicio maşină, nici la dus, nici la întors?

— Nu.

— Domnule avocat al acuzării?

— Mulţumesc. Aş vrea să-i pun o întrebare caporalului Wo Lee.

Acesta reveni pe scaunul martorilor şi microfonul coborî iar la nivelul lui.

— Aţi auzit ce-a declarat şoferul? Ştiţi de ce au insistat colegii să vă întoarceţi la bază?

— Nu.

— De ce ieri n-aţi pomenit nimic de acest lucru?

— Nu mi-am amintit.

Şi el minţea. Era singurul care nu băuse, singurul ale cărui declaraţii păruseră sincere. Dar ascunsese intenţionat faptul că ceilalţi doi încercaseră să scape de el.

— Mai sunt şi alte detalii pe care aţi omis să le comunicaţi juraţilor?

— Nu cred.

— Ieri aţi declarat că, în timp ce mergeaţi pe jos în speranţa de a o găsi pe Bessy, v-aţi despărţit. Aţi rămas la o anumită distanţă unul de altul, pe linii paralele. Dumneavoastră în ce poziţie vă aflaţi?

— Mergeam de-a lungul drumului.

— N-aţi văzut trecând nicio maşină?

— Nu, domnule.

— Pe cine aveaţi cel mai aproape?

— Pe caporalul Van Fleet.

— Astfel încât sergentul O'Neil mergea aproape pe lângă calea ferată?

— Cred că se afla de cealaltă parte.

— Mulţumesc!

Martorul următor era un ofiţer din serviciul de patrulare a şoselelor, înalt şi solid, impozant în uniforma lui.

Avocatul acuzării îl citase şi îi punea întrebări.

— Spuneţi-ne ce făceaţi în ziua de 28 iulie, între trei şi patru dimineaţa.

— Am intrat în tură la trei dimineaţa, la Nogales, şi m-am deplasat cu viteză mică spre Tucson. Înainte de a ajunge în dreptul satului Tumacacori, m-am intersectat cu un camion cu numărul de înmatriculare X-3233, care se întorcea gol din California şi aparţinea unei firme din Nogales. Am oprit câteva minute pe un drum lateral, ca să supraveghez şoseaua, cum prevede regulamentul.

— Unde vă aflaţi la ora patru dimineaţa?

— Ajungeam în dreptul aerodromului din Tucson.

— Aţi întâlnit alte maşini?

— Nu. Noaptea, când întâlnim maşini, avem obiceiul să le ţinem minte numerele. Pentru că trebuie să le comparăm apoi cu numerele maşinilor furate, care ne sunt transmise. E ceva care se face automat în mintea noastră.

— Aţi văzut oameni mergând pe jos pe marginea drumului?

— Nu. Dacă aş fi văzut la acea oră, aş fi redus viteza şi cu siguranţă că i-aş fi întrebat dacă au nevoie de ceva.

— Aţi văzut sau auzit un tren pe linie?

— Nu, domnule.

— Vă mulţumesc.

Aşadar, în pofida afirmaţiilor lui Ward, Chevroletul lui nu se afla la acea oră pe marginea drumului, cu cei doi bărbaţi adormiţi.

— Caporal Van Fleet, vă rog!

Avocatul acuzării devenea activ, părea că ia brusc conducerea operaţiunilor, în timp ce O'Rourke continua să se aplece spre el şi să-i vorbească în şoaptă.

Poate că Maigret se înşelase şi aveau intenţia să ducă ancheta până la capăt, dar respectând anumite forme.

— Vă menţineţi declaraţia potrivit căreia, atunci când maşina camaradului dumneavoastră s-a oprit prima dată, sergentul Ward şi Bessy s-au îndepărtat împreună de vehicul?

— Da, domnule.

Pinky era şi mai stânjenit decât cu o zi în urmă. Totuşi, dădea impresia că face un efort ca să respecte jurământul de a spune adevărul şi îşi păstrase obiceiul de a se gândi mult după fiecare întrebare.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Maşina a întors, iar Bessy a spus că voia să vorbească cu Ward între patru ochi.

— Astfel încât aţi oprit a doua oară. Priviţi tabla. A doua oprire a avut loc aproximativ în locul marcat cu o cruce?

— Aproximativ. Aşa cred.

— N-aţi coborât din maşină, nici ceilalţi camarazi, cu excepţia lui Ward şi Bessy?

— Întocmai.

— Şi Ward s-a întors singur. Cam după cât timp?

— Aproximativ zece minute.

— Şi atunci a spus: „La naiba cu ea! Asta o să-i fie învăţătură de minte".

— Da, domnule.

— De ce, împreună cu O'Neil, aţi încercat mai târziu să scăpaţi de Wo Lee?

— N-am încercat să scăpăm de el.

— Nu a fost vorba să-l trimiteţi înapoi în oraş cu taxiul?

— Nu băuse.

— Nu înţeleg. Fiţi mai explicit. Voiaţi să se întoarcă la bază pentru că nu băuse?

— Nu bea, nu fumează. E tânăr.

— Continuaţi!

— Era inutil să aibă necazuri.

— Ce vreţi să spuneţi? Prevedeaţi, încă din acel moment, că veţi avea necazuri?

— Nu ştiu.

— Când mergeaţi în căutarea lui Bessy, i-aţi strigat numele?

— Nu cred.

— Pentru că nu credeaţi că era în stare să vă audă?

De data aceasta, foarte roşu la faţă, „flamandul" rămase nemişcat, fără să răspundă, cu privirea fixă.

— L-aţi avut tot timpul în faţa ochilor pe O'Neil?

— Era alături de calea ferată.

— Vă întreb dacă l-aţi văzut tot timpul.

— Nu tot timpul.

— L-aţi pierdut momente lungi din vedere?

— Destul de lungi. În funcţie de teren.

— Aţi fi putut să-l auziţi?

— Da, dacă ar fi strigat.

— Dar nu-i auzeaţi paşii? Nu ştiaţi dacă se va opri sau nu? Vi s-a întâmplat să vă apropiaţi de calea ferată?

— Cred. Nu mergeam neapărat în linie dreaptă. Trebuia să ocolim tufişuri, cactuşi.

— Caporalul Wo Lee s-a apropiat şi el de calea ferată?

— Nu l-am văzut.

— Cine a hotărât să vă întoarceţi, în timp ce mergeaţi toţi trei spre Nogales?

— O'Neil a făcut observaţia că Bessy nu putuse să ajungă mai departe. I-am spus lui Wo Lee să meargă pe marginea drumului.

— Şi v-aţi despărţit de O’Neil?

— Da, puţin mai departe în deşert.

— Cât timp v-aţi aflat împreună cu O’Neil, după ce v-aţi despărţit de Wo Lee, aţi vorbit de Bessy?

— Nu, n-am vorbit nimic.

— Mai eraţi beţi?

— Probabil mai puţin.

— Aţi putea arăta pe tablă locul unde aţi făcut autostopul?

— Nu ştiu exact. Pe undeva pe-acolo.

— Vă mulţumesc. Sergent O’Neil.

De două-trei ori, Maigret simţise că cineva trăgea cu ochiul la el. Era Mitchell, care îl observa ca să vadă ce reacţii are.

— Nu aveţi nimic de schimbat din declaraţia pe care aţi făcut-o ieri?

— Nu, domnule.

Oare şi acesta se născuse într-o familie săracă? Nu părea. Făcea impresia că-şi petrecuse copilăria la o fermă din centrul Statelor Unite, alături de nişte părinţi harnici şi puritani. Probabil că fusese cel mai bun elev din clasa lui.

— De ce aţi încercat să scăpaţi de Wo Lee?

— N-am încercat să scap de el. Mi-am spus că era obosit şi că ar fi mai bine să se întoarcă la bază. Nu stă foarte bine cu sănătatea.

— Dumneavoastră i-aţi cerut să meargă pe marginea drumului?

— Nu-mi amintesc.

— Când mergeaţi pe lângă calea ferată, în căutarea lui Bessy, vi s-a întâmplat să-i strigaţi numele?

— Nu-mi amintesc.

— V-aţi oprit să vă satisfaceţi nevoile?

— Cred că da.

— Pe linia ferată?

— Nu ştiu exact.

— Vă mulţumesc. Domnule coroner, poate că ar fi mai bine să le audiem, ca să poată pleca, pe Erna Bolton şi Maggie Wallach, care se află aici de ieri dimineaţă.

Iubita lui Mitchell nu era nici drăguţă, nici urâtă, cu picioare cam scurte şi plină la faţă. Pentru această ocazie, îmbrăcase o rochie de mătase de culoare închisă şi purta ciorapi şi bijuterii ieftine. Se vedea că voia să facă impresie bună, că se prezentase cum putuse mai bine.

Când i se ceru să-şi spună profesia, răspunse foarte încet:

— Nu lucrez în acest moment.

Şi se străduia să nu se uite la O'Rourke, care părea că o cunoaşte foarte bine. Poate că i se întâmplase să aibă de-a face cu el!

— Locuiaţi în acelaşi apartament cu Bessy Mitchell?

— Da, domnule.

— Sergentul Ward a venit la ea de mai multe ori. Aţi fost de faţă?

— Nu de fiecare dată.

— Aţi asistat la certuri între ei?

— Da, domnule.

— Care era cauza?

Acum, când avocatul acuzării participa şi el activ, coronerul se lăsa în fotoliul-balansoar sau rămânea cu ochii în tavan şi cu creionul în gură. Se făcuse foarte cald, deşi climatizarea funcţiona. Ezechiel se ridicase să tragă storurile care secţionau lumina soarelui în felii subţiri. Maigret, aşezat în faţa negresei cu bebeluş, însoţită de întreg familionul, le simţea mirosul înţepător.

Pupilele lui Mitchell, care se uita fix la iubita lui, aşezată pe scaunul martorilor, erau nemişcate ca ale unui vultur.

— Ward îi reproşa lui Bessy că voia să i se facă mereu curte.

— De către cine?

— De toată lumea.

— De exemplu, de sergentul Mullins?

— Nu ştiu. N-a venit niciodată la noi acasă. L-am văzut prima dată în ziua de 27 iulie la *Penguin Bar.*

— N-a avut loc, pe 24 sau 25 iulie, o ceartă mai violentă decât celelalte?

— Pe 24. Când să plec, am auzit…

— Reproduceţi exact cuvintele pe care le-aţi auzit.

— Sergentul a strigat: „Într-o zi, o să te omor, şi o să fie mai bine pentru toată lumea”.

— Era beat?

— Băuse, dar nu cred că era beat.

— Aţi vorbit personal cu Bessy în seara de 27 iulie?

— Da, domnule. La un moment dat, am luat-o deoparte şi i-am spus: „Ar trebui să fii atentă la ăsta”.

— De cine era vorba?

— De Mullins. Şi am adăugat: „…Bill e furios… Dacă mai continui, o să ajungă să se bată…”

— Ce-a răspuns?

— N-a răspuns. A continuat.

— Ce a continuat?

— Să vorbească cu Mullins.

Poate cuvântul „vorbească” nu era cel mai potrivit!

— Cine a propus continuarea petrecerii acasă la muzicant?

— El, Tony, muzicantul. A spus că putem merge la dânsul. Cred că Bessy i-a cerut.

— Era beată?

— Nu foarte. Ca de obicei.

— Alte întrebări?

A urmat la rând Maggie Wallach, care părea o păpuşă mare din cârlţi, cu o faţă rotundă de bebeluş şi ochi bulbucaţi. Avea pielea foarte albă şi nu părea sănătoasă.

Era amanta muzicantului? Lucrurile nu erau mai clare decât în privinţa lui Mitchell şi a Ernei Bolton.

— Unde aţi cunoscut-o pe Bessy Mitchell?

— Lucram la acelaşi *drive-in,* în colţul Străzii Cinci.

— De cât timp?

— Aproximativ două luni.

Maggie provenea din *slum*-ul unui oraş mare şi, când era mică, probabil că-şi târa fundul gol pe praguri, în mijlocul unei liote de copii zgomotoşi şi răutăcioşi.

— Eraţi de faţă când Bessy l-a întâlnit pe sergentul Ward?

— Da, domnule. Trecuse puţin de miezul nopţii, iar el a venit cu maşina şi a comandat *hot-dogs.*

— Cu cine mai era?

— Cred că era cu sergentul Mullins. Am stat mult timp de vorbă. Bessy a venit să mă întrebe dacă voiam să mă alătur lor mai târziu şi i-am răspuns că nu eram liberă. După ce au plecat, a vrut să ştie cum mi se părea Ward şi m-a anunţat că se va întoarce singur ca s-o ia.

— Şi a venit?

— Da. Exact înainte de închidere. Au plecat împreună.

— În cursul nopţii de 27 iulie, acasă la muzicant, l-aţi văzut pe Ward intrând brusc în bucătărie şi lovind-o pe Bessy?

— Nu, domnule. N-a lovit-o. Mă aflam în spatele lui când a intrat în bucătărie. Bessy bea, iar dânsul i-a smuls sticla din mână, a fost cât pe ce să o dea de pământ, apoi s-a răzgândit şi a aşezat-o pe masă.

— Era furios?

— Era nemulţumit. Nu-i plăcea ca ea să bea.

— Totuşi, el a adus-o la *Penguin*?

— Da, domnule.

— De ce?

— Pentru că probabil nu putea să facă altfel.

— Sergentul Ward s-a certat în acel moment cu Mullins? Mă refer tot la scena din bucătărie.

— Am înţeles. Nu i-a spus nimic. S-a uitat la el cu asprime, dar nu i-a spus nimic.

Următorul! Impresia era că în ziua aceea se dorea încheierea audierilor, iar coronerul devenise mai zgârcit cu întreruperile.

Muzicantul, Tony Lacour, era un bărbat slăbuţ şi şters. Conformaţia feţei îţi dădea permanent impresia că plânsese sau că era pe punctul să o facă.

— Ce ştiţi despre noaptea de 27 iulie?

— Am petrecut seara la *Penguin Bar* cu ei.

— Nu lucraţi?

— Deocamdată, nu. Am avut un contract cu *Puerto Rico Club,* care s-a încheiat acum zece zile.

În momentul în care Maigret se întreba la ce instrument cânta, avocatul acuzării, care era probabil şi el curios, puse exact această întrebare. Cânta la acordeon; Maigret ar fi putut să pună prinsoare.

— La *Penguin,* când a izbucnit o ceartă între Ward şi Mitchell, i-aţi urmat afară? Cunoaşteţi cauza certei?

— Ştiu că era vorba de bani.

— Mitchell nu i-a reproşat lui Ward că avea relaţii cu sora lui, deşi era căsătorit?

— Nu în faţa mea, domnule. Mai târziu, în apartamentul meu, după incidentul cu sticla, a spus că lui Bessy îi plăcea să bea, că era păcat, că avea doar şaptesprezece ani şi că, în baruri, spunea că are douăzeci şi trei, altfel n-ar fi fost servită.

— Aţi făcut propunerea să mergeţi cu toţii în apartamentul dumneavoastră?

— Bessy mi-a mărturisit că n-avea chef să se ducă acasă şi, imediat, ceilalţi au spus să cumpărăm ceva de băut.

— I-aţi dat ţigări sergentului Ward?

— Nu cred.

— Aţi văzut pe cineva strecurându-i un pachet în buzunar?

— Nu, domnule.

— Ştiţi dacă vreunul din grup fuma marijuana?

— Nu, domnule.

— La ce oră au părăsit apartamentul?

— În jur de două şi jumătate.

— Ce au făcut Harold Mitchell şi Erna Bolton?

— Au rămas.

— Până dimineaţă?

— Nu. Poate încă o oră, o oră şi jumătate.

— A venit vorba de sergentul Ward şi de Bessy?

— Doar de Bessy. Harold a spus că sora lui se obişnuise să bea şi că nu era deloc bine, pentru că avea un plămân atins. A adăugat că, atunci când era mică, stătuse în sanatoriu.

— Mitchell şi Erna au plecat cu maşina?

— Nu, domnule. N-au maşină. Au plecat pe jos.

— Probabil că era în jur de patru şi jumătate?

— Cel puţin. Începea să se lumineze.

Pauză! Maigret reîntâlni privirea fratelui victimei aţintită asupra lui şi se simţi puţin emoţionat.

Prima reacţie a lui Mitchell faţă de el fusese una de neîncredere plină de răceală şi poate că acesta îi răspunsese la întrebări mai curând dintr-un fel de provocare amestecată cu dispreţ decât cu vreo speranţă.

Îl urmărise pe Maigret cu privirea tot timpul interogatoriului şi acum părea că îşi spune: „Cine ştie? Poate că nu e la fel ca ceilalţi. E un străin, încearcă să înţeleagă”.

Desigur, atitudinea lui nu era încă amicală, dar între ei nu mai exista aceeaşi barieră de netrecut.

— Nu mi-aţi spus că era tuberculoasă, murmură Maigret, în timp ce mergeau unul în spatele celuilalt spre uşă.

Harold doar dădu din umeri. Poate că era şi el bolnav? Nu, pentru că, în acest caz, n-ar fi fost primit în armată. Erna Bolton îl aştepta sub colonadă. Tânăra nu-l luă de braţ. Nu-şi vorbiră. Pur şi simplu îl urmă, cu modestie şi docilitate, şi fundul ei prea jos se legăna ca târtiţa unei găini ouătoare.

O’Rourke, plin de vioiciune, se îndrepta cu avocatul acuzării spre biroul acestuia, pe când cei cinci bărbaţi în haine de deţinuţi aşteptau să fie conduşi la celula lor de către *deputy-sheriff*.

Unde aveau să se desfăşoare audierile după-amiază, sus sau jos? Maigret nu ascultase ultimele cuvinte ale coronerului. Femeia-jurat stătea lângă distribuitorul de coca-cola şi mânca un sandviş; probabil că avea să tricoteze pe o bancă din scuar până la reluarea audierilor.

— Jos, îi răspunse ea la întrebare.

Harry Cole îl aştepta la volanul maşinii. În spate, purtând nelipsita cămaşă albă, stătea un bărbat care fuma o ţigară.

— Hello, Julius! Încă nu s-a terminat? Urcă lângă mine. Mergem să mâncăm ceva.

Şi abia după închiderea portierei adăugă, prezentându-şi însoţitorul:

— Ernesto Esperanza! Va trebui să ia masa cu noi, pentru că n-am pe nimeni care să-l ducă la Phoenix înainte de lăsarea serii şi nu-mi prea place să-l încredinţez şerifilor comitatului. Ţi-e foame, Ernesto?

— Destul de foame, şefu'!

— Încearcă să profiţi. E singura ta masă la restaurant pentru următorii zece-cincisprezece ani.

Apoi, cât se poate de simplu, îi explică lui Maigret:

— Am reuşit până la urmă să pun mâna pe el, şi n-a fost uşor. A încercat să mă lichideze cu un pistol calibrul 42. Deschide torpedoul. Vei găsi acolo jucăria.

Pistolul era mare şi mirosea a praf de puşcă. Maigret scoase maşinal încărcătorul, din care lipseau două gloanţe.

— Puţin a lipsit să nu mă nimerească. Nu-i aşa, Ernesto?

— Da, şefu'.

— Dacă nu m-aş fi lăsat în jos la timp şi nu i-aş fi pus piedică, acum eram pe lumea ailaltă. De şase luni încerc să-l prind şi el face tot ce poate să scape de mine. Te simţi bine, Ernesto? Te mai dor coastele?

— Aşa şi-aşa…

Pentru clienţii din *cafeteria* unde au mâncat cotlete de oaie şi tartă cu mere, erau doar trei consumatori ca toţi ceilalţi. Fotografia mexicanului urma să apară abia a doua zi în ziare, însoţită de titluri mari anunţând că unul dintre cei mai importanţi traficanţi de stupefiante ajunsese la închisoare.

— Ce-ţi mai fac cei cinci soldăţei din Air Force? întrebă Cole, ştergându-se la gură cu un şerveţel de hârtie. L-ai descoperit pe răul care a dus-o pe micuţa Bessy pe linia ferată?

Maigret nu se încruntă. Nu era prost dispus.

6. Perindarea confraţilor

Audierea devenea ceva intim. Dimineaţa, dar mai ales după masa de prânz, pe care unii o luau în curte sau în scuarul din vecinătate, participanţii se reîntâlneau cu plăcere. Se salutau unul pe altul. Se ştia unde se vor aşeza cei care deveniseră obişnuiţii locului şi nici cei cinci militari nu păreau să se uite la oamenii din public ca la nişte intruşi.

Intimitatea se simţea şi mai bine jos, unde juraţii stăteau pe una dintre băncile rezervate publicului, lângă curioşi, şi unde, la nevoie, mai erau aduse scaune. În mod invariabil, coronerul se încrunta privind la ventilatorul mare şi zgomotos. Distribuitorul de apă rece, cu paharele sale din carton, se afla lângă Maigret. Astfel încât toată lumea venea la un moment dat lângă comisar.

De când mângâiase în treacăt bebeluşul negresei, aceasta îi ţinea locul şi îi zâmbea întruna.

Ezechiel aştepta să înceapă audierea ca să facă observaţie vreunui nou-venit să-şi stingă ţigara sau trabucul. Se prefăcea a fi un om ursuz, dar avea un suflet de copil poznaş. Se ridica brusc, cu mustăţile zbârlite, cu braţul întins, şi striga, fără să ţină cont de magistraţii pe care îi întrerupea:

— Hei, dumneata!

Toată sala izbucnea în râs. Asistenţa întorcea capul ca să vadă pe cine prinsese bătrânul.

— Stinge ţigara!

Şi, mulţumit, le făcea cu ochiul celorlalţi. Avusese şi mai mare succes când îl prinsese pe picior greşit chiar pe avocatul acuzării, care, întorcându-se după o pauză, uitase că fuma.

— Hei, domnule avocat…

Maigret nu putea crede că audierile vor lua sfârşit în acea zi, că, peste câteva ore, cei cinci bărbaţi şi femeia din juriu vor fi în stare să hotărască dacă moartea lui Bessy era accidentală sau nu.

Dacă hotărârea lor ar fi fost afirmativă, ancheta ar fi fost închisă o dată pentru totdeauna. Dacă însă ar fi

decis că moartea se datora unor acţiuni criminale ale uneia sau mai multor persoane, Mike O'Rourke şi oamenii lui ar fi avut tot timpul să lucreze în aşteptarea procesului definitiv.

Era ciudat. La masa de prânz, Maigret făcuse o mică descoperire care îl amuza şi îi făcea chiar plăcere, pentru că era un fel de răzbunare contra lui Harry Cole. Acesta nu se comportase chiar la fel ca în celelalte zile. Fusese ţanţoş ca şi cum cu ei ar fi fost o femeie frumoasă, iar comisarul înţelesese destul de repede că motivul era Ernesto, omul cu stupefiantele.

În fond, Cole avea faţă de acesta consideraţia involuntară, aproape admiraţia acordată aici tuturor celor care reuşesc, fie că e vorba de un miliardar, de o vedetă a ecranului sau de un asasin celebru.

Mexicanul trecuse peste graniţă, într-un singur transport, droguri în valoare de douăzeci de mii de dolari, iar înainte avuseseră loc şi alte expedieri: deţinea, dincolo de frontieră, în munţi, unde se putea ajunge doar cu avionul, propriile plantaţii de marijuana.

În fond, dacă, în cadrul anchetei, nu se manifesta mai mult interes faţă de cei cinci militari din Air Force, acest lucru se datora faptului că, deşi unul dintre ei o ucisese pe Bessy, nu era vorba de un criminal de anvergură.

Dacă ar fi ţinut piept poliţiei cu pistolul-mitralieră în mână, impunând mobilizarea tuturor agenţilor şi folosirea gazului lacrimogen pentru a-l neutraliza, dacă ar fi atacat zece bănci sau ar fi masacrat câteva familii de mari fermieri, poate că mulţimea ar fi umplut culoarele şi ar fi ajuns până în mijlocul străzii!

Oare nu se explicau astfel multe lucruri? Trebuia să reuşeşti în ceea ce făceai, indiferent ce.

Mitchell, pentru că era un dur, probabil că era respectat în micul lui cerc, în timp ce Van Fleet, cu faţa lui de prunc şi părul ondulat, nu era luat în seamă. Dovada: fusese poreclit Pinky. Rozaliul! În Franţa, i s-ar fi spus Roşcovanul sau Creţul.

Pe scaunul martorilor se aşezase un *deputy-sheriff,* Phil Atwater, cel care ajunsese primul la faţa locului şi pe care inspectorul de la Southern Pacific îl găsise acolo când coborâse din maşină.

Nu-şi purta insigna la cămaşă. Era un om şters, trecut de prima tinereţe, cu mina posacă a celor care au o digestie proastă şi au permanent pe cineva bolnav în casă.

— Mă aflam în biroul şerifului când, cu puţin înainte de ora cinci dimineaţa, am fost alertaţi telefonic. Am luat o maşină de-a noastră şi am ajuns la ora cinci şi şapte minute la locul accidentului.

Cuvântul îi atrase imediat atenţia lui Maigret, iar urmarea avea să demonstreze că nu se înşela. Atwater, deşi poliţist, făcea parte dintre cei care au oroare de ceea ce ţine de cotidian.

— Ambulanţa a ajuns aproape în acelaşi timp cu mine. Pe marginea drumului se aflau doar oamenii din tren şi o maşină care oprise cu câteva minute mai înainte. Am lăsat de pază unul dintre oamenii luaţi cu mine, ca să-i oprească pe eventualii curioşi să se apropie de calea ferată. Imediat, am descoperit urmele unei maşini care staţionase în acel loc. Le-am înconjurat cu o linie făcută cu creta şi, pe marginea nisipoasă a drumului, cu bucăţi de lemn înfipte în pământ.

Atwater era prototipul funcţionarului conştiincios şi părea gata să provoace lumea întreagă să-i găsească vreo greşeală.

— Nu v-aţi ocupat de cadavru?

— Pardon! M-am ocupat şi de el. Chiar am adunat câteva fragmente şi o bucată de braţ cu mâna întreagă.

Spunea toate acestea cu un ton condescendent, ca şi cum ar fi fost vorba de un lucru de rutină. Apoi scoase din buzunar o mică foaie de hârtie.

— Iată câteva fire de păr. N-am avut timp să le dau la analiză, dar, la prima privire, seamănă cu părul lui Bessy.

— De unde le-aţi luat?

— Aproximativ din locul unde s-a produs coliziunea. Corpul a fost târât sau rostogolit pe o distanţă de circa douăzeci şi cinci de metri.

— Aţi descoperit urme de paşi?

— Da, domnule. Am înfipt în pământ beţe ca să le protejez.

— Spuneţi-ne ce fel de urme aţi descoperit.

— Urmele unei femei. Le-am comparat cu un pantof al lui Bessy şi s-au potrivit.

— Nu existau şi urmele unui bărbat lângă urmele ei?

— Nu, domnule. În orice caz, nu între drum şi calea ferată.

— Totuşi, puţin mai târziu, când l-aţi însoţit pe inspectorul companiei, domnul Hansen, acesta a văzut urme de bărbat. Aşa ne-a declarat.

— Probabil ale mele.

Nu-i plăcea să fie contrazis şi părea că nu-l simpatiza pe agentul de la Southern Pacific.

— Vreţi să ne arătaţi pe tablă traseul aproximativ al paşilor?

Atwater privi desenul făcut înainte şi, luând o cârpă, şterse totul. Apoi desenă iar linia ferată, drumul, făcu o cruce în locul unde fusese descoperit cadavrul şi alta în cel unde fusese lovit de tren.

Dar se înşelă şi puse nordul în locul sudului. Desenul lui în zigzag nu corespundea cu cel al lui Hansen. După el, Bessy ar fi făcut mult mai puţine ocoluri şi s-ar fi oprit o singură dată ca să schimbe direcţia.

Schiţa lui Atwater

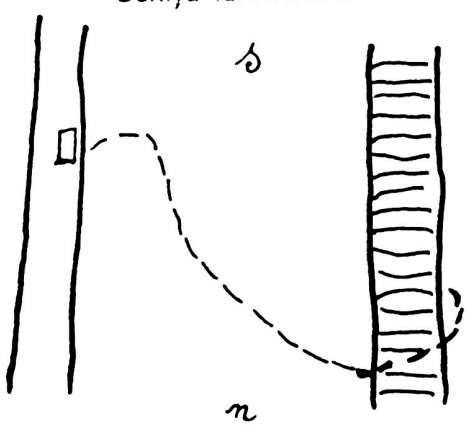

Ce credeau juraţii despre aceste contradicţii? Ascultau, priveau cu mare atenţie şi simţeai că doreau să înţeleagă şi să-şi îndeplinească misiunea în cunoştinţă de cauză.

— E tot ce aţi descoperit în această parte? Adică la nord de locul unde a murit Bessy? Aţi căutat urme şi la sud, adică spre Nogales?

Atwater se uită la planul lui în tăcere şi, deoarece sudul şi nordul erau inversate, rămase un timp fără să înţeleagă ce era întrebat.

— Nu, domnule, spuse el în cele din urmă. N-am crezut că e necesar să caut în direcţia Nogales.

A fost lăsat să plece. Probabil că avea treabă la birou, deoarece părăsi imediat sala, plin de demnitate şi de încredere în sine.

— Gerald Conley.

Alt *deputy-sheriff,* cel cu multe cartuşe la centură şi un revolver foarte frumos cu mâner din corn sculptat. Era durduliu şi avea faţa rozalie. Se ghicea că e o persoană populară la Tucson şi că popularitatea îi făcea plăcere.

— La ce oră aţi ajuns la faţa locului?

— Mă aflam acasă şi am fost anunţat abia la cinci şi zece. Am ajuns puţin după cinci şi jumătate, fără să mai stau să beau cafeaua.

— Pe cine aţi găsit acolo?

— Pe Phil Atwater, împreună cu inspectorul de la companie. Un alt *deputy-sheriff* asigura ordinea, pentru că se opriseră câteva maşini. Am văzut pista jalonată cu bucăţi de lemn şi am străbătut-o de la un capăt la altul.

— În unele locuri, urmele femeii se suprapuneau cu ale bărbatului?

— Da, domnule.

— La ce distanţă de drum, cu aproximaţie?

— La vreo cincisprezece metri de drum. În acel loc, urmele arată clar că două persoane s-au oprit destul de mult timp, ca şi cum ar fi avut loc o discuţie.

— Urmele se despărţeau după aceea?

— Impresia mea este că femeia a mers mai departe singură. Mergea în zigzag. Urmele de bărbat pe care le găsim mai departe nu sunt la fel ca primele.

Maigret începea din nou să sufere. Ar fi vrut iar să se ridice, să deschidă gura şi să pună nişte întrebări precise.

Faptul că cei cinci bărbaţi din Air Force se contraziceau era destul de natural. Păreau cinci şcolari care au ajuns într-o situaţie urâtă şi care încearcă fiecare să scape cum poate.

În plus, începuseră să bea la şapte şi jumătate seara şi toţi erau beţi, mai puţin chinezul.

Dar poliţia?

Ai fi zis că acei *deputy-sheriffs* îşi plăteau reciproc poliţe, şi totuşi O'Rourke nu era deloc neliniştit în această privinţă. Stătea tot lângă avocatul acuzării, spre care continua să se aplece din când în când ca să facă un comentariu, şi zâmbea ca şi cum ar fi fost foarte fericit.

— Ce-aţi făcut apoi?

— M-am îndreptat spre sud.

Se simţea că ajutorului de şerif îi făcea plăcere să-l contreze pe colegul său care tocmai ieşise.

— O persoană urinase lângă calea ferată.

Maigret ar fi întrebat: „Bărbat sau femeie?"

Pentru că, oricât ar fi de trivial, un bărbat în picioare şi o femeie pe vine nu lasă aceleaşi urme urinând, mai ales pe un teren nisipos.

Aceasta era esenţa problemei, însă nimeni nu părea să-şi dea seama. Nimeni nu-l întrebase pe doctor dacă Bessy făcuse dragoste în acea seară. Nimeni nu examinase lenjeria celor cinci militari, aceştia fiind întrebaţi doar ce culoare avea cămaşa pe care o purtau…

Cu urmele care porneau de la maşină, Ward devenea cel mai suspect, cu condiţia ca acestea să se suprapună cel puţin într-un loc. Şi cu condiţia ca, după cum declarase agentul de la Western Pacific, urmele să continue până la calea ferată.

Declaraţia lui Atwater făcea culpabilitatea lui Ward aproape imposibilă – doar dacă nu cumva

crima avusese loc cu ocazia celei de-a doua deplasări cu maşina.

Declaraţia lui Conely, şeriful cu pistolul mare, schimba încă o dată totul. Ward doar ar fi urmat-o pe Bessy pe o distanţă de vreo cincisprezece metri. Dar, atunci, de ce sergentul pretindea că nu o însoţise deloc?

Conely continuă:

— Nu e posibil să distingi urme pe calea ferată, care e plină de pietre, nici în imediata apropiere, unde solul e mai tare decât în deşert. Dar, mergând spre sud şi abătându-mă spre dreapta…

— Adică spre drum?

— Da, domnule. Abătându-mă, am spus, am descoperit alte urme.

— Din ce direcţie veneau?

— Dinspre drum, mai la sud.

— În diagonală?

— Aproape perpendicular.

— Urmele unui bărbat?

— Da, domnule. Am pus jaloane. Lungimea urmelor mă face să cred că e vorba despre un bărbat de talie mijlocie.

— Unde v-a dus această pistă?

— La vreo cincizeci de metri de locul unde maşina s-a oprit prima dată.

Acum se putea considera că Ward spusese adevărul, că Bessy se depărtase împreună cu Mullins şi nu mai revenise.

Avocatul acuzării urma probabil acelaşi raţionament, pentru că întrebă:

— N-aţi descoperit urmele unei femei în partea aceea?

— Nu, domnule.

Lucrurile nu mai stăteau în picioare.

— Urmele se pierd când ajung la calea ferată?

— Da, domnule. Probabil că s-a mers mai departe pe rambleu, unde, cum v-am spus, nu rămân urme de paşi.

Pauză.

O’Rourke trecu de două ori pe lângă Maigret în galerie şi de fiecare dată se uită la el cu un zâmbet ciudat. Probabil că în biroul unde intra în fiecare pauză dădea ceva pe gât, pentru că, pe urmă, răsuflarea îi mirosea.

Îi spusese Cole cine era acest spectator pasionat? Se distra oare văzându-şi confratele foarte nelămurit?

Juratul cu picior de lemn îi ceru un foc.

— Complicat, nu-i aşa? mormăi Maigret.

Folosea oare un cuvânt incorect pe care celălalt nu-l înţelegea? Sau omul respecta întocmai angajamentul de a nu discuta despre caz înainte de pronunţarea verdictului? Fapt e că acesta se mulţumi să zâmbească şi se duse în faţa peluzei, răcorită de aspersoare cu jet rotitor.

Lui Maigret îi părea rău că nu luase notiţe. Nu-l interesau atât contradicţiile poliţiştilor, cât cele ale celor cinci bărbaţi, pe care fiecare audiere părea să-i facă şi mai străini unul de celălalt.

— Hans Schmider!

Publicul nu ştia cine era martorul şi fiecare se străduia să-i ghicească profesia. Era un bărbat gras, mai exact avea o burtă mare care îi umfla cămaşa, ca un buzunar moale, deasupra centurii prea strânse. Pantalonii lipiţi pe picior nu-i ajungeau până la buric, astfel încât părea că are picioare scurte şi un bust nemăsurat.

Părul, destul de lung, îi era răvăşit. Cămaşa părea de o curăţenie îndoielnică. Avea păr pe braţe şi pe piept.

— Aparţineţi de biroul şerifului.

— Da, domnule.

După voce, după aerul degajat, aproape familiar, ghiceai că era un obişnuit al acestui gen de audieri.

— La ce oră aţi fost anunţat?

— Pe la şase dimineaţa. Dormeam.

— V-aţi deplasat la faţa locului imediat?

— Am trecut mai întâi pe la birou să iau echipamentul.

Se simţea atât de în largul lui, aşezat comod pe scaun, cu burta în faţă, încât îşi scoase inconştient

ţigările din buzunar şi Ezechiel abia avu timp să intervină.

— Spuneţi-ne ce-aţi văzut.

Schmider se ridică, se îndreptă spre tablă, cu mâinile în buzunare, examină cu o privire critică desenul şi-l şterse. Trebui să se aplece ca să ia creta şi pantalonii i se întinseră gata să crape.

Marcă mai întâi nordul, sudul, estul şi vestul; desenă calea ferată, drumul, apoi o linie punctată cu multe ocolişuri între cele două.

În sfârşit, pe marginea drumului desenă două dreptunghiuri.

— Aici, în punctul A, am descoperit urme ale maşinii pe care o vom numi maşina numărul unu.

Coborî de pe estradă ca să ia de pe masă un pachet destul de voluminos, din care scoase o primă bucată de ipsos.

— Iată urma cauciucului din faţă stânga, un Dunlop destul de uzat.

Trecea din proprie iniţiativă obiectul, ca o prăjitură, pe sub nasul juraţilor, repetând apoi figura cu celelalte trei mulaje.

— Aţi comparat aceste urme cu cele ale maşinii lui Ward?

— Da, domnule. Sunt identice. Nu încape nicio îndoială în această privinţă. Iată acum urmele a două cauciucuri ale maşinii numărul doi. Sunt cauciucuri aproape noi, cumpărate în rate. Firmele care vând această marcă de cauciucuri au fost chestionate, dar cred că încă nu am obţinut niciun rezultat.

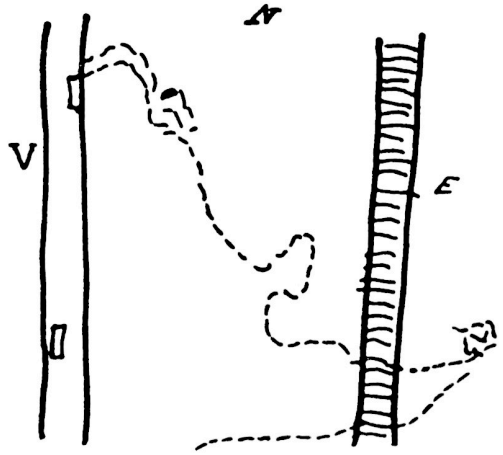

În brigada şerifului, Schmider era tehnicianul, omul de laborator, şi acum dădea dovadă de o siguranţă plină de calm; ideea că cineva ar fi putut să-l contrazică nici măcar nu-i trecea prin cap.

— Aţi descoperit şi alte urme pe drum?

— Când am sosit, erau adunate multe maşini, în afara ambulanţei şi a automobilelor poliţiei. Am luat doar mulajul urmelor care mi-au fost indicate şi care erau extrem de clare.

— Cine vi le-a indicat?

Se întoarse spre masa avocatului acuzării şi îl arătă cu degetul pe O'Rourke.

— Aveţi şi alte mulaje?

Martorul se apropie de cutia de carton, care era ca un butoi al danaidelor, şi toţi aşteptau cu nerăbdare şi încredere totodată, având impresia că adevărul avea să iasă din acea cutie.

Când îl văzură pe Schmider scoţând mulajul unei urme de pantof, cei cinci militari îşi priviră cu toţii picioarele.

— Acesta este un mulaj luat la vreo cincisprezece metri de drum. E vorba de piciorul unui bărbat. Pantoful este destul de uzat şi are tocul din cauciuc. Iată acum mulajul tălpii unui pantof de femeie, pe care l-am făcut după o urmă găsită chiar alături. Corespunde întocmai pantofilor lui Bessy Mitchell, după cum vă puteţi da seama.

Cu cealaltă mână, arăta un pantof de culoare închisă, roşiatic, simplu, banal, un pantof sport cu toc jos, care fusese mult folosit. Trecu cele două probe pe sub ochii juraţilor. Mai că le-ar îi plimbat şi în rândurile publicului.

— Aţi făcut cercetări în legătură cu pantoful bărbatului?

— Da, domnule. Am comparat urma cu pantofii şerifilor veniţi la faţa locului.

— Nu corespunde cu niciunul?

— Nu, domnule. Sergentul Ward, după cum am putut verifica, purta cizme de cowboy cu tocuri înalte. Picioarele lui Van Fleet, O'Neil şi Wo Lee sunt mai mici.

Toţi aşteptau. Schmider ştia şi îi făcea plăcere să-i facă să aştepte.

— Numărul corespunde cu aproximaţie cu cel al sergentului Mullins, dar pantofii pe care mi i-a arătat el nu au tocuri de cauciuc.

Se auzi un oftat, parcă de uşurare, din rândul militarilor, dar Maigret nu putu să ştie care dintre ei oftase.

Schmider, care îşi aşezase cu grijă mulajele pe masă, introduse din nou mâna în cutie şi, de data aceasta, scoase o poşetă din piele albă.

— Este poşeta găsită la câţiva paşi de calea ferată, în parte intrată în nisip.

— A identificat-o cineva?

— Nu, domnule.

— Sergent Mitchell!

Sergentul se apropie şi i se dădu obiectul. Bărbatul deschise poşeta şi scoase un fel de pungă din mătase roşie în care se aflau câteva monede.

— E într-adevăr poşeta surorii dumitale?

— Nu sunt sigur, dar recunosc această pungă pe care i-a dăruit-o Erna.

Erna interveni din public:

— E poşeta ei. Am cumpărat-o împreună de la solduri, acum o lună.

Câteva râsete în sală. Pe măsură ce ancheta avansa, oamenii se simţeau din ce în ce mai în largul lor şi puţin mai lipsea să nu strige unul la altul ca la circ.

— Iată o batistă, două chei, un ruj de buze, pudră.

— În afară de monedele astea, nu sunt şi alţi bani?

— Nu, domnule.

Erna interveni din nou, fără să fie întrebată:

— Îmi amintesc că îşi uitase portofelul.

Niciun act, niciun document de identitate. Asta îi amintea lui Maigret o întrebare pe care şi-o mai pusese.

Pe calea ferată, fusese găsit cadavrul destul de mutilat al unei femei. Or, câteva ore mai târziu, mai înainte ca ştirea să fie publicată de ziare, oamenii şerifului îl anunţau pe Mitchell că sora lui murise.

Cine o identificase? Cum?

Se uită încruntat la O'Rourke. Era prima dată când urmărea o anchetă ca simplu particular, fără să cunoască dedesubturile cazului, şi se simţea vexat intuind că o mulţime de lucruri îi erau ascunse.

Nu i se întâmpla şi lui să facă tot aşa la Paris? De câte ori, ca să poată fi mai liber în mişcări, ca să evite o acţiune intempestivă, nu ascunsese, chiar şi judecătorului de instrucţie, ceea ce ştia despre un anumit caz?

O'Rourke se va folosi măcar de avantajele lui?

Chiar voia să descopere adevărul şi, mai ales, să-l spună?

Existau momente în care Maigret se îndoia şi altele în care credea că acest confrate, care îşi cunoştea meseria, va face ceea ce trebuie la momentul potrivit.

În cutie mai rămăsese o probă, iar Schmider o scoase în sfârşit la iveală. Era tot un mulaj, şi tot după urma unui pantof.

— Acest mulaj a fost făcut la sud de locul unde a murit Bessy.

Cu alte cuvinte, pista despre care vorbise doar Gerald Conley.

— E numărul nouă, adică un număr mediu, aproape o mărime mică. Caporalul Wo Lee poartă numărul opt. Sergentul O'Neil şi caporalul Van Fleet poartă nouă şi nouă şi un sfert. Pantofii pe care mi i-au arătat nu aveau aceleaşi urme de uzură.

Maigret fu încă o dată cât pe ce să se ridice şi să ceară cuvântul, uitând că nu era la el acasă.

Ceasul de deasupra uşii deschise, în cadrul căreia se înghesuiau curioşii, arăta patru şi jumătate. În cele două zile dinainte, audierile fuseseră suspendate în jur de ora cinci.

Coronerul primise de două ori documente la semnat, dar nu întrerupsese interogatoriul.

— Aveţi întrebări, domnilor juraţi?

Atunci negrul întrebă:

— Martorul a luat şi urmele taxiului?

— Nu mi-au fost indicate.

— Nu ştie nimic despre a treia maşină, cea care i-a dus pe cei trei militari la bază?

— Când am ajuns la faţa locului, se adunaseră deja câteva maşini şi, în timp ce lucram, au sosit şi altele.

Coronerul se uită la ceas.

— Domnilor, nu-l mai avem de audiat decât pe domnul, *chief deputy-sheriff* înainte de a începe deliberările. Mă întreb dacă nu e mai bine s-o facem imediat.

O'Rourke ridică mâna.

— Îmi permiteţi să spun două vorbe? Depoziţia mea nu va fi neapărat lungă, dar e posibil ca, dacă aşteptăm până mâine dimineaţă, să apară un nou martor, care va fi interesant de audiat.

Maigret respiră uşurat. Respiră atât de puternic, cu atâta uşurare, încât doi vecini întoarseră capul spre el. Se temuse că juraţii vor fi trimişi să delibereze pe baza unor informaţii pe cât de heteroclite, pe atât de contradictorii.

Şi i se părea neverosimil să se termine cu acel caz fără să se vorbească mai mult de a treia maşină, la care tocmai făcuse aluzie negrul, cea care îi adusese la bază pe cei trei militari şi părea să nu fi fost găsită.

Oare cauciucurile celei de-a treia maşini fuseseră cumpărate în rate? De ce avocatul acuzării îi întrebase pe martori, cel puţin de două ori, dacă maşina avea caroseria în stare bună şi dacă nu remarcaseră urmele unui accident?

Coronerul se întoarse întrebător spre juraţi, iar aceştia, cu excepţia femeii, se grăbiră să încuviinţeze cu o mişcare a capului.

Prin urmare, pentru încă o zi, vor fi altceva decât nişte cetăţeni obişnuiţi. Şi, ca pentru a le sublinia dorinţa, un fotograf se lăsă pe vine, fulgerându-i cu blitzul.

— Mâine, la Camera a Doua, ora nouă şi jumătate.

Maigret probabil că apărea şi el în fotografie, pentru că doar două persoane îl despărţeau de primul jurat.

Cam de o oră, îşi dorea să-şi facă de lucru cu o hârtie şi un creion, ceea ce i se întâmpla destul de rar.

Simţea nevoia să treacă în revistă datele problemei şi i se părea că, în puţin timp, va reuşi să elimine majoritatea ipotezelor.

— Nu i-au audiat şi pe ceilalţi oameni din tren, spuse o voce lângă el.

Vorbise Mitchell, pe un ton posac.

— Mecanicul, care stătea în stânga locomotivei, nu putea să vadă decât partea stângă a căii ferate, unde se aflau picioarele surorii mele. Ajutorul lui, în dreapta, vedea partea de sus a corpului. Am cerut din nou să fie audiat.

— Şi care a fost răspunsul?

— Că va fi chemat dacă se va considera necesar.

— Cum au recunoscut cadavrul?

De data aceasta, Mitchell îl privi mirat, iar Maigret, prin această simplă întrebare, probabil că îşi pierdu mult din prestigiu în ochii lui, pentru că tânărul se mulţumi să dea din umeri şi mulţimea îi despărţi.

Comisarul înţelesese. Nu era clar că o fată ca Bessy Mitchell mai avusese de-a face cu poliţia? În oraş probabil că erau câteva zeci ca ea, poate chiar mai puţine, şi probabil că se aflau sub o anumită supraveghere.

Existenţa lor îi aminti brusc de bărbaţii din baruri, care stăteau acolo cât era seara de lungă, privind posaci nişte calendare mai mult sau mai puţin erotice. Şi îi aminti şi de maşinile oprite în umbră, înăuntrul cărora ghiceai perechi care îşi ţineau răsuflarea.

Harry Cole nu-i dăduse întâlnire, dar Maigret avea convingerea că va apărea dintr-o clipă în alta. Era un mod de a-l impresiona. Un fel de a spune: „Te las să te mişti liber, dar vezi bine că ştiu întotdeauna unde să te găsesc”.

Din spirit de contradicţie, Maigret intră într-un bar în loc să se întoarcă la hotel, iar primele cuvinte pe care le auzi au fost:

— Hello, Julius!

Cole era acolo, iar Mike O’Rourke stătea lângă el, cu un pahar de bere în faţă.

— Vă cunoaşteţi? Nu încă? Acesta este comisarul Maigret, un poliţist celebru în ţara lui. Mike O'Rourke, cel mai viclean *deputy-sheriff* din Arizona.

De ce oamenii aceia păreau întotdeauna că îl iau peste picior?

— Un pahar de bere, Julius? Mike mi-a spus că ai urmărit dezbaterile cu mare atenţie şi că probabil ţi-ai făcut o idee. L-am invitat să ia masa de seară cu noi. Sper că-ţi face plăcere?

— Sunt încântat.

Nu era adevărat. I-ar fi plăcut ca acest lucru să se întâmple a doua zi, după ce ar fi avut timp să evalueze situaţia. Acum, nu simţea nicio tragere de inimă, mai ales că ceilalţi doi păreau foarte bine dispuşi, ca şi cum ar fi urmărit ceva.

— Sunt sigur, spuse O'Rourke, ştergându-şi buzele, că domnul comisar Maigret consideră metodele noastre de investigaţie foarte rudimentare şi foarte naive.

Maigret contraatacă:

— Chelneriţa de la *Penguin Bar* v-a furnizat informaţii interesante?

— Drăguţă fată, nu-i aşa? Are sânge irlandez, ca mine, şi irlandezii se înţeleg întotdeauna.

— Se afla la *Penguin Bar* în seara de 27?

— Era ziua ei liberă. Îi cunoştea foarte bine pe Bessy, Erna Bolton şi pe câţiva băieţi.

— Inclusiv Mullins?

— Nu cred. Nu mi-a spus nimic despre el.

— Wo Lee?

— Nici.

Mai rămăseseră caporalul Van Fleet şi sergentul O'Neil. Acesta era irlandez, ca şi O'Rourke.

— Aţi dat de cea de-a treia maşina?

— Nu încă. Trag nădejde că o vom găsi până mâine dimineaţă.

— Nu înţeleg câteva lucruri.

— Cu siguranţă că ar fi şi mai multe de neînţeles pentru mine dacă aş urmări o anchetă la Paris.

— La noi, ancheta adevărată nu are loc în public.

O’Rourke îl privi amuzat.

— Nici aici.

— Am bănuit. Totuşi, fiecare vine să declare ce-i trece prin minte.

— Asta e altceva. Nu uitaţi că toată lumea face o declaraţie sub jurământ şi că jurământul este un lucru foarte serios în Statele Unite. Poate aţi remarcat totuşi că nu fac decât să răspundă la întrebările puse!

— Am remarcat mai ales că nu li se pun anumite întrebări.

Mike O’Rourke îl bătu cu palma pe umăr.

— OK! Aţi înţeles! După ce mâncăm, veţi putea să-mi puneţi orice întrebare doriţi.

— Şi-mi veţi răspunde?

— Probabil. Din moment ce nu o fac sub jurământ…

6. Întrebările comisarului

Nu Harry Cole, ci O'Rourke părea să fie amfitrionul. În loc să-şi conducă oaspeţii la un restaurant, îi dusese într-un club privat din centrul oraşului.

Clădirea părea nouă, surprinzător de modernă. Barul era probabil cel mai bine aprovizionat din câte văzuse vreodată Maigret şi, la aperitiv, comisarul putu să numere patruzeci şi două de mărci de whisky, fără a mai pune la socoteală şapte-opt mărci de coniac franţuzesc şi Pernod adevărat, cum nu mai găseai la Paris din 1914.

În faţa barului, bine lustruite, în ordine, cu seriile familiare de prune, cireşe şi caise, stăteau rânduite jocurile mecanice. Când comisarul, vrând să pună instinctiv o monedă de cinci cenţi, se uită mai bine, văzu că la unele trebuia să pui un dolar de argint, iar la altele, cincizeci sau douăzeci şi cinci de cenţi.

— Credeam că aceste aparate sunt interzise, remarcă el. Exact în ziua sosirii mele, am citit într-un ziar din Tucson că şeriful confiscase mai multe jocuri mecanice.

— Din locurile publice.

— Şi aici?

— Ne aflăm într-un club privat.

O'Rourke avea o privire amuzată. Părea încântat că îl iniţia pe confratele lui de peste ocean.

— Ştiţi, există multe cluburi particulare. Şi, ca să spunem aşa, pentru toate categoriile sociale. Acesta nu este nici cel mai elegant, nici cel mai exclusivist. Sunt alte patru-cinci peste el. Şi o întreagă serie mai jos.

Maigret zărea sala mare unde urmau să ia cina şi începea să înţeleagă raritatea restaurantelor.

— Oricine are cât de cât o situaţie face parte dintr-un club, iar ascensiunea lui pe scara socială e marcată de trecerea succesivă dintr-un club în altul.

— Astfel încât fiecare poate să se distreze şi la jocurile mecanice.

— Să zicem.

Şi şeriful, privind pe sub sprâncene, puse o monedă mare de un dolar, nou-nouţă, în fanta unui aparat, apoi adună cu un gest neglijent cele patru monede similare care căzură din el.

— Jos, există un joc de zaruri, care este pentru noi ceea ce-i în Franţa ruleta. Jucăm şi pocher. Nu aveţi cluburi în Franţa?

— Câteva, limitate la anumite clase sociale.

— Aici, avem chiar şi clubul lucrătorilor la căile ferate şi cel al funcţionarilor de la poştă.

— Atunci, n-aţi vrea să-mi spuneţi la ce mai folosesc atâtea baruri? întrebă Maigret, mirat.

Harry Cole bea un whisky dublu ca şi cum ar fi îndeplinit un ritual.

— Mai întâi, barurile folosesc drept teren neutru. N-ai întotdeauna chef să întâlneşti oameni din categoria *ta.*

— O clipă! Opriţi-mă dacă mă înşel. Nu vreţi mai curând să spuneţi că oamenii n-au întotdeauna chef să se comporte aşa cum sunt obligaţi să se comporte de faţă cu cei din categoria *lor?* De exemplu, presupun că aici n-ai fi văzut deloc cu ochi buni dacă ai cădea sub masă?

— Exact. E mai bine să te duci la *Penguin Bar* sau în altă parte.

— Înţeleg.

— Mai sunt şi cei care nu fac parte din nicio categorie, adică din niciun club.

— Săracii!

— Nu doar cei care n-au bani, ci şi cei care nu respectă uzanţele unei anumite clase sociale. Să luăm un exemplu. La Tucson, un oraş de tranzit, există un club al celor de origine mexicană, stabiliţi în Statele Unite de câteva generaţii. Acolo nu eşti bine văzut dacă vorbeşti spaniola! Cei care o vorbesc încă sau care vorbesc engleza cu accent merg la alt club, cel al nou-veniţilor. *Have a drink,* domnule comisar!

Cadrul şi servirea erau cele ale unui restaurant de lux din Paris, iar un şerif lua aici masa aproape în fiecare zi.

— Militarii de la bază au şi ei un club?

— Au mai multe.

— Sunt şi ei obligaţi, când vor să se comporte într-un anumit fel, să meargă în baruri?

— Bineînţeles.

— Prietenul nostru Julius începe să înţeleagă, spuse Cole, care mânca cu poftă.

— Dar multe lucruri rămân încă un mister pentru mine.

Pe masă era vin, vin franţuzesc, pe care O'Rourke avusese delicateţea să-l comande fără să le spună nimic celorlalţi. Acel bărbat corpolent, cu un aspect frust, nu era lipsit de fineţe şi, pe măsura trecerii timpului, simpatia lui Maigret faţă de el sporea.

— Nu vă plictisesc dacă vă vorbesc despre anchetă?

— De-asta am venit.

Fusese o înţelegere. Poate că însuşi O'Rourke îi ceruse lui Cole să-l prezinte confratelui său!

— Dacă înţeleg bine, ocupaţi aici funcţia echivalentă cu cea pe care o ocup eu la Paris. Iar şeriful corespunde mai mult sau mai puţin cu directorul Poliţiei Judiciare de la noi.

— Cu diferenţa că este ales.

— Avocatul acuzării este ca la noi procurorul republicii. Iar toţi acei *deputy-sheriffs* pe care îi aveţi în subordine constituie echivalentul brigadierilor şi inspectorilor mei.

— Da, cu aproximaţie.

— Am remarcat că îi şopteaţi avocatului acuzării majoritatea întrebărilor. Probabil că tot dumneavoastră aţi cerut să nu li se pună martorilor anumite întrebări.

— Într-adevăr.

— I-aţi interogat înainte pe aceşti martori?

— Pe cei mai mulţi dintre ei.

— Şi le-aţi pus *toate* întrebările?

— Pe cât posibil.

— Din ce familie provine caporalul Van Fleet?

— Pinky? Părinţii lui sunt mari cultivatori din Middle West.

— De ce s-a angajat în armată?

— Tatăl său voia să lucreze la fermă cu dânsul. A făcut-o fără tragere de inimă până acum doi ani, apoi, într-o zi, a plecat şi a intrat în armată.

— O'Neil?

— Tatăl şi mama lui sunt învăţători. Oameni respectabili. Au vrut să facă din el un intelectual şi era o adevărată dezonoare când nu era primul din clasă. S-a săturat şi el. În timp ce Van Fleet venea de la ţară la oraş, O'Neil pleca dintr-un oraş mic la ţară. Timp de un an, a muncit în Sud pe plantaţiile de bumbac.

— Mullins?

— A avut de tânăr necazuri cu poliţia şi a fost trimis într-o şcoală de reeducare. Părinţii au murit când avea zece-doisprezece ani. Mătuşa care l-a crescut e o fiinţă autoritară şi insuportabilă.

— Raportul doctorului e complet?

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Cinci bărbaţi au petrecut o mare parte din noapte bând împreună cu o femeie. Această femeie a fost găsită moartă pe calea ferată. Or, în cursul anchetei, nu s-a amintit nicio clipă despre ceea ce a putut să se petreacă între femeie şi unul sau mai mulţi dintre aceşti bărbaţi.

— Nu, nu s-a adus niciodată vorba despre asta.

— Nici când i-aţi interogat personal?

— Asta e cu totul altceva. Vă asigur că autopsia a fost cât se poate de completă.

— Rezultatul?

— Da!

— Cine?

Era într-un fel ca şi cum, până atunci, Maigret avusese de-a face doar cu pânza de fundal a unui fotograf. O puneau sub ochii publicului, care părea să se mulţumească cu ea.

Acum, adevăratele personaje, cu gesturile lor autentice, luau treptat locul imaginii artificiale.

— Nu s-a întâmplat în deşert.

— Acasă la muzicant?

Această vizită la muzicant îl deranja pe Maigret de la început.

— Mai întâi, medicul a descoperit că Bessy avusese contact sexual cu un bărbat în cursul nopţii, dar, după părerea lui, cu mult timp înainte să moară. Ştiţi că în astfel de cazuri se poate face un test destul de asemănător cu testul sângelui şi, uneori, se poate stabili cu care bărbat s-a întâmplat. Cu Ward am vorbit primul, şi s-a făcut roşu la faţă. Nu de teamă, ci de gelozie, de furie. A sărit de pe scaun strigând: „Bănuiam eu!”

— Mullins?

— Da. A mărturisit imediat.

— În bucătărie?

— Fusese ceva premeditat. Îi mărturisise Emei Bolton că o dorea cu ardoare pe Bessy. Dintr-un motiv oarecare, Erna nu-l poate suferi pe sergentul Ward. Aşa că i-a promis lui Mullins: „Poate puţin mai târziu, acasă la muzicant…” A recunoscut că a stat de pază lângă bucătărie. Ea i-a anunţat pe cei doi că vine Ward. Iar Bessy a avut prezenţa de spirit să ia o sticlă de whisky şi să bea din ea.

Maigret înţelegea mai bine atitudinea martorilor, care se gândeau înainte de a răspunde la întrebări şi îşi cântăreau fiecare cuvânt.

— Nu credeţi că aceste detalii i-ar interesa pe juraţi?

— Doar rezultatul contează, nu-i aşa?

— Şi veţi ajunge la acelaşi rezultat?

— Am toată grija.

— Din pudoare aţi evitat întrebările legate de sex?

În momentul în care punea această întrebare, Maigret îşi aminti de jocurile mecanice de la bar şi i se păru că înţelege.

— Presupun că vreţi să nu daţi exemple proaste?

— Cam aşa ceva. În Franţa, dacă ceea ce mi s-a spus este adevărat, faceţi exact invers. Povestiţi în ziare năzbâtiile miniştrilor şi ale tuturor personajelor importante. Apoi, când cineva neînsemnat, un om de pe stradă, are nefericirea să facă la fel, îl arestaţi. Alte întrebări, domnule comisar?

— Dacă aş fi avut puţin timp la dispoziţie, le-aş fi pus pe hârtie. Erna pretinde că prietena ei Bessy era îndrăgostită de Mullins?

— Nu. Crede, ca şi mine, că Bessy era îndrăgostită cu adevărat de sergentul Ward.

— Dar voia să se culce cu Mullins?

— După ce bea, voia să se culce cu toţi bărbaţii.

— I se întâmpla des?

— De câteva ori pe săptămână. Ward era amantul de suflet. Când nu venea s-o vadă, îi scria zilnic sau o ţinea uneori la telefon câte o jumătate de oră.

— Ea spera că o va lua de nevastă?

— Da.

— Şi el?

— Greu de spus. Sunt sigur că mi-a răspuns sincer. În fond, e un băiat destul de bun. S-a căsătorit, aşa cum fac mulţi tineri de pe-aici, în câteva zile. Întâlneşti o fată, crezi că eşti îndrăgostit pentru că vrei să te culci cu ea şi te căsătoreşti.

— Am remarcat că s-a evitat audierea soţiei sale.

— La ce bun? Nu stă bine cu sănătatea. Îşi creşte cu greu cei doi copii. Acum îl aşteaptă pe al treilea, şi asta îl reţinea pe Ward. Ar fi dorit să se căsătorească cu Bessy şi, în acelaşi timp, nu voia să-şi facă soţia să sufere.

Maigret nu se înşelase când îi comparase pe flăcăii aceia cu nişte şcolari. Făceau pe durii. Se credeau nişte duri. Un tip din lumea interlopă a cartierului Bastilia sau a Pieţei Pigalle ar fi declarat cu dispreţ că erau mici copii.

— Aţi identificat personal cadavrul?

— Oamenii mei o făcuseră deja. Bessy a trecut de cinci-şase ori prin biroul meu.

— Pentru că practica prostituţia?

— Folosiţi întotdeauna cuvinte prea precise şi de aceea e atât de greu să vă răspund. De exemplu, când lucra la *drive-in,* Bessy câştiga în jur de treizeci de dolari pe săptămână. Or, apartamentul unde locuia cu Erna le costa şaizeci de dolari pe lună.

— Şi făcea ore suplimentare?

— Nu neapărat pentru bani. Era dusă să mănânce şi să bea. Un cocteil costă cincizeci de cenţi! Un whisky, tot atât.

— În oraş sunt multe ca ea?

— La diferite niveluri. Există unele care sunt duse să mănânce spaghete la un *drive-in* şi altele cărora li se oferă o cină cu friptură de pui la un restaurant bun.

— Erna Bolton?

— Mitchell o supraveghează îndeaproape. Ar costa-o scump să-l înşele şi am convingerea că se va căsători cu ea într-o zi. Nu sunt sfinţi, dar nici răi nu sunt.

— Sergentul Mitchell a ştiut că sora lui şi Mullins au avut relaţii sexuale în bucătărie?

— Erna l-a tras deoparte ca să-i spună.

— Şi cum a reacţionat?

O'Rourke începu să râdă.

— N-am fost acolo, domnule comisar. Nu ştiu decât ce a binevoit să-mi spună. Ştiţi că era tutorele surorii sale şi că îşi lua rolul în serios?

— Şi o lăsa să se culce cu toţi bărbaţii care îi plăceau?

— Ce-aţi fi vrut să facă? Nu putea să stea lângă ea de dimineaţa până seara şi de seara până dimineaţa. Trebuia să-şi câştige şi ea existenţa cumva şi nu avea destulă carte ca să lucreze într-un birou. A încercat s-o angajeze vânzătoare într-un magazin, dar n-a rezistat mai mult de o zi, pentru că stătea de vorbă cu clienţii şi calcula greşit. Pentru Mitchell, Ward era o soluţie de ultimă instanţă, şi poate că până la urmă sergentul s-ar fi căsătorit cu ea. Mullins ar fi fost mai bun, pentru că nu era căsătorit.

Era rândul lui Maigret să râdă. Fizionomia personajelor se schimba văzând cu ochii după dezvăluirile lui O'Rourke.

Fusese servit coniacul, pe care *chief deputy-sheriff-ul* îl oferea cu mândrie oaspetelui său, deoarece sticla era una cu anul trecut pe ea. O'Rourke, care auzise că, înainte de a-l bea, coniacul trebuie lăsat să se decanteze, ţinea cu religiozitate paharul în mâna lui mare.

— Sănătate!

Maigret nu era surprins de indulgenţa confratelui său ori a lui Henry Cole, care îşi ducea infractorul capturat să ia masa într-un restaurant bun.

Această indulgenţă era obişnuită şi la Poliţia Judiciară. Maigret cunoştea bine câţiva răufăcători din Paris, pe care îi întâlnea din când în când şi cărora i se întâmpla să le spună: „Iar ai mers prea departe, drăguţă, sunt obligat să te arestez. O să-ţi facă bine să stai la răcoare şi să meditezi câteva luni”.

În schimb, era uimit de atitudinea juraţilor şi a publicului. De exemplu, când martorii descriseseră beţia din cursul nopţii, pomenind de nenumăratele rânduri de băutură, nimeni nu tresărise.

Oamenii aceia păreau să fi înţeles că lumea e făcută din tot felul de indivizi şi că o societate cuprinde neapărat şi un anumit procent de rebuturi.

Pe treapta de sus stăteau marii gangsteri, care erau aproape indispensabili, pentru că, datorită lor, puteai să faci rost de tot ce interzicea legea.

Gangsterii au nevoie de ucigaşi ca să-şi regleze conturile între ei.

Nu toată lumea poate să facă parte dintr-un club al unei anumite clase sociale. Nu toată lumea poate să urce pe scara socială.

Mai sunt cei care coboară. Şi cei care s-au născut jos de tot. Mai sunt cei slabi, nemulţumiţi şi cei care devin răufăcători ca să se grozăvească, ca să se creadă totuşi în stare de ceva.

Or, aceşti oameni aleşi din mulţime păreau că înţeleg toate aceste lucruri.

— Van Fleet are o amantă?

— Mă întrebaţi dacă se culcă mai mult sau mai puţin regulat cu o femeie?

— Dacă vreţi.

— Nu. E mai greu decât vă închipuiţi. În afară de unele ca Bessy sau Erna Bolton, o femeie, în acest caz, ajunge întotdeauna să fie luată de soţie. Bessy aproape că reuşise. Erna va reuşi.

— Astfel încât Van Fleet nu putea conta decât pe ocazii?

— Da, ocazii rare.

— Şi O'Neil?

— La fel şi O'Neil! Vreau să vă spun că, în ciuda aparenţelor, Ted O'Neil este cel mai timid dintre toţi. Nu se simte la locul lui. Are o stinghereală! A fost crescut cu o mare stricteţe. Mă întreb dacă nu cumva regretă uneori casa părintească şi mediul conservator din care este acum exclus.

— Nu primeşte scrisori de la părinţi?

— Nu vor să mai ştie de el.

— Wo Lee?

— După ce veţi locui într-un oraş unde trăiesc câteva sute de chinezi, veţi şti că e mai bine să nu încerci să-i înţelegi. Cred că Wo Lee e un băiat de treabă şi are ambiţia să facă lucruri bune. E mândru de uniforma lui. Are să moară vitejeşte în următorul război.

Harry Cole, care nu intervenea aproape deloc, se uita la amândoi cu un zâmbet enigmatic.

— Eu îi cunosc niţel pe chinezi, spuse dânsul.

— Şi ce părere ai?

— Niciuna! răspunse el ironic.

Cei mai mulţi terminaseră de mâncat, iar acum era mai multă lume la bar, unde clienţii vorbeau cu însufleţire şi ciocneau pahare. Într-un salon vecin, alţii jucau cărţi.

— Întrebare?

— Da. Nu prea ştiu cum s-o formulez. Mă întorc mereu la faptul că erau cinci bărbaţi şi o femeie şi că băuseră. Mullins, după cum mi-aţi spus, n-a rezistat tentaţiei. A obţinut ce-a vrut. Rămân ceilalţi trei. Credeţi că un tânăr sanguin ca Van Fleet sau un bărbat solid ca O'Neil n-ar fi dorit şi ei să se culce cu Bessy?

— E foarte posibil.

— Nu credeţi că Bessy a jucat cu ei acelaşi joc pe care l-a jucat şi cu Mullins?

— E probabil. S-ar putea să-i fi întărâtat, dacă la asta vă referiţi.

— Chinezii au, ca şi negrii, o anumită predilecţie pentru femeile albe?

— Răspunde, Harry.

— Nu cred că e vorba de gust. Pentru că, din punctul ăsta de vedere, le-ar prefera mai curând pe compatrioatele lor. La ei e o chestiune de orgoliu.

— Aşadar, continuă Maigret, care se întorcea mereu la ideea lui, erau cinci bărbaţi şi o femeie în maşină. În spate, dacă nu mă înşel, în întuneric, stăteau înghesuiţi O'Neil, Bessy şi Wo Lee. Staţi puţin! N-am început bine. Aţi spus că Ward era gelos. Cunoştea temperamentul lui Bessy şi cum se comporta după ce bea. Numai că tocmai el a organizat această seară, invitându-şi camarazii.

— Nu înţelegeţi?

— Cred că înţeleg, dar aş vrea să ştiu dacă raţionamentul meu e valabil şi pentru americani.

— Ward era destul de mândru că el, un bărbat însurat, avea ceea ce numiţi o amantă. Vă imaginaţi ce superioritate reprezenta acest lucru faţă de camarazii lui?

— Îşi asuma riscul?

— Nu se gândea la risc, ci doar să-i impresioneze. Observaţi că, la un moment dat, a intrat la griji şi a încercat să o împiedice pe Bessy să mai bea.

— Nu pare să fi fost gelos decât pe Mullins.

— Şi nu greşea prea mult. Îl considera pe Mullins un băiat frumos care place femeilor. Nu era îngrijorat de ceilalţi doi, mai scurţi cu un cap decât el, şi cu atât mai puţin de chinez, care e doar un copil.

— Admiteţi că e un fel de exhibiţionism?

— Am auzit că la Paris, ca şi în alte părţi, personajele cele mai în vogă îşi arată cu mândrie, la Operă sau în altă parte, soţia sau amanta în rochii foarte decoltate.

— Credeţi că în maşină s-a petrecut ceva ce a făcut-o pe Bessy să nu mai vrea să meargă la Nogales?

— A avut loc o primă explicaţie, dar nu ştiu dacă a fost satisfăcătoare. De când intrase valvârtej în bucătărie, Ward era nervos, prost dispus. O forţase pe

Bessy să-şi schimbe locul şi să se mute pe bancheta din spate a maşinii ca s-o despartă de Mullins. Cu aceeaşi ocazie, o despărţea şi de el însuşi. Era supărat pe ea. Şi poate că ea i-a răspuns în acelaşi fel.

— Şi dacă a speriat-o ceva?

— O încercare a lui O'Neil sau a chinezului într-o maşina în care erau şase? Nu uitaţi, domnule comisar, că aceşti oameni, cu excepţia lui Wo Lee, erau toţi destul de beţi.

— Şi de aceea mărturiile lor nu concordă?

— De asta şi, recunosc, pentru că fiecare se simte mai mult sau mai puţin bănuit. În plus, intervin şi nişte relaţii de prietenie. O'Neil şi Van Fleet sunt aproape nedespărţiţi şi aţi remarcat că mărturiile lor sunt oarecum identice. Wo Lee încearcă să menajeze pe toată lumea, pentru că nu-i place deloc să joace rolul celui care pârăşte.

— De ce a spus Ward că Bessy nu a mai urcat în maşină după prima oprire?

— Pentru că îi e frică. Nu uitaţi că povestea asta îi provoacă mari necazuri. Are o soţie, copii. Probabil că soţia va cere divorţul.

— A spus că Bessy se depărtase cu sergentul Mullins.

— Ce ne dovedeşte că n-a fost aşa?

— Am văzut că şi depoziţiile făcute de către *deputy-sheriffs* se contrazic.

— Fiecare depune mărturie sub jurământ şi spune ceea ce crede el că este adevărul.

— Inspectorul de la Southern Pacific mi s-a părut că-şi cunoaşte meseria.

— E un om valoros.

— Dar Conley?

— Un om cumsecade.

— Atwater?

— Un imbecil solemn.

Era complet impasibil când îi caracteriza pe aceşti subordonaţi.

— Şi Schmider?

— Un expert de primă mână.

— Chiar speraţi să găsiţi maşina care i-a dus la bază pe cei trei?

— M-ar mira să nu fie în faţa biroului meu mâine dimineaţă, pentru că în după-amiaza asta am obţinut adresa garajului care a vândut cele patru cauciucuri.

— De aceea a fost amânată ancheta pe mâine?

— Şi pentru că juraţii vor fi mai odihniţi.

— Credeţi că au înţeles ceva?

— Au fost foarte atenţi. La ora asta, poate că lucrurile sunt confuze. Va fi de ajuns ca mâine să le arătăm câteva dovezi clare ca să se lămurească.

— Şi dacă nu veţi avea astfel de dovezi?

— Vor judeca după cum le dictează conştiinţa.

— Nu rămân mulţi vinovaţi în libertate din cauza acestui sistem?

— E mai bine decât să închidem un om nevinovat, nu?

— De ce v-aţi întors ieri la *Penguin Bar?*

— O să vă spun. Bessy, care locuia la câţiva paşi, mergea acolo aproape în fiecare seară. Am vrut să fac o listă cu bărbaţii pe care avea obiceiul să-i întâlnească.

— Chelneriţa v-a dat informaţii interesante?

— Mi-a spus că Van Fleet şi O'Neil veniseră de câteva ori.

— Împreună cu Ward?

— Nu.

— Li s-a întâmplat să se întâlnească cu Bessy?

— Nu. Lui Bessy nu-i plăcea de ei.

— Asta exclude posibilitatea ca ea să le fi dat întâlnire? O'Neil ar fi putut să-i vorbească în maşină şi să-i ceară să scape de ceilalţi.

— M-am gândit şi eu la asta.

— Îşi manifestă intenţia să nu meargă mai departe până la Nogales, se ceartă intenţionat cu Ward, refuză să urce în maşină şi îi aşteaptă pe ceilalţi doi în deşert. Aceştia, imediat ce ajung la Tucson, se despart de ceilalţi, fără să bănuiască faptul că Ward şi Mullins au intenţia să se întoarcă. Apoi încearcă să scape de Wo Lee, care nu e amestecat în planul lor, şi iau un taxi.

— Şi o ucid?

— Cred că aş fi cerut examinarea lenjeriei celor doi.

— Ceea ce s-a şi făcut. În cazul lui Van Fleet, examenul a avut rezultat negativ, dacă e vorba despre ceea ce am înţeles eu. La O'Neil era prea târziu, pentru că lenjeria lui fusese dată deja la spălat atunci când i-am cerut-o.

— Credeţi că Bessy a fost asasinată?

— Ştiţi, domnule comisar, aici nimeni nu e considerat vinovat înainte de a avea dovada acestei vinovăţii. Orice om este presupus nevinovat.

Maigret ripostă, pe jumătate serios, pe jumătate în glumă:

— Şi orice francez e presupus vinovat. Totuşi, aş putea să jur că dumneavoastră aţi pus să fie arestaţi cei cinci bărbaţi sub învinuirea de corupere a unei minore.

— I-au dat să bea, da sau nu? Au recunoscut?

— Da, dar…

— Atunci înseamnă că au încălcat legea, şi asta îmi convine, deoarece faptul că ei sunt în închisoare îmi simplifică munca. N-am prea mulţi oameni la dispoziţie. Ar fi trebuit să-i supraveghez pe toţi cinci. Acum cred că ştiţi cam tot ce ştiu şi eu. Dacă mai aveţi şi alte întrebări, vă stau la dispoziţie.

— Mitchell a declarat că sora lui a fost asasinată imediat după ce a aflat de moartea ei?

— A fost prima lui reacţie. Nu uitaţi că ştia că Bessy a făcut amor cu Mullins în bucătărie şi că Ward aproape că i-a surprins.

— Nu!

— Ce vreţi să spuneţi?

— Mitchell nu l-a bănuit niciodată pe Ward. În orice caz, nu pe el îl bănuieşte în acest moment.

— V-a spus dânsul?

— M-a lăsat să înţeleg.

— Înseamnă că ştiţi mai multe decât mine şi poate că ar fi bine să am o discuţie cu el. Oricum, trebuie să plec la birou. Rămâi cu domnul comisar, Harry?

Maigret ieşi în stradă cu Harry Cole, a cărui maşină, ca de obicei, nu era prea departe.

— Unde ai vrea să mergi, Julius?

— Să mă culc.

— Nu crezi că ar fi momentul să mai bem ceva?

Ieşeau dintr-un club unde aveau la dispoziţie, într-o atmosferă plăcută, toate băuturile de pe pământ. Cole îi cunoştea pe toţi cei dinăuntru. Puteau să bea şi să flecărească în voie.

Numai că, abia ieşit de acolo, avea chef să intre într-un bar anonim.

Nu era, într-un fel, ispita păcatului?

Maigret ar fi vrut să-şi părăsească însoţitorul şi să se întoarcă la hotel, pentru că îi era într-adevăr somn. Dar, dintr-un fel de laşitate, îl urmă, iar Cole, cât se poate de natural, puţin mai târziu, opri maşina în faţă la *Penguin.*

În seara aceea, localul era aproape gol. Ca de obicei, domnea semiobscuritatea, iar din tonomatul luminos se auzea muzică. Lângă el, la o masă, stăteau două perechi: Harold Mitchell cu Erna Bolton şi muzicantul cu Maggie.

Mitchell se încruntă când îl văzu pe comisar intrând împreună cu ofiţerul de la FBI şi începu să vorbească în şoaptă cu ceilalţi trei.

— Eşti căsătorit? îl întrebă Maigret pe Cole.

— Şi tată a trei copii. Care se află în Noua Anglie, fiindcă mai am de stat aici doar câteva luni.

În privirea lui se putea citi o oarecare nostalgie. Îşi goli paharul pe nerăsuflate.

— Ce părere ai de club? întrebă Cole.

— Nu mă gândeam că e aşa luxos.

— Sunt altele şi mai şi. De exemplu, *Country Club* are un teren de golf, câteva de tenis şi o piscină superbă.

Cole făcu semn barmanului să-i umple paharul şi continuă:

— Se mănâncă mai bine şi mai ieftin decât la restaurante. Totul e de bună calitate. Numai că trebuie să recunoşti că e… Nu există un cuvânt în

engleză pentru asta. Cred că în franceză spuneţi *plictisitor în draci,* nu?

Ciudaţi oameni! Îşi impuneau singuri nişte reguli stricte. Îşi dădeau toată osteneala să le respecte cu conştiinciozitate atâtea ore pe zi, sau atâtea zile pe săptămână, sau atâtea săptămâni pe an.

Oare toţi simţeau nevoia să le încalce la un moment dat? Mult mai târziu, aproape de ora închiderii, Cole, care băuse mult şi astăzi nu era agresiv decât cu el însuşi, îi mărturisi secretul.

— Vezi tu, Julius, pentru ca lumea să funcţioneze bine, e indispensabil ca oamenii să trăiască într-un anume fel. Avem case confortabile, aparate electrice, o maşină luxoasă, o soţie bine îmbrăcată care ne dăruieşte copii frumoşi şi are grijă de ei. Facem parte din parohia şi din clubul nostru. Câştigăm bani şi muncim ca să câştigăm în fiecare an şi mai mulţi. Nu e aşa în toată lumea?

— Poate că la voi e perfect.

— Pentru că suntem mai bogaţi. La noi există săraci care au maşina lor. Negrii care plantează bumbac au aproape toţi câte o maşină veche. Am redus deşeurile cât s-a putut de mult. Suntem un popor mare, Julius.

Şi nu din politeţe îi răspunse Maigret:

— Sunt convins.

— Dar asta nu înseamnă că nu există momente când casa confortabilă, soţia zâmbitoare, copiii bine spălaţi, maşina, clubul, biroul, contul în bancă nu mai sunt de ajuns. Aşa se întâmplă şi la voi?

— Cred că li se întâmplă tuturor.

— Atunci, Julius, o să-ţi dau reţeta mea, pe care o cunosc şi o folosesc câteva milioane de bărbaţi. Intri într-un bar ca ăsta, nu are importanţă care, pentru că toate sunt la fel. Barmanul ţi se adresează cu numele mic – al tău sau altul, dacă nu te cunoaşte; nu are importanţă. Îţi pune un pahar în faţă şi ţi-l umple de fiecare dată când îl vede gol. La un moment dat, cineva care nu te cunoaşte te bate pe umăr şi îţi spune povestea lui. De cele mai multe ori, îţi arată fotografia soţiei şi a copiilor şi ajunge să

mărturisească faptul că e un mare porc. Uneori, un tip care devine melancolic la băutură te priveşte chiorâş şi, fără niciun motiv aparent, îţi trage una peste bot. Nu-i nimic. Oricum eşti dat afară la unu dimineaţa, pentru că aşa spune legea, iar legea e lege. Încerci să te întorci acasă fără să tamponezi felinarele, pentru că ajungi la închisoare în cazul în care conduci o maşină în stare de ebrietate. Şi, a doua zi dimineaţă, recurgi la sticluţa albastră pe care o cunoşti. Tragi câteva râgâieli care miros a whisky. O baie caldă, urmată de un duş rece, şi lumea e iar curată şi nouă, eşti fericit că-ţi regăseşti casa în ordine, străzile bine măturate, maşina care merge fără zgomot şi biroul climatizat. Şi viaţa e frumoasă, Julius!

Maigret se uita în colţ, lângă tonomat, la cele două perechi care îi priveau.

În fond, Bessy murise pentru ca viaţa să fie frumoasă!

8. Intervenţia negrului

Erau acolo toţi cinci, în hainele albastre ale deţinuţilor, pe terasa de la primul etaj. Din cauza atâtor spălări, pânza căpătase aceeaşi culoare albastră ca a fileului de sardine, un albastru ca al cerului pe care îl regăseai în fiecare dimineaţă la fel de senin.

Prin unghere, la umbră, încă stăruia răcoarea nopţii şi a zorilor; de aceea, imediat ce treceai dincolo de linia de lumină, valuri fierbinţi îţi ardeau pielea.

Puţin mai târziu, când soarele va fi la zenit, poate că unul dintre cei cinci bărbaţi va fi acuzat de crimă.

Oare se gândeau la asta? Iar cei care se ştiau nevinovaţi nu se întrebau care dintre ei ucisese? Sau îl ştiau şi nu spuseseră nimic din camaraderie ori din spirit de solidaritate?

Izolarea lor era de-a dreptul frapantă.

Lucrau la aceeaşi bază, la aceeaşi unitate. Ieşiseră în oraş, băuseră, se distraseră împreună şi toţi îşi spuneau pe numele mic.

Dar, de la prima lor apariţie în faţa coronerului, între ei se ridicaseră ziduri invizibile şi cei cinci nu se mai cunoscuseră unul cu altul.

De cele mai multe ori, evitau să se uite unii la alţii, iar când se întâmpla s-o facă, privirea lor era gravă şi plină de bănuieli sau de ranchiună.

Li se întâmpla să se atingă uşor, să stea cot la cot, fără ca astfel să se stabilească un contact între ei.

Totuşi, existau legături între acei oameni, pe care Maigret le ghicise din prima zi, iar acum începea să le înţeleagă mai bine.

De exemplu, se împărţeau în două grupuri distincte, nu doar în oraş, ci şi în cazarmă.

Sergentul Ward şi Dan Mullins formau unul dintre grupuri. Erau cei mai în vârstă, îţi venea să spui „cei mari”, pentru că, în comparaţie cu ei, ceilalţi trei păreau nişte boboci, reprezentau clasele mici.

Asemenea unor elevi noi, aceştia trei păreau stângaci, indecişi, iar în privirea lor se putea citi o

admiraţie amestecată cu invidie faţă de veterani.

Or, zidul cel mai gros şi parcă impenetrabil se ridica între Ward şi Mullins. Putea să uite Ward că Mullins o posedase pe Bessy aproape sub ochii lui, în bucătăria muzicantului, unde avusese loc, probabil, ultima ei partidă de amor?

Ca să fie a lui, Ward plătise. Promisese că va divorţa, şi asta însemna că avea să fie despărţit de copii. Sacrificase totul, în timp ce camaradul lui nu trebuise decât să o mângâie cu privirea lui de bărbat frumuşel.

Oare nu-l bănuia pe Dan de lucruri şi mai grave? Nu trebuia să se considere că era sincer când pomenise de un drog care i-ar fi fost administrat fără ştirea lui?

Adormise brusc, iar orgoliul de băutor nu-l lăsa să admită că de vină fusese alcoolul. Nu ştia cât timp dormise. În această privinţă, Maigret făcuse o remarcă amuzantă. De fiecare dată când coronerul sau avocatul acuzării ceruseră precizări despre oră, toţi răspunseseră:

— Nu aveam ceas.

Îşi amintise de serviciul militar, pe care îl făcuse pe vremea când militarii primeau soldă un bănuţ pe zi şi, după câteva săptămâni, toate ceasurile regimentului ajungeau la casa de amanet.

Ce-i dovedea lui Ward că Mullins rămăsese lângă el în maşină?

Maigret îl întrebase pe Cole, care se pricepea, pentru că era specialitatea lui:

— Muzicantul nu putea să aibă acasă ţigări cu marijuana?

— Mai întâi, sunt aproape sigur că nu. Apoi, chiar dacă ar fi avut, ele nu i-ar fi provocat lui Ward somnul adânc pe care l-a descris. Dimpotrivă, ar fi simţit o vitalitate anormală.

Iar Mullins nu-l bănuia oare şi el pe Ward că profitase de somnul lui ca să ajungă la calea ferată?

Totuşi, niciodată nu surprinsese între cei doi o privire de ură sau de reproş. Ai fi zis că fiecare

încerca cu încăpăţânare, încruntat, să găsească soluţia problemei.

Din clasa celor mici, Van Fleet era cel mai nervos. În dimineaţa aceea avea ochii cuiva care nu a dormit noaptea sau care a plâns mult timp.

Privirea îi era fixă, neliniştită. Părea că presimte o nenorocire iminentă şi îşi rosese unghiile până la carne. Şi încă şi le rodea, inconştient, oprindu-se brusc când îşi dădea seama, căutând apoi să facă altceva.

O'Neil, încăpăţânat şi încruntat, semăna şi acum cu un elev bun pedepsit pe nedrept şi era singurul dintre toţi cinci care purta cu stângăcie nişte haine de deţinut prea mari pentru el.

Chinezul, în privire, în atitudine, pe faţa cu trăsături abia conturate, avea ceva atât de pur, încât îţi venea să-l tratezi ca pe un copil.

— Ultima zi! şopti la urechea lui Maigret o voce veselă, care îl făcu să tresară.

Era unul dintre juraţi, cel mai în vârstă, care semăna cu o gravură în acvaforte. Ochii, înconjuraţi de nenumărate riduri fine şi adânci, îi luceau de maliţie şi de bunăvoinţă. Văzuse asiduitatea, concentrarea lui Maigret şi îl simţise atât de pasionat, încât probabil că-l credea dezamăgit că totul lua sfârşit.

— Da, ultima zi.

Oare bătrânul, care nu părea preocupat de caz, îşi formase deja o opinie? Van Fleet, care se afla cel mai aproape de ei şi auzise, începu să-şi roadă unghiile, în timp ce sergentul Ward îşi aţinti privirea întunecată asupra bărbatului acela corpolent cu accent străin, preocupat de el Dumnezeu ştie de ce.

Toţi erau proaspăt bărbieriţi. Ward chiar se tunsese mai scurt ca de obicei la ceafă şi în jurul urechilor, astfel încât pielea foarte albă din acele locuri contrasta cu restul pielii bronzate de soare.

Se întâmpla ceva anormal. Era zece fără douăzeci, iar Ezechiel încă nu chemase juraţii pentru începerea audierilor.

Nu se afla în galerie, ci jos, la umbră, lângă peluză, fumându-şi pipa în faţa unei uşi închise.

Nimeni nu-i văzuse nici pe coroner, nici pe avocatul acuzării, nici pe O'Rourke, care, de obicei, umblau încolo şi-ncoace pe culoare.

Cei care veniseră în fiecare zi luaseră loc în sală de la nouă şi jumătate, apoi ieşiseră unul după altul, lăsându-şi pălăria sau alt obiect să le ţină locul. Se uitau la Ezechiel de sus. Unii coborau ca să bea o coca-cola. Negresa cu bebeluşul intră în vorbă cu Maigret, dar comisarul nu înţelese ce spunea şi se mulţumi să-i zâmbească, apoi să gâdile uşor cu degetul bărbia copilaşului.

Coborî şi el, văzu că se purtau discuţii în biroul coronerului şi îl recunoscu pe O'Rourke care vorbea la telefon.

Introduse cinci cenţi în fanta maşinăriei roşii şi bău prima coca-cola a dimineţii direct din sticlă. De jos, continua să se uite cu atenţie la cei cinci bărbaţi, sprijiniţi cu coatele de balustrada de la etaj.

Atunci, luă o bucată de hârtie din portofel şi scrise câteva cuvinte. Sub arcade se afla un vânzător de ziare şi de cărţi poştale care avea şi plicuri. Maigret cumpără unul, puse hârtia înăuntru, îl lipi şi scrise pe el numele lui O'Rourke.

Puţin câte puţin, se simţea cum creşte nerăbdarea şi, în acelaşi timp, o anume nelinişte. Toată lumea reperase până la urmă uşa în spatele căreia se aflau oficialii şi pe care, din când în când, un *deputy-sheriff* ieşea în grabă, intrând apoi în alt birou.

În sfârşit, o maşină de culoare deschisă se opri în faţa colonadei şi un bărbat scund şi îndesat traversă curtea interioară, îndreptându-se spre biroul şerifului. Probabil că îl aşteptau, pentru că O'Rourke, repezindu-se în întâmpinarea lui, îl luă cu el şi uşa se închise în urma lor.

În sfârşit, la zece fără cinci, Ezechiel, trăgând un ultim fum din pipă, strigă tradiţionalul:

— Juraţii!

Fiecare îşi ocupă locul. Coronerul încercă diferite poziţii ale fotoliului şi reglă microfoanele. Ezechiel

îşi făcu puţin de lucru la butoanele instalaţiei de aer condiţionat şi trase jaluzelele.

— Angelino Potzi!

O'Rourke se uită după Maigret şi îi făcu cu ochiul. Harold Mitchell, aşezat puţin mai departe, surprinse acest semn şi se încruntă.

— Sunteţi negustor de alimente şi furnizor al bazei de aviaţie?

— Aprovizionez popota ofiţerilor şi pe cea a subofiţerilor.

Martorul, italian de origine, îşi păstrase accentul. Îi era foarte cald. Venise în mare grabă şi îşi ştergea mereu transpiraţia, privind în jur cu multă curiozitate.

— Nu ştiţi nimic despre moartea lui Bessy Mitchell şi n-aţi auzit de anchetă?

— Nu, domnule. Acum o oră m-am întors de la Los Angeles, unde am fost după marfă cu unul dintre camioanele mele. Soţia mi-a spus că a primit câteva telefoane în cursul nopţii şi a fost întrebată dacă sosisem. Mai adineauri, după ce am făcut un duş şi voiam să mă culc, a venit un om din partea şerifului.

— Ce aţi făcut începând din dimineaţa zilei de 28 iulie?

— Părăsind baza, de unde trebuia să iau comenzi…

— O clipă. Unde aţi petrecut noaptea de 27 spre 28?

— La Nogales, în partea mexicană. Tocmai cumpărasem două camioane de cantalup şi un camion de legume. Am petrecut o parte a nopţii cu furnizorii, cum se întâmplă deseori.

— Aţi băut mult?

— Nu. Am jucat pocher.

— Altceva?

— Ne-am dus să bem ceva în cartierul prostituatelor şi, în timp ce maşina mea staţiona, probabil că a fost atinsă de altă maşină, pentru că am găsit o aripă lovită.

— Descrieţi-ne maşina dumneavoastră.

— Un Pontiac bej, pe care l-am cumpărat de ocazie în urmă cu vreo opt zile.

— Ştiaţi că avea cauciucuri luate în rate?

— Nu ştiam. Mi se întâmplă frecvent să cumpăr şi să revând maşini. Nu atât pentru câştig, cât ca să fac un serviciu cuiva.

— La ce oră aţi pornit spre Tucson?

— Probabil că era cam trei dimineaţa când am trecut graniţa. Am schimbat câteva vorbe cu agentul de la Imigraţie, care mă cunoaşte foarte bine.

Îşi păstrase obiceiul european de a gesticula în timp ce vorbea şi se uita pe rând la persoanele din jurul lui, ca şi cum nu înţelegea încă ce se dorea de la el.

— Eraţi singur în maşină?

— Da, domnule. Apropiindu-mă de aeroportul din Tucson, am zărit un bărbat care-mi făcea semn să opresc. Am tras concluzia că omul făcea autostopul şi mi-a părut rău că nu-l întâlnisem mai devreme, pentru că aş fi avut şi eu cu cine să stau de vorbă.

— Cât era ceasul?

— N-am mers repede. Cred că trecuse puţin de patru.

— Nu se luminase?

— Nu încă. Dar nu mai era chiar beznă.

— Întoarceţi-vă şi spuneţi-ne care dintre aceşti bărbaţi v-a oprit.

Potzi nu avu nicio ezitare.

— Chinezul!

— Era singur pe marginea drumului?

— Da, domnule.

— Cum era îmbrăcat?

— Cred că avea o cămaşă mov sau violet.

— N-aţi văzut maşini când veneaţi dinspre Nogales?

— Ba da, domnule, cam la două mile de acolo.

— Dar spre Nogales?

— Da. Un Chevrolet era oprit pe marginea drumului, în faţa unui stâlp telegrafic. Nu avea farurile aprinse şi, o clipă, am crezut că avusese loc

un accident, pentru că botul maşinii aproape că atingea stâlpul.

— N-aţi văzut pe nimeni înăuntru?

— Era prea întuneric.

— Ce v-a spus caporalul Wo Lee?

— M-a întrebat dacă nu vreau să-i aştept un moment pe cei doi colegi ai lui, care urmau să vină dintr-o clipă în alta. A mai spus că lucrau toţi trei la bază şi i-am răspuns că acolo mergeam şi eu. Am crezut că ceilalţi doi se depărtaseră puţin de drum ca să-şi facă nevoile.

— Aţi aşteptat mult timp?

— Da, mi s-a părut mult.

— Cam câte minute?

— Poate trei sau patru. Caporalul a strigat nişte nume cu mâinile pâlnie la gură, în direcţia căii ferate.

— Puteaţi vedea linia ferată?

— Nu, dar fac des drumul ăsta şi ştiu pe unde trece trenul.

— Wo Lee nu s-a depărtat de maşină?

— Nu. Vedeam bine că era hotărât să plece fără camarazii lui dacă n-ar fi venit repede.

— Urcase în maşină?

— Rămăsese afară, sprijinit de aripa din faţă.

— Cea care a fost lovită la Nogales?

— Da, domnule.

Maigret înţelegea. Probabil că poliţiştii descoperiseră pe drum vopsea cojită şi de aceea fuseseră întrebaţi cei trei dacă maşina care îi adusese la bază avea urme de accident.

— Ce s-a petrecut apoi?

— Nimic. Au sosit şi ceilalţi doi. Mai întâi le-am auzit paşii.

— Venind dinspre calea ferată?

— Da.

— Ce-au spus?

— Nimic. Au urcat imediat în maşină.

— În spate?

— Unul dintre ei s-a aşezat în spate cu chinezul. Celălalt a urcat lângă mine.

Se întoarse şi, fără să i se ceară, îl arătă pe O’Neil.

— Acela a urcat în faţă.

— V-a vorbit?

— Nu. Era foarte roşu la faţă şi respira zgomotos. Am crezut că era beat, că poate vomase.

— N-au vorbit între ei?

— Nu. Drept să vă spun, am început să vorbesc singur.

— Până la bază?

— Da. I-am lăsat în prima curte, imediat după sârma ghimpată. Cred că doar chinezul mi-a mulţumit.

— N-aţi găsit nimic, mai târziu, în maşină?

— Nu, domnule. Am făcut ce aveam de făcut şi m-am întors acasă. Mi se întâmplă deseori să nu dorm o noapte. Şoferul a venit să mă ia, am urcat în camion şi am plecat la Los Angeles. Am pornit încoace ieri la prânz. N-am citit ziarele, pentru că am fost foarte ocupat.

— Întrebări, domnilor juraţi?

Aceştia scuturară din cap, iar Potzi, luându-şi de jos pălăria de paie, se îndreptă spre ieşire.

— O clipă. Sunteţi amabil să mai rămâneţi un moment la dispoziţia Curţii?

Nu mai avea unde să se aşeze, aşa că rămase în picioare în cadrul uşii, aprinse o ţigară şi îşi atrase imediat reproşurile lui Ezechiel.

În momentul în care în sfârşit se ridica şi O'Rourke, negrul în vârstă din juriu ridică mâna ca la şcoală.

— Aş vrea ca fiecare dintre cei cinci să fie întrebat, sub jurământ, când a văzut-o pe Bessy Mitchell, vie sau moartă, ultima dată.

Maigret tresări şi se uită la jurat cu o uimire amestecată cu admiraţie. O'Rourke se aşeză la loc, întoarse capul spre comisar şi îi aruncă o privire care spunea: „Nu-i prost bătrânul!"

Doar coronerul părea agasat.

— Sergent Ward! strigă el.

Şi, când sergentul se aşeză în faţa microfonului din metal cromat:

— Aţi auzit întrebarea juratului. Vă amintesc că depuneţi mărturie sub jurământ. Când aţi văzut-o pe Bessy ultima dată, vie sau moartă?

— În ziua de 28 iulie, după-amiază. Domnul O'Rourke m-a dus la morgă ca s-o recunosc.

— Când aţi văzut-o înainte de asta ultima dată?

— Când a părăsit maşina împreună cu sergentul Mullins.

— La prima oprire a maşinii, pe partea dreaptă a drumului?

— Da, domnule.

— Apoi, când aţi coborât s-o căutaţi, n-aţi zărit-o?

— Nu, domnule.

Negrul făcu semn că era mulţumit.

— Sergent Mullins! Vă pun aceeaşi întrebare şi vă fac aceeaşi observaţie. Când aţi văzut-o pe Bessy ultima dată?

— Când a coborât din maşină cu Ward şi s-au îndepărtat în întuneric.

— La prima oprire?

— Nu, domnule. La a doua.

— Adică atunci când maşina era deja întoarsă spre Tucson?

— Da, domnule. N-am mai văzut-o după aceea.

— Caporal Van Fleet!

Acesta era vizibil la capătul puterilor. Nervii, dintr-un motiv sau altul, începeau să-i cedeze şi ar fi fost de ajuns un foarte mic şoc ca să se prăbuşească. Era palid la faţă şi degetele i se agitau tot timpul; nu ştia unde să-şi oprească privirea.

— Aţi auzit întrebarea?

O'Rourke se aplecase spre avocatul acuzării, care spuse:

— Insist asupra faptului că depuneţi mărturie sub jurământ şi vă amintesc că jurământul strâmb este un delict federal care vă face pasibil de o pedeapsă de până la zece ani închisoare.

Martorul arăta la fel de penibil ca o pisică rănită chinuită de copii. Pentru prima dată, în sală se simţi cu adevărat drama. Exact în acel moment, bebeluşul negresei începu să plângă. Coronerul, agasat, se

încruntă. Mămica încercă zadarnic să-şi potolească copilul. Van Fleet deschise de două ori gura ca să vorbească şi, de fiecare dată, copilul ţipă şi mai tare, astfel încât, în cele din urmă, negresa se hotărî cu regret să părăsească sala.

Atunci Pinky deschise gura încă o dată şi rămase aşa, fără să scoată niciun sunet. Tăcerea păru la fel de lungă cum îi păruseră lui Potzi cele trei minute de aşteptare pe drum. Îţi venea să-l ajuţi pe caporal, să-i sufli un răspuns, să-i ceri coronerului să nu-l mai chinuiască.

O'Rourke se aplecă iar spre avocatul acuzării, iar acesta se ridică şi se apropie de banca martorilor, răsucind în mână un creion mecanic, ca un învăţător.

— Aţi auzit declaraţia lui Potzi? Când s-a oprit la marginea drumului, acolo se afla doar Wo Lee. Unde eraţi?

— În deşert.

— Pe partea cu linia ferată?

— Da.

— Pe calea ferată?

Martorul scutură energic din cap.

— Nu, domnule. Jur că n-am pus piciorul pe calea ferată.

— Dar, de unde vă aflaţi, puteaţi vedea linia ferată?

Niciun răspuns. Van Fleet se uita peste tot şi nicăieri. Maigret avea impresia că făcea un efort enorm ca să nu întoarcă privirea spre O'Neil.

Picăturile de transpiraţie erau vizibile pe fruntea lui şi începuse să-şi roadă iar unghiile.

— Ce-aţi văzut pe calea ferată?

Nu răspundea, încremenit de panică.

— În acest caz, răspundeţi la prima întrebare: când aţi văzut-o pe Bessy, moartă sau vie, pentru ultima dată?

Spaima „flamandului" era atât de mare, încât îţi punea nervii la grea încercare şi probabil că unii din sală ar fi vrut să strige: „Destul!"

— Am spus moartă sau vie! Mă auziţi? Răspundeţi.

Atunci, Van Fleet se ridică brusc şi izbucni în plâns, în timp ce-şi scutura capul în mod convulsiv.

— Nu eu sunt vinovat! Nu eu sunt vinovat!… strigă el, gâfâind. Jur! Nu eu sunt vinovat!…

Tremura tot, cuprins de o criză de nervi, clănţănea din dinţi şi mătura sala cu o privire de om pierdut, fără să vadă, probabil, nimic.

O'Rourke se apropie repede de el şi îl prinse cu fermitate de braţ, pentru că era obligat să strângă foarte tare ca să nu-l lase pe tânăr să cadă. Îl duse spre uşă şi îl dădu în grija solidului Gerald Conley, *deputy-sheriff*-ul care avea un revolver mare cu mâner sculptat.

Îi spuse ceva cu glas scăzut, apoi se duse să-i spună câteva cuvinte coronerului.

Se simţea ezitarea, nehotărârea. Avocatul acuzării se apropie şi el de coroner şi discutară câteva clipe. Apoi, părură să caute pe cineva. Şi astfel a fost adus de pe culoar Hans Schmider, omul cu mulajele, care avea iar un pachet în mână.

Privind spre negrul din juriu, coronerul murmură:

— Dacă ne daţi voie, îl vom audia pe acest martor înainte de a pune întrebarea şi celorlalţi doi. Apropiaţi-vă. Spuneţi-ne ce aţi descoperit astă noapte.

— M-am dus la bază împreună cu doi oameni şi am scotocit gunoiul care trebuia să fie ars. E aruncat pe un teren viran, la o anumită distanţă de barăci. A fost nevoie să folosim lanternele. Până la urmă, am găsit asta.

Martorul scoase dintr-o cutie de carton o pereche de pantofi destul de uzaţi şi arătă partea de dedesubt, indicând tocurile de cauciuc.

— Am comparat cu urmele. Sunt chiar pantofii care au lăsat urmele numărul doi.

— Precizaţi.

— Numesc urme numărul unu pe acelea care merg cu aproximaţie de la maşină până la calea ferată, urmând mai mult sau mai puţin urmele lui Bessy Mitchell. Urmele numărul doi sunt cele care pornesc ceva mai departe pe drum în direcţia Nogales şi

ajung în acelaşi punct, pe calea ferată, nu departe de locul unde a fost găsit cadavrul.

— Aţi putut stabili cui aparţin aceşti pantofi?

— Nu, domnule.

— Aţi întrebat oamenii de la bază?

— Nu, domnule. Sunt acolo aproape patru mii de oameni.

— Mulţumesc.

Înainte de a pleca, Schmider aşeză pantofii pe masa avocatului acuzării.

— Caporal Wo Lee.

Acesta se îndreptă spre scaunul martorilor şi microfonul trebui să fie din nou coborât.

— Nu uitaţi că depuneţi mărturie sub jurământ. Vă adresez aceeaşi întrebare ca şi camarazilor dumneavoastră. Când aţi văzut-o ultima dată pe Bessy Mitchell?

Martorul nu avu nicio ezitare. Totuşi, aşteptă puţin, cum făcea de obicei, având aerul că traducea în minte întrebarea în propria-i limbă.

— Când a coborât din maşină a doua oară.

— N-aţi mai revăzut-o după aceea?

— Nu, domnule.

— Nu i-aţi auzit glasul? interveni avocatul acuzării, căruia O'Rourke îi şoptise ceva.

De data aceasta, se gândi mai mult timp, se uită un moment în podea şi deschise larg pleoapele cu gene ca de fată care îi descopereau ochii limpezi.

— Nu sunt sigur, domnule.

Imediat îl căută cu privirea pe O'Neil, cu aerul că se scuză.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Am auzit zgomote, ca şi cum nişte oameni se certau şi făceau să se mişte crengile arbuştilor.

— Când anume?

— Poate cu zece minute înainte de sosirea maşinii.

— Vă referiţi la maşina lui Potzi?

— Da, domnule.

— Vă aflaţi pe drum?

— N-am plecat de-acolo.

— Trecuse mult timp de când plecase taxiul?

— Să fi fost o jumătate de oră.

— Unde erau ceilalţi doi?

— După ce am coborât din taxi, la început am mers toţi trei împreună spre Nogales, după cum v-am spus. Cred că greşiserăm locul şi ne opriserăm prea aproape de terenul de aviaţie. După un timp, am făcut cale-ntoarsă şi ne-am despărţit. Eu am continuat să merg pe drum. Îl auzeam pe Van Fleet la vreo douăzeci de metri în deşert, iar O'Neil era mai departe.

— Lângă calea ferată?

— Aproape. La un moment dat, am auzit zgomote.

— Aţi recunoscut vocea unei femei?

— Nu ştiu.

— A durat mult timp?

— Nu, domnule, totul a fost foarte scurt.

— N-aţi auzit nici vocea lui Van Fleet, nici pe a lui O'Neil?

— Cred că da.

— Pe care dintre cele două?

— Pe a lui O'Neil.

— Ce spunea?

— Era ceva confuz. Cred că-l striga pe Van Fleet.

— A pronunţat acest nume?

— Nu, domnule. Îi spunea Pinky, ca de obicei. Cineva a început să alerge. Am avut impresia că vorbeau mai departe cu glas scăzut. Atunci am zărit o maşină care venea dinspre Nogales şi am păşit spre mijlocul drumului ca să-i fac semn.

— Ştiaţi că ceilalţi doi vor veni şi ei?

— Credeam că vor veni când vor auzi maşina oprindu-se.

— Întrebări, domnule avocat?

Acesta făcu semn din cap că nu.

— Domnilor juraţi?

Acelaşi răspuns.

— Pauză!

9. Sticla sergentului

Zadarnic a încercat Maigret să-l oprească pe O'Rourke. Foarte preocupat, acesta a trecut repede pe lângă el şi s-a închis într-un birou, probabil al lui, la parter. Fereastra era deschisă din cauza căldurii şi, pe durata pauzei, s-a putut vedea înăuntru o perindare neîntreruptă.

Pinky se afla acolo, pe un scaun, lângă fişetele verzi: i se dăduse să bea ceva tare ca să-şi revină.

O'Rourke şi unul dintre oamenii lui îi vorbeau frumos, ca între camarazi, şi caporalul reuşi, de două-trei ori, să schiţeze un zâmbet.

Negresa rătăcea pe culoare, cu bebeluşul în braţe, însoţită de fraţi şi surori, şi, când auzi că erau chemaţi juraţii, intră prima şi ocupă un loc.

În definitiv, totul se petrecea aproape ca în Franţa, cu diferenţa că în Franţa interogatoriile ar fi avut loc într-un birou al Poliţiei Judiciare, cu uşile închise, nu în public.

Juraţii păreau mai gravi, ca şi cum ar fi simţit că se apropia ora responsabilităţilor.

Oare ancheta ar fi luat aceeaşi întorsătură şi fără întrebarea negrului? O'Rourke ar fi pus-o el în locul lui?

— Sergent Van Fleet!

Acum semăna cu un boxer care încasase zdravăn în rundele precedente şi care se apropia de adversar pentru knock-out, astfel încât toţi se uitau la el cu oarecare milă.

Toţi înţeleseseră că ştia şi voiau să afle, în sfârşit, adevărul. În acelaşi timp, le era şi puţin ruşine de halul în care trebuise să fie adus.

Coronerul îl lăsă pe avocatul acuzării să-i aplice lovitura de graţie. Acesta se ridică din nou şi se apropie de martor, cu creionul mecanic în mână.

— Cu vreo zece minute înainte de sosirea maşinii care v-a dus pe toţi trei la bază, a avut loc un incident pe calea ferată, iar zgomotul s-a putut auzi din drum. Aţi auzit?

— Da, domnule.

— Aţi văzut ceva?

— Da, domnule.

— Ce s-a întâmplat exact?

Oamenii înţeleseră că luase hotărârea să spună totul. Îşi căuta cuvintele; încă puţin şi ar fi cerut ajutor.

— Trecuse deja ceva timp de când Jimmy se culcase lângă Bessy…

Era ciudat să-l auzi, exact în acel moment, spunându-i lui O'Neil pe numele mic.

— Presupun că am făcut zgomot fără să vreau.

— La ce distanţă vă aflaţi de cei doi?

— La cinci-şase metri.

— O'Neil ştia că vă aflaţi acolo?

— Da.

— Eraţi înţeleşi dinainte?

— Da.

— Cine a cumpărat sticla plată de whisky. Când?

— Cu puţin înainte să se închidă la *Penguin Bar.*

— În acelaşi timp cu celelalte sticle?

— Nu.

— Cine s-a gândit la asta?

— Noi doi.

— Adică dumneata şi O'Neil.

— Da, domnule.

— Cu ce intenţie aţi cumpărat o sticlă care se poate pune în buzunar, deşi băuseraţi toată seara şi aveaţi să continuaţi să beţi acasă la muzicant?

— Voiam s-o îmbătăm pe Bessy, iar sergentul Ward n-o lăsa să bea cât voia ea.

— Aveaţi încă din acel moment intenţii precise?

— Poate că nu precise.

— Ştiaţi că se va propune încheierea petrecerii la Nogales?

— Acolo sau în altă parte, lucrurile decurg întotdeauna la fel.

— Pe scurt, înainte de a pleca de la *Penguin,* adică înainte de ora unu dimineaţa, ştiaţi ce voiaţi?

— Ne spuneam că poate vom avea o ocazie.

— Bessy ştia?

— Ştia că Jimmy fusese de câteva ori la *Penguin* ca s-o întâlnească.

— Îi spuseserăţi şi lui Wo Lee?

— Nu, domnule.

— Cine avea sticla în buzunar?

— O'Neil.

— Cine a plătit-o?

— Amândoi. I-am dat două bancnote de un dolar. Restul l-a pus el.

— În maşină se mai afla o sticlă.

— Nu ştiam dinainte că va fi lăsată acolo. Şi apoi, era o sticlă prea mare, care nu putea fi ascunsă.

— Când aţi plecat spre Nogales, iar O'Neil a ajuns să stea în spate cu Bessy, a încercat să profite?

— Presupun.

— I-a dat să bea?

— Posibil. Nu l-am întrebat.

— Dacă înţeleg bine, v-a convenit de minune că Bessy a fost abandonată în deşert.

— Da, domnule.

— Aţi vorbit despre asta între voi?

— Nu a fost nevoie să vorbim, ne-am înţeles.

— Aţi hotărât din acel moment să scăpaţi de Wo Lee?

— Da, domnule.

— N-aţi prevăzut că Ward şi Mullins se vor întoarce în deşert?

— Nu, domnule.

— Presupuneaţi că Bessy nu se va împotrivi?

— Băuse deja mult.

— Şi aveaţi de gând să-i mai daţi?

— Da, domnule.

De acum avea să răspundă şi la întrebările cele mai jenante.

— Cum se face că v-a trebuit aproape o jumătate de oră ca s-o găsiţi pe Bessy Mitchell?

— Probabil că am oprit taxiul prea devreme. Băuserăm şi noi. Noaptea e greu să recunoşti un loc anume de pe drum.

— Aţi încercat din nou să-l trimiteţi înapoi pe Wo Lee. Când v-aţi întors, aţi mers amândoi prin deşert?

— Da, domnule.

— Eraţi împreună?

— O'Neil mergea în dreapta mea, la vreo douăzeci de metri. Puteam să-i aud paşii. Din când în când, fluiera uşurel ca să-mi indice unde se afla.

— Pe calea ferată a găsit-o pe Bessy?

— Nu, domnule. Alături.

— Dormea?

— Nu ştiu. Presupun.

— Ce s-a întâmplat exact?

— Am auzit că îi vorbea încetişor şi am înţeles că se culca lângă ea. La început, Bessy a crezut că era sergentul Ward. Apoi a izbucnit în râs.

— I-a dat să bea?

— Cu siguranţă, pentru că am auzit zgomotul sticlei goale căzând pe pietre, probabil pe calea ferată.

— Ce făceaţi în acest timp?

— Mă apropiam încercând să fac cât mai puţin zgomot.

— O'Neil ştia?

— N-avea cum să nu ştie.

— Eraţi înţeleşi?

— Mai mult sau mai puţin.

— Atunci s-a produs ceva neprevăzut?

— Da, domnule. Probabil că m-am agăţat într-un tufiş şi am făcut zgomot. Atunci Bessy s-a zbătut şi s-a înfuriat. A strigat că înţelegea că eram nişte jigodii, că aveam impresia că e o târfă, dar că ne înşelam. O'Neil încerca s-o facă să tacă, de teamă să n-o audă caporalul Wo Lee.

— V-aţi apropiat şi mai mult?

— Nu, domnule. Nu mai făceam nicio mişcare. Dar îmi vedea silueta. Ne striga vorbe grele şi promitea că-i va spune lui Ward, care avea să ne pocească mutra.

Vorbea cu o voce monotonă. În sală nu se auzea nici musca.

— O'Neil o ţinea în braţe?

— Ea îi cerea să-i dea drumul şi se zbătea. În cele din urmă, a reuşit să scape şi a luat-o la fugă.

— Pe calea ferată?

— Da, domnule. O'Neil alerga după dânsa. Ea abia se mai ţinea pe picioare şi fugea în zigzag. S-a împiedicat de câteva ori de traverse. A căzut.

— Pe urmă?

— O'Neil a strigat: „Eşti aici, Pinky?" M-am apropiat de el şi l-am auzit bombănind: „E o scorpie!" Mi-a cerut să mă duc să văd dacă era rănită. I-am spus să se ducă el, pentru că nu aveam curaj. Nu mă simţeam bine. Auzeam pe drum o maşină care se apropia. Wo Lee ne-a strigat.

— Nimeni nu s-a dus să vadă în ce stare era Bessy?

— Până la urmă s-a dus O'Neil. Doar s-a aplecat asupra ei. A întins mâna, dar n-a atins-o.

— Ce-a spus la întoarcere?

— A spus: „Ne joacă o festă urâtă. Nu mişcă".

— Aţi tras concluzia că era moartă?

— Nu ştiu. Nu puteam să-l mai întreb. Ne aştepta maşina. Îi vedeam farurile. Auzeam vocea şoferului.

— Nu v-aţi gândit la tren?

— Nu, domnule.

— O'Neil n-a făcut nicio aluzie?

— N-am vorbit deloc…

— Nici după ce aţi ajuns la bază?

— Nu. Ne-am culcat fără să spunem nimic.

— Întrebări, domnilor juraţi?

Niciunul nu reacţionă.

— Sergent O'Neil!

Cei doi camarazi trecură unul pe lângă celălalt evitând să se privească.

— Când aţi văzut-o ultima dată pe Bessy Mitchell?

— Când a căzut pe calea ferată.

— V-aţi aplecat asupra ei?

— Da, domnule.

— Era rănită?

— Am avut impresia că are sânge la tâmplă.

— Aţi tras concluzia că murise?

— Nu ştiu, domnule.

— Nu v-a trecut prin minte să o duceţi în altă parte?

— Nu aveam timp, domnule. Aştepta maşina.

— Nu v-aţi gândit la tren?

O scurtă ezitare.

— Nu în mod precis.

— Dormea, când aţi găsit-o lângă linia ferată?

— Da, domnule. S-a trezit aproape imediat.

— Ce-aţi făcut?

— I-am dat să bea.

— Aţi avut raporturi sexuale cu ea?

— Am început, domnule.

— Ce v-a întrerupt?

— A auzit un zgomot. Zărind silueta caporalului Van Fleet, a înţeles şi s-a zbătut, aruncându-mi injurii. Mi-a fost frică să nu audă Wo Lee. Am încercat s-o fac să tacă.

— Aţi lovit-o.

— Nu cred. Era beată. Mă zgâria, iar eu încercam s-o fac să se potolească.

— Aveaţi intenţia s-o ucideţi ca să tacă?

— Nu, domnule. A scăpat şi a luat-o la fugă.

— Recunoaşteţi aceşti pantofi? Vă aparţin?

— Da, domnule. M-am gândit, a doua zi, că s-ar putea să fie găsite urme pe nisip şi i-am aruncat la gunoi.

— Alte întrebări?

După ce O'Neil părăsi scaunul martorilor, coronerul strigă:

— Domnul O'Rourke!

Acesta se ridică, dar nu-şi părăsi locul.

— Nu am nimic de adăugat, spuse el. Doar dacă vrea cineva să-mi pună întrebări.

Avea un aer modest, aproape mirat, ca şi cum nu ar fi avut niciun amestec în tot ce se întâmplase, iar Maigret mârâi printre dinţi:

— Şmecher bătrân!

Atunci, ca un om epuizat, coronerul citi un text, dându-i pe juraţi în grija lui Ezechiel, care se angaja să-i împiedice să intre în contact cu cineva pe durata deliberărilor.

Apoi le dădu câteva explicaţii celor cinci bărbaţi şi femeii; aceştia intrară într-o încăpere vecină, a cărei uşă de stejar se închise în urma lor.

În galerie, puteai acum să vezi din nou cămăşi albe, trabuce şi ţigări, sticle de coca-cola.

— Cred că aveţi tot timpul să mergeţi la masa de prânz, îi spuse O'Rourke lui Maigret. Dacă nu mă înşel prea tare, cred că va dura o oră-două.

— Aţi citit biletul meu?

— Îmi cer scuze, am uitat.

Scoase plicul din buzunar, îl desfăcu şi citi un singur cuvânt: „O'Neil".

O clipă, O'Rourke îşi pierdu zâmbetul permanent puţin zeflemitor şi se uită cu atenţie la confratele lui.

— Aţi înţeles şi că n-a făcut-o intenţionat?

În loc să răspundă, Maigret întrebă:

— Ce se va întâmpla?

— Mă întreb dacă-l vom putea acuza de viol, pentru că, cel puţin la început, fata nu se împotrivea. Nu a lovit-o. Oricum, se face vinovat de mărturie falsă.

— Şi asta poate să-i aducă până la zece ani închisoare?

— Exact. Sunt nişte puştani, nişte mici derbedei, nu-i aşa?

Probabil că se gândeau amândoi la Pinky şi la criza lui. Puştanii erau destul de aproape de ei, toţi cinci. Sergentul Ward şi Mullins se priveau cu coada ochiului, ca şi cum le-ar fi părut rău că se bănuiseră reciproc.

Se vor împăca, vor fi ca înainte? Vor trece cu buretele peste povestea din bucătărie?

Ward, după o ezitare, acceptă ţigara întinsă de celălalt, dar nu-i vorbi imediat.

Wo Lee făcuse tot ce putuse ca să răspundă cinstit la întrebări fără să-şi acuze camarazii. Stătea singur, sprijinit cu spatele de o coloană, bând o coca-cola adusă de cineva.

Van Fleet vorbea încet cu *deputy-sheriff-ul* Conley, ca şi cum ar fi simţit încă nevoia de a se justifica, în timp ce O'Neil, singur, cu o expresie de nepătruns pe

chip, se uita foarte încruntat la curtea interioară, unde jeturile de apă răcoreau peluza.

„Nişte mici derbedei!”, spusese O’Rourke, care era gata să înceapă cu voioşie altă anchetă.

Îi propuse lui Maigret, ca şi cum n-ar fi văzut altă cale de a ieşi din impas:

— Bem repede ceva?

Ce-i împiedica să revină la cordialitatea şi buna-dispoziţie din seara trecută? Se îndreptară spre barul din colţ, unde îi găsiră pe mai mulţi dintre cei care îşi petrecuseră ultimele două zile la audieri. Nimeni nu discuta subiectul. Fiecare îşi bea singur paharul.

Soarele se reflecta în sticlele multicolore de pe etajere. Cineva pusese cinci cenţi în tonomat. Un ventilator vuia deasupra barului şi afară treceau maşini suple şi lucitoare.

— Se întâmplă uneori să nu te simţi bine într-o haină de gata care te jenează la încheieturi, spuse Maigret cu o voce ezitantă. Ba câteodată această jenă devine chiar insuportabilă şi-ţi vine să smulgi haina de pe tine.

Goli paharul pe nerăsuflate şi comandă încă unul. Îşi amintea de confidenţele făcute de Harry Cole, se gândea la miile, la sutele de mii de oameni care, la aceeaşi oră, în mii de baruri, îşi înecau temeinic în alcool aceeaşi nostalgie, aceeaşi nevoie de imposibil şi care, a doua zi dimineaţă, cu ajutorul unui duş şi al unei sticle de curăţat stomacul, redeveneau oameni cumsecade, fără fantome care să-i bântuie.

— Există, inevitabil, şi accidente, oftă O’Rourke, retezând cu grijă capătul unei ţigări de foi.

Dacă Bessy nu ar fi auzit zgomotul… Dacă nu şi-ar fi închipuit, în beţia ei, că era tratată ca o târfă…

Cinci bărbaţi şi o femeie – bătrâni, un negru, un indian cu picior de lemn – se adunaseră sub supravegherea lui Ezechiel şi se străduiau, în numele societăţii conştiente şi organizate, să dea un verdict echitabil.

— De o jumătate de oră te caut. Cât timp îţi trebuie, Julius, să-ţi faci bagajele?

— Nu ştiu. De ce?

— Confratele meu din Los Angeles e nerăbdător să te vadă. Unul dintre cei mai faimoşi gangsteri din Vest a fost împuşcat acum câteva ore, în momentul în care ieşea dintr-un local de noapte din Hollywood. Confratele meu e convins că are să te intereseze. Peste o oră ai un avion direct.

Maigret nu i-a mai văzut niciodată pe Cole, pe O'Rourke sau pe cei cinci militari din Air Force. Şi nu a aflat niciodată verdictul. Nu a avut timp nici măcar să cumpere cărţi poştale ilustrate cu cactuşi înfloriţi în deşert, deşi promisese să-i trimită soţiei sale.

În avion, scrise pe un blocnotes aşezat pe genunchi:

Draga mea doamnă Maigret,

Călătoria este excelentă şi confraţii mei de aici sunt foarte amabili cu mine. Cred că americanii sunt amabili cu toată lumea. Cât priveşte descrierea ţării, mi-e destul de greu să o fac, dar închipuie-ţi că de zece zile nu am mai purtat un veston şi că am o centură de cowboy la brâu. Noroc că m-am opus, altfel aş fi avut şi cizme în picioare şi o pălărie cu boruri largi ca în filmele cu Vestul sălbatic!

De fapt, chiar sunt în Vestul sălbatic şi survolez în acest moment nişte munţi unde încă mai trăiesc indieni cu pene pe cap.

Aici încep să mi se pară ireale apartamentul nostru de pe bulevardul Richard Lenoir şi cafeneaua mică din colţ unde miroase a rachiu de cidru.

Peste două ore, voi ateriza în ţara vedetelor de cinema şi…

Când se trezi, blocnotesul îi alunecase de pe genunchi. O stewardesă, drăguţă de ai fi zis că era de pe coperta unei reviste, îi fixa frumos centura de siguranţă în jurul mijlocului.

— Los Angeles! anunţă ea.

Zărea, în plan înclinat, pentru că avionul vira deja pe o aripă, o imensă întindere de case albe între

coline verzi, pe ţărmul mării.
Ce căuta el acolo?

Tucson, Arizona, 30 iulie 1949

Maigret
Cinci tineri militari din Air Force sînt aduşi în faţa unei curţi cu juraţi din Arizona. O femeie murise după o noapte petrecută alături de ei şi fusese abandonată în deşert. Ceea ce a început ca o seară veselă între prieteni s-a sfîrşit tragic...
Aflat în schimb de experienţă în Statele Unite, Maigret ajunge, fără să ştie nici el exact cum, să asiste la anchetarea celor cinci. Are astfel prilejul să cunoască mai bine faimosul mod de viaţă american, dar şi să-şi pună perspicacitatea la lucru. Căci, înainte de verdictul curţii, comisarul francez ştie deja cine e vinovatul.
În aceeaşi serie:
Prietena doamnei Maigret
Liberty Bar
Careul de aşi
Răspîntia morţii
EDITURA POLIROM
www.polirom.ro
Pe coperta: Bătrînţe de Florin Pînzaru

[1] În limbaj familiar sau argotic, cuvântul *jules* are sensul de soţ, amant, proxenet sau chiar... ţucal (n.tr.).

Table of Contents

1. Maigret, deputy-sheriff
2. Primul din clasă
3. Micul chinez care nu a băut
4. Omul care întorcea ceasurile
5. Mărturia șoferului
6. Perindarea confraților
6. Întrebările comisarului
8. Intervenția negrului
9. Sticla sergentului

Table of Contents

1. Maigret, deputy-sheriff 2
2. Primul din clasă 18
3. Micul chinez care nu a băut 33
4. Omul care întorcea ceasurile 49
5. Mărturia şoferului 65
6. Perindarea confraţilor 80
6. Întrebările comisarului 96
8. Intervenţia negrului 112
9. Sticla sergentului 125